

INSTYTUT WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

dr Konrad Burdziak

Paulina Banaszak

***Sprawcy przestępstw przeciwko wolności seksualnej
i obyczajności osoby małoletniej – analiza
kryminologiczna***

Warszawa 2017

Spis treści

1. Wstęp	1
2. Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności objęte badaniem	3
3. Próba badawcza	6
4. Wyniki badań	8
4. 1. Przestępstwa popełnione przez sprawców w sprawach będących przedmiotem badania.....	8
4. 2. Przyczyny popełniania przestępstw seksualnych i ocena ryzyka powrotności do przestępstwa	9
4.2.1. Przyczyny popełniania przestępstw seksualnych	9
4.2.2. Ocena ryzyka powrotności do przestępstw seksualnych.....	10
4.3. Informacje dotyczące sprawców i ich ofiar	64
4.4. Informacje dotyczące kar wymierzonych sprawcom	73
5. Wnioski	94

1. Wstęp

Raport niniejszy stanowi podsumowanie badań pracowników Sekcji Prawa i Procesu Karnego Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie zrealizowanych w ramach projektu badawczego *Sprawcy przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności osoby małoletniej*¹ – analiza kryminologiczna, którego celem – w założeniu pomysłodawców projektu, tj. Departamentu Legislacyjnego Ministerstwa Sprawiedliwości – miało być poszerzenie wiedzy o możliwych przyczynach przestępczości seksualnej skierowanej przeciwko osobom małoletnim.

Zgodnie z opisem przedmiotu rzeczonoego projektu (zaproponowanym przez Departament Legislacyjny Ministerstwa Sprawiedliwości), winien on koncentrować się przede wszystkim na stosownej interpretacji wychwyconego w toku analizy materiału empirycznego wcześniejszego konfliktu sprawcy z normami prawa karnego leżącymi u podstaw przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności². Członkowie zespołu badawczego podjęli wszakże decyzję o przeprowadzeniu zdecydowanie szerszej analizy cech sprawców przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz pokrzywdzonych tymi przestępstwami.

Co więcej, członkowie zespołu badawczego podjęli decyzję o przebadaniu zdecydowanie większej niż wymagana ilości spraw związanych z tematem badania,

¹ Dodajmy od razu, że temat badania budzić może pewne wątpliwości. Podkreślenia wymaga bowiem, że czyny zabronione (i jest to chyba oczywiste) mogą być skierowane przeciwko wolności seksualnej osoby małoletniej. Czy jednak mogą być skierowane przeciwko obyczajności małoletnich (czy też konkretnego małoletniego)? Otóż nie. Słusznie wskazuje M. Bielski, że: „Obyczajność w sferze życia seksualnego jest dobrem o charakterze ogólnym (ponadindywidualnym). Typy godzące w obyczajność podważają abstrakcyjnie rozumiany standard zasad obyczajowych, nie zaś zindywidualizowane dobro jednostkowe ze sfery życia seksualnego, dlatego mają charakter tzw. przestępstw bez ofiar” (M. Bielski, *Część szczególna Rozdział XXV*, [w:] *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 117-277 k.k., wyd. IV*, red. A. Zoll, Warszawa 2013 r. [online]. LEX, 2017-07-05 19:13 [dostęp: 2017-07-31 21:12]. Dostępny w Internecie: <https://sip.lex.pl/#/komentarz/587374881/172321>). Zaryzykować można więc (chyba) stwierdzenie, że autorom tematu projektu chodziło po prostu o wolność seksualną osób małoletnich, zaś słowo „obyczajność” pojawiło się w nim (w temacie projektu) niejako przypadkowo, być może z uwagi na tytuł Rozdziału XXV Kodeksu karnego, który brzmi następująco: „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności”.

² Warto wskazać, że wcześniejszy konflikt sprawcy z normami sankcjonowanymi leżącymi u podstaw przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności nigdy nie powinien być traktowany jako przyczyna przestępczości seksualnej skierowanej przeciwko osobom małoletnim. Ów konflikt może być – co najwyżej – jednym ze wskaźników ryzyka powrotności sprawcy do przestępstw seksualnych, o czym zresztą będzie jeszcze mowa poniżej.

konkretniej zaś – aż 315 spraw dotyczących czynów zabronionych, w których kwalifikacji prawnej pojawił się art. 197, art. 199, art. 200, art. 200a lub art. 202 k.k.³

³ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1137 ze zm.).

2. Przepęstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności objęte badaniem

Jak już wspomniano, temat badania, którego zwieńczeniem stał się niniejszy raport, brzmi następnąco: *Sprawcy przęstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności osoby małoletniej – analiza kryminologiczna*.

Podstawą prowadzonych w ramach projektu badawczego badań stać się musiały więc – siłą konieczności – akta tych spośród zakończonych dotychczas prawomocnie postępowań karnych, w których zachowania się sprawców zakwalifikowane zostały według jednego z artykułów wymienionych w rozdziale XXV Kodeksu karnego, zatytułowanym: „Przepęstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności”, a określającym typy czynów zabronionych pod groźbą kary, w których zachowanie się sprawcy skierowane jest w sposób bezpośredni przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności.

Co jednak oczywiste (wszak wynika to wprost z tematu badania), katalog wchodzących w grę spraw karnych zawężony musiał zostać do przypadków, w których pokrzywdzonym była osoba małoletnia, tzn. osoba, która w czasie popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary (w czasie, w którym sprawca działał lub zaniechał działania określonego rodzaju) nie miała jeszcze ukończonych lat 18⁴.

⁴ Jak bowiem słusznie wskazuje V. Konarska-Wrzosek: „Małoletni to przeciwieństwo osoby pełnoletniej. Nazwa małoletni nie ma negatywnego zabarwienia. Ma charakter neutralny, wskazuje tylko, że dana osoba nie osiągnęła wieku pełnoletności, z którym łączy się status dorosłego człowieka. Jest to więc osoba o statusie dziecka. Małoletni nie ma samodzielności w poszczególnych dziedzinach życia społecznego, w tym w szczególności praw, jakie przysługują jednostkom pełnoletnim, uważanym za osoby dorosłe, zdolne do czynności prawnych, do samostanowienia o sobie, do podejmowania różnych form aktywności życiowej, do uczestniczenia w życiu państwowym i publicznym itd. W Polsce pojęcia małoletniego używa się w szczególności na gruncie prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, na gruncie prawa medycznego i w przepisach wielu ustaw należących do różnych gałęzi i dziedzin prawa. W obszarze prawa karnego materialnego pojęcia małoletniego używa się na określenie pokrzywdzonego przęstwem lub wykroczeniem (ofiary czynu zabronionego), niekiedy z zaznaczeniem, że chodzi o małoletnich do określonej granicy wiekowej (np. poniżej lat 15). Status osoby małoletniej przysuguje osobom fizycznym na ogół od chwili urodzenia do dnia poprzedzającego ukończenie 18. roku życia” (V. Konarska-Wrzosek, *Kategorie dzieci i młodzieży wyodrębnione w poszczególnych gałęziach prawa (małoletni, nieletni, młodociani)*), w: *Prawny system postępowania z nieletnimi w Polsce*, Warszawa 2013 r. [online]. LEX, 2017-04-27 07:19 [dostęp: 2017-06-25 11:53]. Dostępny w Internecie: <https://sip.lex.pl/#/monografia/369278063/6>).

Realizatorzy projektu postanowili więc – mając powyższe na względzie – ograniczyć swe analizy wyłącznie do tych spraw, w których w kwalifikacji prawnej zachowania się (zachowań) sprawcy pojawił się przepis lub przepisy określające typy czynów zabronionych pod groźbą kary, do których znamion ustawodawca w sposób jednoznaczny postanowił włączyć znamię małoletniości pokrzywdzonego.

W konsekwencji, pośród badanych w ramach projektu badawczego spraw karnych znalazły się wyłącznie te sprawy, w których w kwalifikacji prawnej zachowania się sprawcy pojawił się jeden z następujących przepisów:

- 1) art. 197 § 3 k.k., zgodnie z którym⁵: „Jeżeli sprawca dopuszcza się zgwałcenia: 1) wspólnie z inną osobą, 2) wobec małoletniego poniżej lat 15, 3) wobec wstępnego, zstępnego, przysposobionego, przysposabiającego, brata lub siostry, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3”;
- 2) art. 199 § 2 k.k., zgodnie z którym: „Jeżeli czyn określony w § 1 (seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia – dop. KB) został popełniony na szkodę małoletniego, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”;
- 3) art. 199 § 3 k.k., zgodnie z którym: „Karze określonej w § 2 podlega, kto obcuje płciowo z małoletnim lub dopuszcza się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej albo doprowadza ją do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania, nadużywając zaufania lub udzielając w zamian korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy”;
- 4) art. 200 § 1 k.k., zgodnie z którym: „Kto obcuje płciowo z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszcza się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadza ją do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12”;
- 5) art. 200 § 3 k.k., zgodnie z którym: „Kto małoletniemu poniżej lat 15 prezentuje treści pornograficzne lub udostępnia mu przedmioty mające taki charakter albo rozpowszechnia treści pornograficzne w sposób umożliwiający takiemu małoletniemu zapoznanie się z nimi, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”;

⁵ Wskazane brzmienia przepisów to brzmienia aktualne na dzień 31 grudnia 2015 roku.

- 6) art. 200 § 4 k.k., zgodnie z którym: „Karze określonej w § 3 podlega, kto w celu swojego zaspokojenia seksualnego lub zaspokojenia seksualnego innej osoby prezentuje małoletniemu poniżej lat 15 wykonanie czynności seksualnej”;
- 7) art. 200a § 1 k.k., zgodnie z którym: „Kto w celu popełnienia przestępstwa określonego w art. 197 § 3 pkt 2 lub art. 200, jak również produkowania lub utrwalania treści pornograficznych, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej nawiązuje kontakt z małoletnim poniżej lat 15, zmierzając, za pomocą wprowadzenia go w błąd, wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania sytuacji albo przy użyciu groźby bezprawnej, do spotkania z nim, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”;
- 8) art. 200a § 2 k.k., zgodnie z którym: „Kto za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej małoletniemu poniżej lat 15 składa propozycję obcowania płciowego, poddania się lub wykonania innej czynności seksualnej lub udziału w produkowaniu lub utrwalaniu treści pornograficznych, i zmierza do jej realizacji, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2”;
- 9) art. 202 § 4, zgodnie z którym: Kto utrwała treści pornograficzne z udziałem małoletniego, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10⁶.

⁶ Postanowiono natomiast nie uwzględniać spraw karnych, w których w kwalifikacji prawnej zachowania się sprawcy pojawił się art. 204 § 3 k.k., zgodnie z którym: „Jeżeli osoba określona w § 1 lub 2 (m.in. osoba nakłaniania do uprawiania prostytucji – dop. KB) jest małoletnim, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10”. Okoliczność ta wynika z dwóch faktów: po pierwsze – jak się okazało, spraw związanych z art. 204 § 3 k.k. jest bardzo mało, po drugie – typ czynu zabronionego pod groźbą kary określony w art. 204 § 3 k.k. charakteryzuje się specyficznym przedmiotem ochrony (nie do końca odpowiadającym potrzebom badania); jak bowiem słusznie wskazuje N. Kłączyńska: „Przedmiotem ochrony w przypadku przestępstw z § 1 i 2 jest godność człowieka, a w pewnym zakresie także obyczajność. Nie jest nią zaś wolność seksualna, gdyż brak zgody osoby uprawiającej prostytucję nie należy do ich znamion. Zdaniem J. Warylewskiego jedynym przedmiotem ochrony w § 1 i 2 jest obyczajność [...], co powinno skłaniać ku dekryminalizacji czynów dotyczących eksploatacji prostytucji dorosłych. Kontekst, w jakim autor ten przywołuje preambułę Konwencji w sprawie zwalczania handlu ludźmi i eksploatacji prostytucji, w której mowa o tym, iż prostytucja i towarzyszące jej zło są sprzeczne z godnością i wartością człowieka oraz zagrażają dobru jednostki, nakazuje uznać, że ocenia ją zdecydowanie negatywnie. Szanując odmienną poglądów J. Warylewskiego, osobiście z całą mocą przychyliam się do treści wyrażonych w preambule Konwencji i nie uważam, iżby eksploatawanie czyjejś prostytucji godziło jedynie w bliżej nieokreśloną obyczajność, zwłaszcza gdy weźmie się pod uwagę, iż dobrowolność decyzji o rozpoczęciu uprawiania prostytucji jest w wielu przypadkach wątpliwa. W przypadku § 3 przedmiotem ochrony jest dodatkowo prawidłowy rozwój małoletniego” (N. Kłączyńska, *Komentarz do art. 204 k.k.*, [w:] *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, red. J. Giezek, Warszawa 2014 [online], LEX, 2017-06-03 15:58 [dostęp: 2017-07-31 20:51]. Dostępny w Internecie: <https://sip.lex.pl/#/komentarz/587370910/168350>).

3. Próba badawcza⁷

Ustalając próbę badawczą, w pierwszej kolejności sięgnięto do statystyki skazań za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę osób małoletnich w latach 2010-2015.

Tabela 1. Sprawcy przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę osób małoletnich

Artykuł kk	2015		2014		2013		2012		2011		2010	
	liczba skazań	%	liczba skazań	%	liczba skazań	%	liczba skazań	%	liczba skazań	%	liczba skazań	%
197 § 3 p. 2	62	8,8	59	8,9	53	7,7	40	5,9	11	1,6	0	0
199 § 2	3	0,4	8	1,2	3	0,4	4	0,6	3	0,4	8	1,1
199 § 3	9	1,3	3	0,5	10	1,5	7	1,0	7	1,0	10	1,4
200 § 1	610	86,5	585	88,3	606	88,6	615	90,7	636	94,9	698	96,3
200 § 3	4	0,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
200 § 4	15	2,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
202 § 4	2	0,3	7	1,1	12	1,8	12	1,8	14	2,1	9	1,2
Ogółem	705	100	662	100	684	100	678	100	671	100	725	100

Źródło: Krajowy Rejestr Karny.

Z uwagi na fakt, że liczba i struktura skazań w poszczególnych latach okazała się być podobna, zdecydowano się przeanalizować wyłącznie te sprawy, w których nastąpiło prawomocne skazanie za czyn zabroniony określony w art. 197, art. 199, art. 200 lub art. 202 k.k. w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.

W następstwie dokonanego losowania wytypowano reprezentatywną liczbę 315 spraw (z sądów rejonowych oraz z sądów okręgowych), z których:

- 1) 21 miało dotyczyć czynu zabronionego określonego w art. 197 § 3 pkt 2 k.k.;

⁷ Niniejszy punkt opracowano w oparciu o informacje uzyskane od dr. M. Marczewskiego. Niniejszym składamy na ręce Pana Doktora uprzejme podziękowania za wszelką udzieloną pomoc.

- 2) 3 miały dotyczyć czynu zabronionego określonego w art. 199 § 2 k.k.;
- 3) 9 miało dotyczyć czynu zabronionego określonego w art. 199 § 3 k.k.;
- 4) 223 (z sądów rejonowych) miały dotyczyć czynu zabronionego określonego w art. 200 § 1 k.k.;
- 5) 36 (z sądów okręgowych) miały dotyczyć czynu zabronionego określonego w art. 200 § 1 k.k.;
- 6) 4 miały dotyczyć czynu zabronionego określonego w art. 200 § 3 k.k.;
- 7) 15 miało dotyczyć czynu zabronionego określonego w art. 200 § 4 k.k.;
- 8) 4 miały dotyczyć czynu zabronionego określonego w art. 202 § 4 k.k.

Większość sądów nadesłało akta spraw (przy czym zazwyczaj wielotomowe), czego następstwem było objęcie badaniem aż 262 spraw zarówno z sądów rejonowych, jak i z sądów okręgowych.

4. Wyniki badań

4. 1. Przeszypstwa popełnione przez sprawców w sprawach będących przedmiotem badania

W 262 przeanalizowanych w ramach projektu badawczego sprawach wystąpiło 268 sprawców.

Dopuszcili się oni czynów zabronionych pod groźbą kary określonych w: 1) art. 197 k.k.; 2) art. 198 k.k.; 3) art. 199 k.k.; 4) art. 200 k.k.; 5) art. 200a k.k.; 6) art. 202 k.k.; 7) art. 157 k.k.; 8) art. 207 k.k.

Tabela 2. Czyny zabronione popełnione przez sprawców

Typ czynu zabronionego pod groźbą kary	Liczba przypadków	Udział procentowy
art. 197 § 1 k.k.	3	0,7
art. 197 § 2 k.k.	18	4,5
art. 197 § 3 k.k.	48	12
art. 198 k.k.	9	2,2
art. 199 § 2 k.k.	15	3,7
art. 199 § 3 k.k.	9	2,2
art. 200 § 1 k.k.	251	62,1
art. 200 § 2 k.k.	4	1
art. 200 § 3 k.k.	2	0,5
art. 200 § 4 k.k.	17	4,2
art. 200a § 1 k.k.	2	0,5
art. 200a § 2 k.k.	3	0,7
art. 202 § 2 k.k.	6	1,5
art. 202 § 4 k.k.	4	1
art. 202 § 4a k.k.	3	0,7
art. 157 § 1 k.k.	2	0,5
art. 157 § 2 k.k.	7	1,7
art. 207 § 1 k.k.	1	0,3

Jak widać, najczęściej popełnianym czynem zabronionym pod groźbą kary był czyn zabroniony określony w art. 200 § 1 k.k. (251 przypadków; 62,1% wszystkich czynów zabronionych). Drugi w kolejności był czyn zabroniony z art. 197 § 3 k.k. (48 przypadków; 12% wszystkich czynów zabronionych); trzeci zaś – czyn zabroniony z art. 197 § 2 k.k. (18 przypadków; 4,5% wszystkich czynów zabronionych).

4. 2. Przyczyny popełniania przestępstw seksualnych i ocena ryzyka powrotności do przestępstwa

Oczywistym jest, że przestępstwa przeciwko wolności seksualnej (i obyczajności) na szkodę osób małoletnich należą do przestępstw najgroźniejszych i budzących największe społeczne oburzenie. Słusznie zatem wskazuje się, że to właśnie w kontekście tych przestępstw jako szczególnie istotna jawi się odpowiedź na pytania: 1) co jest przyczyną popełniania przestępstw seksualnych?; 2) jak duże jest ryzyko powrotności do przestępstw seksualnych?

4.2.1. Przyczyny popełniania przestępstw seksualnych

W literaturze wysunięto szereg koncepcji mających wyjaśniać etiologię przestępstw seksualnych. Wskazać można w tym zakresie m.in. następujące koncepcje: 1) koncepcje jednoczynnikowe, a wśród nich: a) koncepcje psychodynamiczne; b) koncepcje feministyczne; c) koncepcje socjo-biologiczne; d) koncepcje biologiczne; e) koncepcje społeczno-poznawcze; oraz 2) koncepcje wieloczynnikowe, a wśród nich: a) koncepcję N. Malamutha; b) czteroczynnikowy model D. Finkelhora i S. Araji; c) zintegrowaną teorię W.L. Marshalla i H.E. Barbaree'ego; d) czterostronną teorię C.N. Halla i R. Hirschmana; e) model ścieżek T. Warda i R.J. Siegerta.

Żadna z tych koncepcji nie stała się jednak, jak dotąd, koncepcją powszechnie akceptowaną⁸.

⁸ Zob. M. Bocheński, *Prawnokarna reakcja wobec sprawców przestępstw z art. 197 kk i art. 200 kk w świetle teorii i badań empirycznych*, Warszawa 2016, s. 125 i n.

Mając na względzie poziom skomplikowania kwestii etiologii przestępstw seksualnych, w niniejszym raporcie nie zostanie podjęta próba jej jednoznacznego rozstrzygnięcia. Jest to zadanie wykraczające poza kompetencje prawników i niemożliwe do zrealizowania wyłącznie w oparciu o badanie akt spraw, w których doszło do skazania za jedno z przestępstw wymienionych w rozdziale XXV Kodeksu karnego.

Z dużą ostrożnością autorzy raportu podeszli również do ewentualnej możliwości ustalenia przyczyn popełnienia konkretnych przestępstw przeanalizowanych w ramach projektu badawczego. Głos w tym zakresie postanowiono oddać specjalistom (psychiatrom, psychologom, seksuologom), którzy w poszczególnych sprawach podjęli się dokonania opiniowania psychiatrycznego, psychologicznego czy seksuologicznego sprawców (zob. następny podpunkt i przytoczone tam opinie biegłych).

4.2.2. Ocena ryzyka powrotności do przestępstw seksualnych

W niniejszym podpunkcie odwołamy się do badań W.T. Marshalla, profesora Queen's University w Kensington w Kanadzie, który opracował jedną z najdokładniejszych skal prognozujących ryzyko powrotności do przestępstw seksualnych, wyodrębniając osiem predyktorów, z których każdy stanowi swego rodzaju kontinuum – od wielkiego ryzyka ponownego wystąpienia przestępstwa seksualnego (w przypadku dużego nasilenia ryzyka), poprzez ryzyko umiarkowane, aż do małego ryzyka (jeśli dany predyktor nie występuje lub nie jest nasilony), oraz pięć stopni ryzyka powrotności do przestępstw seksualnych⁹.

⁹ Zob. K. Pospiszył, *Przestępstwa seksualne*, Warszawa 2009, s. 195-197. Więcej na temat skal prognozujących ryzyko powrotności do przestępstw seksualnych zob. w: tamże, s. 189 i n.

Tabela 3. Wskaźniki ryzyka powrotności do przestępstw seksualnych wg Marshalla

Lp.	Empirycznie ustalony prognostyk	Duże ryzyko	Małe ryzyko
1	Poprzednia karalność (za przestępstwa seksualne lub inne)	wielokrotna za przestępstwa zawierające duży ładunek agresji	nie występuje lub rzadko występuje za przestępstwa niezawierające elementu przymusu
2	Poprzednie przestępstwa nieseksualne	duża liczba w ciągu długiego okresu różnorodność	nie występują lub występują rzadko zwykle jednego rodzaju
3	Poprzednie przestępstwa seksualne	duża liczba ofiar dziecięcych różnorodność ofiar ofiarami są wyłącznie chłopcy stosowanie przymusu	nie występują lub pojedyncze przypadki wobec dzieci jeden rodzaj ofiar ofiarami są wyłącznie dziewczynki uwiedzenie z wyłączeniem przymusu
4	Przeżywanie miłości romantycznej w wieku dorosłym	ubogie doświadczenia brak stałych partnerów duża liczba powierzchownych, przelotnych kontaktów	głęboko przeżywane nieliczne krótkotrwałe związki
5	Doświadczenia ze środkami uzależniającymi	stała, od dawna odczuwana skłonność do zażywania różnorodnych środków odurzających	nie występują lub są zażywane tylko w sytuacjach napięcia dla kurażu
6	Wyniki w skali oszacowanych psychopatycznych	wysokie (powyżej 20)	niskie
7	Stopień inteligencji	iloraz inteligencji poniżej 80	iloraz inteligencji powyżej 80
8	Cechy dewiacji seksualnych	występują	nie występują

Źródło: K. Pospiszyl, *Przestępstwa*, s. 196-197.

Tabela 4. Stopnie ryzyka powrotności do przestępstw seksualnych wg Marshalla

Stopień	Ryzyko	Czynniki
1	wysokie	jeśli występuje 4 lub więcej czynników dużego ryzyka
2	umiarkowanie wysokie	jeżeli wystąpią nie więcej niż 2 czynniki dużego ryzyka i 3 czynniki małego ryzyka
3	umiarkowane	1 czynnik dużego ryzyka i 2 czynniki małego ryzyka lub nie więcej niż 4 czynniki małego ryzyka
4	umiarkowanie niskie	nie więcej niż 2 czynniki małego ryzyka
5	niskie	1 czynnik małego ryzyka

Źródło: K. Pospiszyl, *Przestępstwa*, s. 197.

Oczywiście, z uwagi na zbyt małą ilość danych, nie podejmiemy w ramach niniejszego raportu próby dokonania analizy ryzyka powrotności do przestępstw seksualnych poszczególnych sprawców. Warto jednak przeanalizować przebadane sprawy z perspektywy wskaźników zaproponowanych przez W.T. Marshalla.

a) Poprzednia karalność (za przestępstwa seksualne lub inne)

W wyniku przeprowadzonych badań ustalono, że tylko 32,5% wszystkich sprawców to recydywiści, z czego wyłącznie 8% spośród nich (2,6% wszystkich sprawców) to recydywiści w rozumieniu art. 64 § 1 k.k. bądź art. 64 § 2 k.k.

Tabela 5. Recydywa (sytuacje, w których sprawca był już uprzednio skazany za przestępstwo)

Kryterium	Liczba sprawców	% sprawców
Recydywa w rozumieniu art. 64 § 1 k.k.	5	1,9
Recydywa w rozumieniu art. 64 § 2 k.k.	2	0,7
Recydywa, ale nie w rozumieniu art. 64 k.k.	80	29,9
Recydywa (bez względu na rodzaj)	87	32,5
Brak recydywy	180	67,1
Brak danych	1	0,4

Podkreślenia wymaga przy tym, że spośród sprawców będących recydywistami tylko piętnastu (5,6% wszystkich sprawców; 17,2% sprawców będących recydywistami) skazanych zostało wcześniej za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności.

Tabela 6. Upřednie skazanie za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności

Kryterium	Liczba sprawców	% recydywistów
Sprawca był już upřednio skazany za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności	15	17,2
Sprawca nie był upřednio skazany za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności	72	82,8

Najczęściej popełnianym przestępstwem seksualnym było przy tym, jak widać poniżej, przestępstwo z art. 200 § 1 k.k., czyli – przypomnijmy – obcowanie płciowe z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszczenie się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadzenie jej do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania.

Tabela 7. Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności popełnione upřednio przez sprawców (recydywistów)

Artykuł kk	Liczba przypadków
197 § 1 k.k.	3
197 § 2 k.k.	2
197 § 3 k.k.	2
199 § 2 k.k.	1
200 § 1 k.k.	9
200 § 4 k.k.	1
203 § 1 k.k.	2

Warto wspomnieć wszakże, że aż w 148 spośród przeanalizowanych w ramach projektu badawczego spraw (w przypadku 148 sprawców; 55,2% wszystkich

sprawców) ustalono, że sprawca więcej niż raz, a więc dwa lub więcej razy, dopuścił się zachowań realizujących znamiona czynu zabronionego (lub czynów zabronionych) pod groźbą kary skierowanego przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę osoby małoletniej (za które to zachowania nie został wcześniej prawomocnie skazany i które to zachowania stały się ostatecznie przedmiotem rozpoznania w analizowanych sprawach).

Tabela 8. Przypadki, w których sprawca więcej niż raz, a więc dwa lub więcej razy, dopuścił się zachowań realizujących znamiona czynu zabronionego (lub czynów zabronionych) pod groźbą kary skierowanego przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę osoby małoletniej

Kryterium	Liczba sprawców	% sprawców
Więcej niż jednokrotna realizacja znamion czynu zabronionego (bez przyjęcia czynu ciągłego lub ciągu przestępstw)	26	9,7
Przyjęcie czynu ciągłego lub ciągu przestępstw	122	45,5
Więcej niż jednokrotna realizacja znamion czynu zabronionego (bez względu na przyjęcie czynu ciągłego lub ciągu przestępstw)	148	55,2

Może to wskazywać, że rozważania na temat (swego rodzaju) powrotności do przestępstwa sprawców przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę osób małoletnich nie są całkowicie pozbawione sensu.

—

Wśród pozostałych przestępstw, których przed skazaniem za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę osoby małoletniej dopuścili się sprawcy w analizowanych w ramach projektu badawczego sprawach, dominowały przestępstwa z rozdziałów XXXV (Przestępstwa przeciwko mieniu; 49% wszystkich przestępstw) i XXI Kodeksu karnego (Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji; 12,6% wszystkich przestępstw).

Tabela 9. Inne czyny zabronione popełnione przez sprawców (podzielone na grupy)

Kryterium	Liczba przypadków	% czynów zabronionych
Rozdział XIX k.k.	10	4
Rozdział XXI k.k.	32	12,6
Rozdział XXIII k.k.	10	4
Rozdział XXVI k.k.	15	5,9
Rozdział XXVII k.k.	6	2,4
Rozdział XXVIII k.k.	1	0,4
Rozdział XXIX k.k.	4	1,6
Rozdział XXX k.k.	23	9
Rozdział XXXII k.k.	1	0,4
Rozdział XXXIII	1	0,4
Rozdział XXXIV k.k.	9	3,6
Rozdział XXXV k.k.	124	49
Rozdział XXXVI k.k.	2	0,8
Rozdział XXXVII k.k.	2	0,8
Przestępstwa narkotykowe	10	4
Inne	3	1,1

Tabela 10. Typy czynów zabronionych pod groźbą kary, których znamiona co najmniej raz zrealizowali sprawcy (uporządkowane w odniesieniu do każdego ze sprawców z osobna)

Nr ankiety	Popołnione czyny zabronione
3	art. 208 k.k. z 1969 r.; art. 203 § 2 k.k. z 1969 r.; art. 200 § 1 k.k. z 1969 r.; art. 199 § 2 k.k. z 1969 r.; art. 213 § 2 k.k. z 1969 r.; art. 203 § 1 k.k. z 1969 r.; art. 284 § 2 k.k.; art. 280 § 1 k.k.; art. 278 § 1 k.k.; art. 289 § 1 k.k.
5	art. 178a § 1 k.k.
6	art. 286 § 1 k.k.; art. 284 § 2 k.k.; art. 278 § 1 k.k.; art. 178a § 2 k.k.; art. 244 k.k.
9	art. 279 § 1 k.k.

12	art. 208 k.k. z 1969 r.; art. 203 § 1 k.k. z 1969 r.; art. 256 § 1 k.k. z 1969 r.; art. 203 § 2 k.k. z 1969 r.; art. 233 § 1 k.k.; art. 234 k.k.; art. 288 § 1 k.k.; art. 178a § 1 k.k.; art. 244 k.k.; art. 178a § 2 k.k.; art. 190 § 1 k.k.; art. 162 § 1 k.k.
14	art. 283 k.k.; art. 280 § 1 k.k.; art. 178a § 1 k.k.; art. 288 § 1 k.k.; art. 244 k.k.; art. 279 § 1 k.k.; art. 278 § 1 k.k.
17	art. 288 § 1 k.k.
23	art. 278 § 1 k.k.; art. 288 § 1 k.k.; art. 284 § 1 k.k.
30	art. 278 § 1 k.k.; art. 233 § 1 k.k.; art. 234 k.k.; art. 238 k.k.
32	art. 284 § 2 k.k.; art. 178a § 1 k.k.
33	art. 212 k.k.
34	art. 270 § 2a k.k.; art. 178a § 1 k.k.
39	art. 278 § 1 k.k.; art. 280 § 1 k.k.; art. 283 k.k. w zw. z 279 § 1 k.k.; art. 279 § 1 k.k.
40	art. 157 § 1 k.k.; art. 190 § 1 k.k.; art. 217 § 1 k.k.; art. 178a § 1 k.k.; art. 288 § 2 k.k.
42	art. 278 § 1 k.k.; art. 158 § 1 k.k.; art. 288 § 1 k.k.; art. 291 § 1 k.k.; art. 279 § 1 k.k.; art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii
48	art. 279 § 1 k.k.; art. 288 § 1 k.k.; art. 278 § 1 k.k.; art. 278 § 5 k.k.; art. 275 § 1 k.k.; art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii
49	art. 278 § 1 k.k.; art. 281 k.k.; art. 280 § 1 k.k.; art. 288 § 1 k.k.
53	art. 219 k.k.
62	art. 178a § 1 k.k.; art. 226 § 1 k.k.; art. 178a § 4 k.k.
63	280 § 1 k.k.; art. 278 § 1 k.k.; art. 276 k.k.
65	art. 208 k.k.; art. 279 § 1 k.k.; art. 244 k.k.; art. 233 § 1 k.k.; art. 193 k.k.; art. 278 § 1 k.k.; art. 291 § 1 k.k.
69	art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii; art. 178a § 1 k.k.; art. 178a § 4 k.k.
80	art. 291 § 2 k.k.; art. 279 § 1 k.k.; art. 242 § 3 k.k.; art. 209 § 1 k.k.
81	art. 178a § 1 k.k.
82	art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k.; art. 278 § 3 k.k.
83	art. 270 § 1 k.k.
86	art. 207 k.k.
88	art. 178a § 2 k.k.
90	art. 291 § 1 k.k.

91	art. 209 k.k.; art. 207 k.k.
93	art. 278 § 1 k.k.; art. 208 k.k.; art. 256 § 1 k.k.
95	art. 278 § 3 k.k.
97	art. 158 § 1 k.k.
99	art. 178a § 2 k.k.
99	art. 278 § 1 k.k.; art. 279 k.k.
100	art. 177 § 2 k.k.; art. 178a § 1 k.k.
105	art. 278 § 1 k.k.
106	art. 191 § 1 k.k.; art. 158 § 1 k.k.; art. 189 § 2 k.k.
113	art. 209 § 1 k.k.; art. 178a § 1 k.k.; art. 244 k.k.
116	art. 208 k.k.; art. 280 § 2 k.k.; art. 286 § 1 k.k.
117	art. 178a k.k.; art. 244 k.k.
119	art. 278 § 1 k.k.; art. 178a § 1 k.k.
123	art. 209 § 1 k.k.
125	art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2. k.k.
127	art. 278 § 1 k.k.
129	art. 208 k.k.; art. 210 § 1 k.k.; art. 212 § 1 k.k.; art. 265 § 1 k.k.; art. 236 k.k.; art. 280 § 1 k.k.; art. 242 k.k.
132	art. 178a § 1 k.k.; art. 278 § 1 k.k.; art. 279 § 1 k.k.; art. 288 § 1 k.k.; art. 234 k.k.
134	art. 310 § 2 k.k.; art. 310 § 3 k.k.
141	art. 278 § 1 k.k.
156	art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k.
160	art. 178a § 1 k.k.; art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.; art. 270 § 1 k.k.; art. 297 § 1 k.k.
165	art. 278 § 3 k.k.; art. 279 § 1 k.k.; art. 278 § 1 k.k.
167	art. 278 § 1 k.k.; art. 279 § 1 k.k.
170	art. 278 § 1 k.k.; art. 286 § 1 k.k.; art. 270 § 1 k.k.
171	art. 190 § 1 k.k.; art. 178a § 1 k.k.
176	art. 35 ust. 1 Ustawy o ochronie zwierząt
178	art. 270 § 1 k.k.; art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k.

182	art. 226 § 1 k.k.; art. 222 § 1 k.k.
185	art. 178a § 1 k.k.; art. 178a § 2 k.k.; art. 281 k.k.; art. 245 k.k.; art. 244 k.k.
188	art. 178a § 1 k.k.; art. 178a § 2 k.k.
189	art. 208 k.k.; art. 278 § 1 k.k.; art. 275 § 1 k.k.
190	art. 178a § 1 k.k.; art. 279 § 1 k.k.; art. 244 k.k.
191	art. 279 § 1 k.k.; art. 278 § 1 k.k.; art. 158 § 1 k.k.; art. 291 § 1 k.k.
192	art. 278 § 3 k.k.
196	art. 97 k.w.
204	art. 190 § 1 k.k.; art. 278 § 1 k.k.; art. 280 § 1 k.k.
215	art. 279 § 1 k.k.
216	art. 158 § 1 k.k.; art. 279 § 1 k.k.
219	art. 4 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich
227	art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii; art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k.
230	art. 178a § 1 k.k.
232	art. 222 § 1 k.k.
237	art. 286 § 1 k.k.; art. 297 § 1 k.k.
238	art. 208 k.k.; art. 283 k.k.; art. 242 § 2 k.k.; art. 279 § 1 k.k.; art. 278 § 1 k.k.
239	art. 278 § 1 k.k.
247	art. 279 § 1 k.k.; art. 291 § 1 k.k.; art. 286 § 1 k.k.
251	art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii; art. 270 § 1 k.k.; art. 207 § 1 k.k.; art. 157 § 3 k.k.; art. 190 § 1 k.k.; art. 278 § 1 k.k.
256	art. 178a § 1 k.k.
259	art. 278 § 1 k.k.
261	art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii
262	art. 291 § 2 k.k.; art. 279 § 1 k.k.; art. 242 § 3 k.k.; art. 209 § 1 k.k.

—

Warto zwrócić uwagę, że 25 sprawców (9,3% wszystkich sprawców; 28,7% sprawców będących recydywistami) przed skazaniem w sprawie będącej przedmiotem analizy w ramach niniejszego projektu badawczego dopuściło się 4

i więcej przestępstw, 20 sprawców (7,5% wszystkich sprawców; 23% sprawców będących recydywistami) dopuściło się 2 przestępstw, a 10 sprawców (3,7% wszystkich sprawców; 11,5% sprawców będących recydywistami) – 3 przestępstw.

Tabela 11. Liczba przestępstw popełnionych uprzednio przez sprawców

Kryterium	Liczba sprawców	% recydywistów	% sprawców
1 przestępstwo	32	36,8	11,9
2 przestępstwa	20	23	7,5
3 przestępstwa	10	11,5	3,7
4 i więcej przestępstw	25	28,7	9,3
0 przestępstw	180	nd	67,2
Brak danych	1	nd	0,4

Jednocześnie, 31 sprawców (11,6% wszystkich sprawców; 35,6% sprawców będących recydywistami) dopuściło się uprzednio przestępstwa wiążącego się typowo z użyciem przemocy/przymusu.

Tabela 12. Liczba sprawców, którzy dopuścili się uprzednio przestępstw wiążących się typowo z użyciem przemocy/przymusu

Kryterium	Liczba sprawców	% recydywistów	% sprawców
Przestępstwa z użyciem przemocy/przymusu	31	35,6	11,6
Przestępstwa bez użycia przemocy/przymusu	236	nd	88
Brak danych	1	nd	0,4

b) Doświadczenia ze środkami uzależniającymi, wyniki w skali oszacowanych psychopatycznych, stopień inteligencji

W stosunku do 89 sprawców (33,2% wszystkich sprawców) zdecydowano się przeprowadzić wywiady środowiskowe. W ich następstwie stwierdzono, że 30,3% sprawców poddanych wywiadam uzależnionych było od środków odurzających lub nadużywało środków odurzających, 7,9% sprawców wykazywało zachowania

agresywne, zaś u 28,1% sprawców stwierdzono występowanie innych niepokojących okoliczności (w tym zaburzeń osobowości).

Tabela 13. Wywiad środowiskowy

Kryterium	Liczba sprawców	% sprawców
Sprawcy, w stosunku do których przeprowadzono wywiad środowiskowy	89	33,2
Sprawcy, w stosunku do których nie przeprowadzono wywiadu środowiskowego	179	66,8

Tabela 14. Uzależnienie od środków odurzających; wykazywanie zachowań agresywnych; inne niepokojące okoliczności (na podstawie wywiadów środowiskowych)

Kryterium	Liczba sprawców	% wywiadów środowiskowych
Uzależnienie od środków odurzających/nadużywanie środków odurzających	27	30,3
Wykazywanie zachowań agresywnych	7	7,9
Inne niepokojące okoliczności (w tym zaburzenia osobowości)	25	28,1

Tabela 15. Wnioski z wywiadów środowiskowych

Nr ankiety	Wnioski z wywiadu środowiskowego
2	Słowność opiniowanego do alkoholu; brak zachowań agresywnych; brak statusu osoby niepełnosprawnej; nieleczony odwykowo ani psychiatrycznie; nienotowany przez Policję.
4	Pozytywna opinia o opiniowanym w środowisku lokalnym; pozytywna opinia o opiniowanym jego żony; ograniczono władzę rodzicielską nad dziećmi; okresowe spożywanie alkoholu; korzystanie z porad psychologa; uczestniczenie w spotkaniach MONAR-u; wszczęta procedura Niebieskiej Karty; sytuacja osobista i ekonomiczna – trudna (liczne zadłużenia; trudności żony w pogodzeniu opieki nad dziećmi z pracą na gospodarstwie lub inną pracą zarobkową; brak możliwości pomocy ze strony innych członków rodziny); brak informacji o zachowaniach agresywnych; stwierdzono interwencje Policji.
5	Dobre relacje opiniowanego z rodzeństwem i matką; nadużywanie alkoholu; brak agresji; leczył się w poradni uzależnień.

6	Opiniowany wychowywał się w rodzinie patologicznej; był zaniedbywany wychowawczo; nie miał pozytywnych wzorców; nie ma dobrej opinii wśród mieszkańców; nie dba o rodzinę; nadużywa alkoholu.
7	Opiniowany jest bezkonfliktowy, ugodowy; najbliżsi są dla niego najważniejsi; dobry syn; brak konfliktów z prawem; nie nadużywa alkoholu.
9	Opiniowany miał problemy w szkole; po szkole podjął pracę; nie nadużywa alkoholu; nie sprawiał problemów wychowawczych; nie utrzymywał kontaktów ze środowiskiem zdemoralizowanym; dobre relacje z siostrą; grzeczny, rodzinny, pracowity.
10	Opiniowany utrzymywał rodzinę; według oświadczenia w rodzinie zachowywał się właściwie; brak skarg; brak informacji o nadużywaniu alkoholu; postrzegany jako osoba spokojna i aktywna społecznie; dobra opinia w środowisku; pracował.
11	Warunki bytowe opiniowanego są bardzo dobre; dobre stosunki z rodziną; brak uzależnień; brak problemów wychowawczych; brak objawów patologii (powyższe według matki); trudności w nauce; zdiagnozowane ADHD; orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niedostosowanie społeczne; w opinii kuratora przeprowadzającego wywiad: osoba niedojrzała emocjonalnie; w rodzinie funkcjonuje w roli dziecka; bardzo związany z matką; deklaruje, że przestrzega prawa; nie były podejmowane wobec niego interwencje Policji.
12	Opiniowany jest bezdomny; brak majątku; orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności; leczony odwykowo; zachowuje się w nieodpowiedzialny sposób; osoba trudna w kontakcie; nie potrafi odnieść się w sposób krytyczny do własnego zachowania; osoba nerwowa.
13	Opiniowany mieszka z matką i babcią; wychował się w rodzinie niepełnej; z relacji matki: brak kłopotów wychowawczych; nauczyciele zgłaszali, że jest dzieckiem nadpobudliwym ruchowo; uczy się przeciętnie; nie spożywa alkoholu; nie ma styczności ze środkami odurzającymi, psychotropowymi ani psychoaktywnymi; opinia środowiska: brak negatywnych uwag; nie był karany.
21	Opinia z młodzieżowego ośrodka socjoterapii: brak poważniejszych problemów wychowawczych; prawidłowe relacje interpersonalne; opiniowany jest koleżeński, opiekuńczy; niekiedy inicjuje sytuacje konfliktowe, a wynika to z jego zaburzeń zachowania i emocji.
24	Opiniowany zamieszkuje z babcią; według oświadczenia babci rozwija się prawidłowo i nie przysparza problemów wychowawczych; żadnych interwencji Policji.
33	Brak interwencji Policji; brak skarg; brak problemów z alkoholem.
35	Opiniowany nie był notowany w izbie wytrzeźwień; karany za wykroczenia; brak interwencji Policji.
53	Brak uzależnienia opiniowanego od środków odurzających; nie znęcał się nad byłą żoną i dziećmi; od dawna brak stałej pracy; dobry stan zdrowia.
71	Brak danych co do trudności wychowawczych w okresie szkolnym; opiniowany nie jest znany w środowisku lokalnym; nie był widywany pod wpływem alkoholu; nie wszczynał awantur; zgodne pożycie z byłą żoną.
73	Konkubina nie ma zastrzeżeń do funkcjonowania opiniowanego. Podobnie sąsiedzi. Policjanci opiniowanego nie znają. Komunikatywny, otwarty.

79	Opiniowany jako nieletni nie był karany, nie przebywał w placówkach opiekuńczo-wychowawczych; zaprzecza uzależnieniom; podaje, że jako dorosły nie był karany; wśród sąsiadów opinia pozytywna; jedna interwencja Policji;
79	Opiniowany jako nieletni nie był karany; nie przebywał w placówkach opiekuńczo-wychowawczych; zakwalifikowany do kształcenia specjalnego; pracuje; upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim; zaprzecza uzależnieniom; pozytywna opinia środowiskowa.
81	Opiniowany jest aktywny zawodowo; pozostaje w związku małżeńskim; brak dzieci; w domu rodzinnym wszystko było w porządku, w małżeństwie również; brak zachowań agresywnych; brak nadużywania alkoholu; brak interwencji Policji; brak problemów z nauką; w ostatnim czasie często spożywał alkohol; pozytywna opinia środowiskowa.
83	Opiniowany wychowywany był w rodzinie pełnej; mieszka z matką; rozwiedziony; nie płaci alimentów na syna; spotyka się z kobietą; leczony psychiatrycznie; brak problemów z nauką; nieaktywny zawodowo; orzeczonego umiarkowany stopień niepełnosprawności; choruje na gruźlicę; skłonność do nadużywania alkoholu; karany; według matki nerwowy, czasem agresywny; w środowisku nie uzyskano jednoznacznej opinii na jego temat.
85	Skłonność opiniowanego do alkoholu; brak zachowań agresywnych; brak statusu osoby niepełnosprawnej; nieleczony odwykowo ani psychiatrycznie; nienotowany przez Policję.
86	Skłonność opiniowanego do spożywania alkoholu; wszczynanie pod jego wpływem awantur; częste interwencje Policji; była prowadzona wobec niego procedura Niebieskiej Karty; skazany za przestępstwo znęcania się; brak statusu osoby niepełnosprawnej.
87	Opiniowany widywany był pod wpływem alkoholu; stronił od relacji sąsiedzkich; większość czasu spędzał w domu; był typem samotnika; izolował się od sąsiadów; jego dzieci często pozostawiane były bez opieki.
88	Opiniowany prawidłowo funkcjonuje w środowisku sąsiedzkim; nie jest zdemoralizowany; w jego rodzinie nie występowały zjawiska patologiczne; spokojny; brak skłonności do przemocy i konfliktów.
90	W środowisku opiniowany ma pozytywną opinię; postrzegany jest jako osoba spokojna, troszcząca się o rodzinę, ugodowa, nienadużywająca alkoholu; nie odnotowano interwencji Policji odnośnie przemocy domowej z udziałem oskarżonego.
91	Skłonność opiniowanego do spożywania alkoholu; do pracy niejednokrotnie przychodził nietrzeźwy; pod wpływem alkoholu stawał się agresywny, skłonny do przemocy.
92	Zachowanie opiniowanego wobec najbliższych nie zawsze było odpowiednie; bywał agresywny wobec żony i córek; nadużywał alkoholu.
93	W środowisku opiniowany ma bardzo pozytywną opinię; zdaniem żony i matki mógł przejawiać zaburzenia psychiczne zachowywał się nietypowo, zniknął z domu.

94	Opiniowany jest uzależniony od alkoholu i kiedy znajduje się pod jego wpływem dopuszcza się zachowań powszechnie nieakceptowanych. Ok. 10 lat wcześniej podjął leczenie odwykowe. Po zakończonym leczeniu abstynencję utrzymuje najdłużej 2 miesiące i powraca do nałogu.
95	Opiniowany ma ograniczoną władzę rodzicielską; nie dbał o dom; nie interesował się losem najbliższych i nie łożył na ich utrzymanie; utrzymywał kontakty ze środowiskiem patologicznym; zdarzało się, że nie wracał do domu przez tydzień; nadużywał alkoholu, ale wykluczał możliwość udziału w terapii; trudno było przewidzieć jego zachowanie się; dwukrotnie uderzył żonę; dopuścił się też jej zgwałcenia, za co został skazany.
96	Opiniowany przebywa w placówce wychowawczej; niejednokrotnie próbował zwracać na siebie uwagę poprzez prezentowanie zachowań negatywnych; przejawiał zachowania impulsywne, ulegał wpływom kolegów; podczas pobytu w placówce nie sięgał po alkohol, środki odurzające i psychoaktywne; nie sprowadzał osób ze środowiska patologicznego.
97	Opiniowany pochodzi z rodziny z objawami patologii społecznej; przebywał w placówce opiekuńczo-wychowawczej; nie pracował zarobkowo; nie był zarejestrowany w urzędzie pracy.
98	Opiniowany wychowywał się w rodzinie, w której nie było symptomów patologii społecznej; przejawia skłonność do nadużywania alkoholu; nie doprowadza do konfliktów w środowisku rodzinnym.
99	Opiniowany sprawiał trudności wychowawcze, które znajdowały wyraz w niechęci do nauki i samowolnym opuszczaniu zajęć lekcyjnych; nadużywa alkoholu.
99	Opiniowany sprawiał trudności wychowawcze; już jako nieletni nadużywał alkoholu.
99	Opiniowany sprawiał problemy wychowawcze; uczył się bardzo słabo, przez co powtarzał klasy, zarówno w gimnazjum, jak i w szkole zawodowej; nie leczył się z powodu uzależnienia od środków psychoaktywnych; skłonny do nadużywania alkoholu.
100	Opiniowany nadużywa alkoholu, jest od niego uzależniony; odbierany był jako człowiek spokojny, bezkonfliktowy.
101	Opiniowany miał skłonności do nadużywania alkoholu i od kilku lat znęcał się psychicznie i fizycznie nad rodziną, stosując terror domowy; starał się podporządkować sobie całą rodzinę; na zewnątrz (wobec obcych ludzi) starał się sprawiać dobre wrażenie.
102	Zachowanie opiniowanego nie budziło żadnych zastrzeżeń; miał dobry kontakt z rodzicami; posiada pozytywną opinię wśród sąsiadów.
103	Opiniowany nie sprawiał żadnych problemów w swoim środowisku; zarówno dla rodziny, jak i dla sąsiadów, informacja o czynie, jakiego się dopuścił, okazała się być bardzo zaskakująca.
105	W dzieciństwie rówieśnicy odsuwali się od opiniowanego ze względu na jego deficyty; według matki nigdy nie nadużywał alkoholu czy środków odurzających; był karany za czyny o charakterze seksualnym; wychowywany w środowisku piętującym nieobyczajne zachowania seksualne.

106	Opiniowany nie nadużywa alkoholu, a w środowisku lokalnym ma pozytywną opinię; w domu opiniowanego miała miejsce jeden raz interwencja Policji z uwagi na zgłoszenie, że opiniowany bije swoją żonę.
107	Opiniowany w środowisku rodzinnym ma negatywną opinię; używał przemocy fizycznej oraz psychicznej wobec żony, zwłaszcza wtedy, gdy był pod wpływem alkoholu; miał skłonności do nadużywania alkoholu, a gdy znajdował się pod jego wpływem, stawał się osobą agresywną i konfliktową; sprawiał wrażenie osoby samotnej, zamkniętej w sobie; w środowisku lokalnym posiada opinię pozytywną; nie był widywany pod wpływem alkoholu; nie sprawiał problemów.
108	Zachowanie się opiniowanego w środowisku rodzinnym nie budzi zastrzeżeń; nie jest konfliktowy; nie nadużywa alkoholu; w środowisku lokalnym również posiada pozytywną opinię; nie odnotowano uwag odnośnie zachowania się opiniowanego ze strony osób mieszkających w jego wsi.
109	Trudna sytuacja rodzinna opiniowanego: ojciec nie utrzymywał z nim kontaktów, matka nadużywała alkoholu; miał problemy w nauce; korzystał z pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznej; dwie klasy gimnazjum ukończył w ośrodku szkolno-wychowawczym; nie jest uzależniony od alkoholu i środków odurzających.
110	Opiniowany ma bardzo pozytywną opinię w środowisku lokalnym; nie wykazuje cech niedostosowania społecznego.
111	Opiniowany miał problemy z nauką, koledzy dokuczali mu w szkole; był zamknięty w sobie, nie lubił rozmawiać o swoich problemach.
114	Nie scharakteryzowano środowiska rodzinnego opiniowanego, ponieważ nie odnaleziono osób, które go znają.
119	Opiniowany i jego konkubina często wspólnie spożywali alkohol; w ich miejscu zamieszkania stosunkowo często dochodziło do libacji alkoholowych; zdarzało się, że opiekowali się dziećmi, będąc pod wpływem alkoholu; osoby z lokalnego środowiska niechętnie wypowiadają się o opiniowanym.
120	Nie stwierdzono, aby wpływały skargi na zachowanie się opiniowanego; nie dochodziło do interwencji Policji; gdy opiniowany uczęszczał do szkoły, wielokrotnie opuszczał zajęcia; nie jest uzależniony od alkoholu ani od środków odurzających.
122	Opiniowany w miejscu zamieszkania ma pozytywną opinię; uchodzi za osobą spokojną, introwertyczną; prawdopodobnie nigdy nie był w żadnym związku.
123	W środowisku opiniowany uważany jest za człowieka bardzo pracowitego oraz uzdolnionego technicznie; całkowicie poświęca się pracy; ma mało czasu na wypoczynek.
126	Opiniowany ma pozytywną opinię; rodzina nie wykazuje przejawów patologii; nie odnotowano interwencji Policji z udziałem opiniowanego.
127	Opiniowany ma pozytywną opinię; często zmieniał miejsce pracy; nie był uzależniony od alkoholu; brak informacji na temat zażywania przez niego środków odurzających.
128	W miejscu zamieszkania opiniowanego nie dochodziło wcześniej do interwencji Policji; rodzina nie zgłasza żadnych problemów; w miejscu zamieszkania opiniowany posiada pozytywną opinię; nie jest uzależniony od alkoholu ani środków odurzających.

129	Opiniowany był wcześniej wielokrotnie karany; alkohol spożywa bardzo rzadko; nie zażywa środków odurzających.
130	Opiniowany uchodził wśród rodziny i sąsiadów za osobę o nieposzlakowanej opinii, niesprawiającą żadnych problemów; należycie wywiązywał się z roli męża, ojca i syna.
132	W drodze wywiadu środowiskowego ustalono, że rodzina opiniowanego nie mieszka pod wskazanym adresem.
136	Rodzina opiniowanego jest rodziną funkcjonującą prawidłowo; opiniowany nie ma nałogów, nie nadużywa alkoholu.
137	Rodzina opiniowanego jest rodziną pełną; opiniowany nie leczył się psychiatrycznie ani odwykowo; obracał się w towarzystwie osób karanych i pochodzących z marginesu społecznego.
149	Opiniowany jest osobą spokojną, nie ma co do jego zachowania żadnych uwag; nie jest przeciwko niemu prowadzone żadne postępowanie karne.
155	Opiniowany w środowisku lokalnym funkcjonował prawidłowo; pracował dorywczo, nie nadużywał alkoholu.
157	Rodzina opiniowanego ma pozytywną opinię w środowisku lokalnym; opiniowany czasami jednak nadużywa alkoholu.
162	W środowisku lokalnym opiniowany postrzegany był jako osoba spokojna, skłonna do pomocy innym; będąc w stanie nietrzeźwości, nie przejawiał zachowań agresywnych.
166	W środowisku lokalnym nie zgłaszano żadnych uwag dotyczących zachowania opiniowanego; ma pozytywną opinię.
168	W środowisku lokalnym opiniowany określany jest jako osoba „trudna” i „inna” w swoim zachowaniu; wskazuje się na nadużywanie przez niego alkoholu.
172	Opiniowany miał problemy w szkole, co było spowodowane głównie opuszczaniem zajęć lekcyjnych; nie nadużywa alkoholu; zależy mu na zdobyciu wykształcenia gimnazjalnego.
173	Opiniowany swoim zachowaniem nie sprawia w miejscu zamieszkania problemów; jest osobą spokojną; nie nadużywa alkoholu; nie utrzymuje kontaktów z osobami o ujemnej opinii społecznej; chętnie pomaga w domu.
174	Opiniowany jest osobą spokojną i pracowitą; nie były wobec niego podejmowane interwencje Policji.
176	W środowisku lokalnym opiniowany posiada dobrą opinię; przez ostatnie miesiące nie był widywany w stanie po spożyciu alkoholu; w stosunku do sąsiadów zachowywał się spokojnie, nie był konfliktowy, nie utrzymywał z nimi bliższych stosunków.
179	W środowisku lokalnym nie stwierdzono informacji mogących sugerować istnienie u opiniowanego choroby psychicznej, uzależnienia od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających; przestrzega on zasad współżycia społecznego.
180	Nie podnoszono żadnych zastrzeżeń co do zachowania opiniowanego; ma on skłonność do nadużywania alkoholu, jednak nie zachowuje się pod jego wpływem agresywnie.

188	Opiniowany nie jest uzależniony od alkoholu; zdarzało się, że pił alkohol okazjonalnie, ale nigdy go nie nadużywał; był zatrzymany za jazdę samochodem w stanie nietrzeźwości.
190	Opiniowany w środowisku lokalnym posiada pozytywną opinię; nie nadużywa alkoholu; nie był widywany w środowiskach zdemoralizowanych i przestępczych.
192	W trakcie rozmów z żoną opiniowanego ustalono, że jego zachowanie wobec dzieci jest niewłaściwe – dopuszcza się on molestowania seksualnego swojej córki.
211	Opiniowany posiada przeciętną opinię w miejscu zamieszkania; w jego rodzinie zauważalna jest niewydolność wychowawcza.
212	Nie otrzymano negatywnych informacji o opiniowanym; jego rodzina ma przeciętną opinię w środowisku sąsiedzkim; nie otrzymano informacji o nieprzestrzeganiu przez opiniowanego zasad współżycia społecznego.
216	Opiniowany wychowywał się w placówce opiekuńczo-wychowawczej; w sposób świadomy lekceważył dotychczasowe orzeczenia sądu; zerwał kontakt z kuratorami; przyznaje, że ukrywał się przed kuratorem i unikał z nim kontaktu.
219	Opiniowany cieszy się pozytywną opinią w środowisku rodzinnym; został określony jako osoba o spokojnym usposobieniu, która nie prowadzi bogatego życia towarzyskiego.
219	Opiniowany prawidłowo funkcjonuje w swoim środowisku; postrzegany jest jako osoba towarzyska, otwarta; nie stosuje jakichkolwiek używek.
220	W wyniku wywiadu środowiskowego nie uzyskano negatywnych informacji o zachowaniu opiniowanego; w przeszłości uczęszczał na terapię odwykową (uzależnienie od alkoholu).
221	Opiniowany w środowisku domowym zachowuje bardzo dobre relacje ze wszystkimi mieszkańcami; z nikim nie jest skonfliktowany, nie dąży do dominacji, nie wykazuje postaw agresywnych.
229	W miejscu zamieszkania opiniowany posiada pozytywną opinię; nauka nigdy nie sprawiała mu trudności, nie powtarzał klas; nie jest uzależniony od alkoholu ani od środków odurzających.
230	W środowisku sąsiedzkim nie ma żadnych uwag co do funkcjonowania opiniowanego; Policja nie otrzymywała żadnych zgłoszeń związanych z zachowaniem opiniowanego.
247	Opiniowany to kawaler; bezdzietny; w związku; nie dokłada się do budżetu; wychowany w rodzinie niepełnej z uzależnieniami; nie stosowano wobec niego przemocy; dobry stan zdrowia; jest osobą uzależnioną; często nadużywa alkoholu; często pozostaje bez pracy.
249	Opiniowany mieszka sam; opinia na jego temat jest pozytywna; postrzegany jako osoba niestroniąca od alkoholu; aktualnie nie pracuje; umiarkowany stopień niepełnosprawności.
252	Opiniowany wśród sąsiadów oraz w miejscu pracy ma nieposzlakowaną opinię; został odznaczony przez Prezydenta RP Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi (harcerstwo).

258	Opiniowany w miejscu zamieszkania ma pozytywną opinię; alkohol spożywa okazjonalnie; nie eksperymentuje ze środkami psychoaktywnymi.
-----	--

—

W stosunku do 92 sprawców (34,3% wszystkich sprawców) zdecydowano się przeprowadzić badania psychologiczne. W ich następstwie stwierdzono, że 14,1% sprawców poddanych badaniom uzależnionych było od środków odurzających lub nadużywało środków odurzających, u 32,6% sprawców stwierdzono niższy niż przeciętny poziom inteligencji/obniżoną sprawność intelektualną, zaś u 56,5% sprawców stwierdzono występowanie innych niepokojących okoliczności (w tym zaburzeń osobowości).

Tabela 16. Opinia psychologiczna

Kryterium	Liczba sprawców	% sprawców
Sprawcy, w stosunku do których sporządzono opinię psychologiczną	92	34,3
Sprawcy, w stosunku do których nie sporządzono opinii psychologicznej	176	65,7

Tabela 17. Uzależnienie od środków odurzających; inteligencja niższa niż przeciętna; inne niepokojące okoliczności (na podstawie opinii psychologicznych)

Kryterium	Liczba sprawców	% opinii psychologicznych
Uzależnienie od środków odurzających/nadużywanie środków odurzających	13	14,1
Inteligencja niższa niż przeciętna/obniżona sprawność intelektualna	30	32,6
Inne niepokojące okoliczności (w tym zaburzenia osobowości)	52	56,5

Tabela 18. Wnioski z opinii psychologicznych

Numer ankiety	Wnioski z opinii psychologicznej
1	Patrz: opinia psychiatryczna.
2	Opinia psychologiczno-seksuologiczna: niskie aspiracje intelektualne; skłonność do nadużywania alkoholu; brak zaburzeń preferencji seksualnych; postawa wycofania wobec kobiet; zahamowanie w sferze seksualnej; duże kompleksy w sferze seksualnej; zmiany organiczne w OUN; funkcje intelektualne poniżej przeciętnej; zaniżona samoocena; niedojrzałość; tłumienie emocji; silnie rozwinięta samokontrola; nadmierna wiara we własne możliwości; niski poziom energii i aktywności; orientacja heteroseksualna; brak cech pedofilii – zachowania wobec małoletnich miały raczej charakter zastępczego wykorzystania dziecka do zaspokojenia ciekawości seksualnej i prawdopodobnie wynikały – obok regresywnej postawy wobec sfery seksualnej życia – ze szkodliwego używania alkoholu, działającego odhamowująco na ośrodkowy układ nerwowy oraz normy moralne.
4	Patrz: opinia psychiatryczna.
6	Sprawność umysłowa poniżej przeciętnej; zaniedbania edukacyjne i środowiskowe; nieumiejętność wykorzystania potencjału intelektualnego; brak organicznych uszkodzeń OUN; zespół uzależnienia spowodowany spożywaniem alkoholu; osobowość dys socjalna.
7	Patrz: opinia psychiatryczna.
11	Patrz: opinia psychiatryczna.
13	Uwarunkowane sytuacyjnie zaburzenia o charakterze depresyjnym i lękowym; brak dewiacyjnych zaburzeń seksualnych; zna i rozumie znaczenie powszechnie przyjętych norm i jest zdolny do ich przestrzegania.
16	Opinia psychologiczno-seksuologiczna: badany jest przeciętny pod względem towarzyskości, zależy mu na relacjach z otoczeniem, związki z innymi ludźmi stanowią dla niego wartość; badany to osoba konwencjonalna, praktyczna, ceniąca sobie tradycyjne wartości; badany to osoba ugodowa, wrażliwa na potrzeby innych; badany jest rzetelny i obowiązkowy; poziom rozwoju intelektualnego w granicach normy; brak niedorozwoju umysłowego; emocjonalność stabilna, uczuciowość wyższa prawidłowo wykształcona; badany może w sytuacjach trudnych reagować napięciem, lękiem, gniewem, skłonnością do zamartwiania się; brak dysfunkcji organicznych w obrębie mózgu i układu nerwowego; popęd seksualny w granicach normy; heteroseksualny; brak zaburzeń w zakresie życia seksualnego, popędu płciowego; przy przyjęciu, że dokonał czynu, uznać należy, że motywowany był sytuacyjnie, działał pod wpływem impulsu, był pod wpływem alkoholu; niskie ryzyko powielenia czynu w przyszłości.

22	Opinia seksuologiczno-psychologiczna: niemożność jednoznacznego stwierdzenia pedofilii; brak zaburzeń preferencji seksualnych; możliwe, że czyn był zastępczą formą realizacji potrzeb seksualnych u osobnika o typie nieprzystosowanym oraz regresyjno-frustracyjnym i mógł ewentualnie wynikać z małego różnicowania obiektu seksualnego, przy chęci rozładowania chwilowego napięcia seksualnego, a także mógł być związany z cechami organicznych zaburzeń osobowości, takich jak: zaburzenia uczuciowości wyższej, tendencji do działań popędowych, osłabienia zdolności do wyciągania konstruktywnych wniosków z dotychczasowych kar i doświadczeń życiowych.
23	Opinia seksuologiczno-psychologiczna: funkcjonowanie intelektu w granicach normy; brak możliwości jednoznacznego stwierdzenia deficytów funkcji poznawczych; cechy osobowości nieprawidłowej typu dys socjalnego, co manifestuje się: niską tolerancją na sytuacje trudne i stresowe oraz obniżeniem sprawności mechanizmów obronnych; obniżony wgląd w siebie i swoje problemy, ograniczona zdolność do wyciągania wniosków z doświadczeń życiowych i przewidywania odległych następstw swoich działań; niedojrzałość emocjonalna, koncentracja na sobie i zaspokajaniu swoich potrzeb; trudność w nawiązywaniu trwałych i pozytywnych kontaktów z ludźmi; uzależnienie od alkoholu; heteroseksualny; brak zaburzeń preferencji seksualnych; czyn, o który badany jest podejrzany, mógł być ewentualnie zastępczą formą realizacji własnych, chwilowych potrzeb seksualnych; czyny zabronione, o które badany jest podejrzany, mogły ewentualnie wynikać z jego nieprawidłowego rysu osobowościowego oraz osłabienia mechanizmów zawiadujących sferą seksualną przez spożyty alkohol; motywacją ewentualnego popełnienia przez badanego czynów zabronionych mogła być chwilowa potrzeba rozładowania i zredukowania swojego napięcia seksualnego.
25	Patrz: opinia psychiatryczna.
28	Brak zaburzeń seksualnych; brak zaburzeń psychotycznych, depresji oraz ruminacji suicydalnych. Badany zna i rozumie znaczenie powszechnie przyjętych norm społecznych, prawnych i moralnych oraz zdolny jest do ich przestrzegania.
33	Patrz: opinia psychiatryczna.
36	Inteligencja poniżej przeciętnej; brak dysfunkcji poznawczych wskazujących na możliwość występowania zmian patologicznych w ośrodkowym układzie nerwowym; cechy osobowości nieprawidłowej (niezdolność do nawiązywania satysfakcjonujących związków uczuciowych, postawa nieodpowiedzialności i lekceważenia norm, utrwalone zachowania antyspołeczne, brak wglądu w swoje postępowanie, brak poczucia winy i wstydu, nieumiejętność odraczania satysfakcji i przewidywania skutków własnych działań); heteroseksualny; brak zaburzeń preferencji seksualnych; czyn mógł być ewentualnie zastępczą formą realizacji potrzeb seksualnych u osobnika w typie regresyjno-frustracyjnym oraz nieprzystosowanym; mógł wynikać z małego różnicowania obiektu seksualnego, chęci rozładowania chwilowego wzrostu napięcia seksualnego, zaburzenia uczuciowości wyższej, tendencji do natychmiastowej gratyfikacji własnych potrzeb, w tym potrzeb seksualnych, tendencji do działań popędowych, osłabienia zdolności do wyciągania konstruktywnych wniosków z dotychczasowych kar i doświadczeń życiowych u osobnika z nieprawidłowymi cechami osobowości; spożywany alkohol w chwilach krytycznych dodatkowo powodował osłabienie lub wręcz zniesienie mechanizmów odpowiedzialnych za przestrzeganie norm.

37	Funkcjonowanie intelektualne plasuje się od poniżej przeciętnego do przeciętnego; pomimo przeciętnej zdolności rozumienia norm społecznych, przyczyn zachowań, znajomości typowych obyczajów, opiniowany nie potrafi ich przełożyć na realia życia codziennego; znajomości zasad współżycia społecznego nie towarzyszy pełne ich zrozumienie; opiniowany ma w efekcie skłonność do podejmowania działań, których konsekwencji nie potrafi przewidzieć lub przewiduje w niewielkim stopniu, wobec czego stopień monitorowania własnego zachowania jest ograniczony. W obszarze funkcjonowania osobowościowego zauważa się procesy wskazujące na rozwijanie się osobowości nieprawidłowej; można wnioskować o wadliwie integrującą się osobowość opiniowanego w kierunku osobowości o rysie antyspołecznym w postaci lekceważącego stosunku do przestrzegania norm społecznych, braku uczenia się na błędach, naruszania bezpieczeństwa innych osób i niezdolności wyciągania wniosków z własnego zachowania.
40	Cechy osobowości nieprawidłowej, skłonność do lekceważenia i nieprzestrzegania norm społecznych, problem z odracaniem gratyfikacji, koncentrowanie się na terażniejszości, obniżony próg tolerancji i frustracji; przeciętny poziom uspołecznienia; brak dewiacyjnych zaburzeń o charakterze seksualnym; brak zmian w ośrodkowym układzie nerwowym, zaburzeń psychotycznych, depresji ani ruminacji suicydalnych.
41	Sprawność intelektualna na poziomie powyżej psychologicznej normy; brak zmian centralnego układu nerwowego.
42	Brak dewiacyjnych zaburzeń seksualnych, zaburzeń psychotycznych, depresji oraz ruminacji suicydalnych; przeciętny poziom uspołecznienia; zna i rozumie znaczenie powszechnie przyjętych norm społecznych, prawnych i moralnych i zdolny jest do ich przestrzegania.
43	Opinia psychologiczno-psychiatryczna: heteroseksualny; brak zaburzeń preferencji seksualnych pod postacią pedofilii; ewentualny czyn stanowił zastępczą formę realizacji popędu seksualnego; brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; padaczka; cechy organicznego uszkodzenia OUN i przebyte zaburzenia psychotyczne; w czasie czynu poczytalność ograniczona w stopniu nieznacznym.
45	Patrz: opinia psychiatryczna.
47	Patrz: opinia psychiatryczna.
48	Brak dewiacyjnych zaburzeń seksualnych; brak zaburzeń psychotycznych, depresji oraz ruminacji suicydalnych; zna i rozumie znaczenie norm społecznych, moralnych i prawnych oraz zdolny jest do ich przestrzegania.
49	Upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim; cechy osobowości nieprawidłowej; brak dewiacyjnych zaburzeń o charakterze seksualnym; brak zaburzeń psychotycznych, depresji, ruminacji suicydalnych; przeciętny poziom uspołecznienia; zna i rozumie powszechnie przyjęte normy społeczne i prawne oraz jest zdolny od ich przestrzegania.
50	Średni stopień zmian organicznych w OUN; brak dewiacyjnych zaburzeń seksualnych; brak zaburzeń psychotycznych, depresji, ruminacji suicydalnych.

51	Brak organicznych zmian w OUN; brak zaburzeń funkcji poznawczych; brak zaburzeń dewiacyjnych czy zaburzeń preferencji seksualnych; osobowość słabo zintegrowana, ze słabym ego, labilna emocjonalnie, z przewagą reagowania zachowaniami zgodnymi z własnym wewnętrznym impulsem niż z analizą sytuacji czy relacji interpersonalnej, z niedojrzałymi mechanizmami obronnymi, obniżoną tolerancją na frustracje i inne sytuacje trudne; słabo rozwinięta sfera emocjonalna, może ujawniać znaczne trudności w rozpoznawaniu własnych uczuć i emocji, a także uczuć i emocji innych ludzi; zinternalizowane podstawowe normy społeczno-moralne niezbędne do adekwatnego funkcjonowania w społeczeństwie, zdolność do krytycznej oceny rzeczywistości i swojego zachowania; brak choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego.
53	Przeciętny poziom sprawności intelektualnej; sprawność funkcji poznawczych prawidłowo ukształtowana; osobowość zwarta, nieprawidłowa w sferze emocjonalnej i społecznej; tendencje do przedstawiania się w jak najlepszym świetle.
56	Sprawność intelektualna na poziomie pogranicza upośledzenia z tendencjami do agrawacji; deficyty w sferze poznawczej odzwierciedlają również postawę agrawacyjną, ale także wtórne uszkodzenia OUN u osoby uzależnionej od alkoholu; osobowość nieprawidłowa w sferze poznawczej, społecznej i emocjonalnej.
57	Patrz: opinia psychiatryczna.
58	Patrz: opinia psychiatryczna.
67	Patrz: opinia psychiatryczna.
71	Uwarunkowane sytuacyjnie skłonności do stanów obniżonego nastroju; brak dewiacyjnych zaburzeń seksualnych; brak zaburzeń o charakterze psychotycznym, depresyjnym; brak ruminacji suicydalnych; zna i rozumie znaczenie powszechnie przyjętych norm społecznych, moralnych i prawnych oraz zdolny jest do ich przestrzegania.
76	Opinia psychiatryczno-seksuologiczna i psychologiczna: przeciętna inteligencja; rozumie normy społeczne; brak zaburzenia preferencji seksualnych pod postacią pedofilii; możliwe zachowania pedofilne zastępcze; zespół zależności alkoholowej; brak choroby psychicznej i upośledzenia umysłowego; poczytalny w czasie czynu; motywacja, z jaką mógł się dopuścić zarzuconych mu czynów, tkwi w zaburzeniach rozwojowych podejrzanego, a zatem frustracji podstawowych potrzeb, oraz zaburzeniach funkcjonowania rodziny; czyny, których miał się dopuścić podejrzan, miały charakter rozładowania własnej frustracji seksualnej i czynników osobowościowych badanego; czynnikiem, który mógł mieć wpływ na dokonywanie czynów, o jakie podejrzan jest badany, jest również zespół zależności alkoholowej.
78	Intelektualnie funkcjonuje na poziomie normy – inteligencja przeciętna; brak upośledzenia umysłowego; brak cech organicznego uszkodzenia CUN; funkcje poznawcze na poziomie normy; osobowość zwarta, przejawia cechy niestabilności emocjonalnej, wzmożonej impulsywności związanej z niedojrzałością w sferze funkcjonowania społeczno-emocjonalnego; trudności w zakresie radzenia sobie z napięciami emocjonalnymi co przejawiać się może wzmożoną pobudliwością, stanami rozdrażnienia, impulsywności; mogą występować stany wzmożonego lęku i depresji, apatii i wycofania z aktywności.
79	Patrz: opinia psychiatryczna.

79	Patrz: opinia psychiatryczna.
83	Cechy osobowości nieprawidłowej; brak zaburzeń o charakterze seksualnym; brak zaburzeń psychotycznych i depresji; zna i rozumie znaczenie powszechnie przyjętych norm społecznych i prawnych i zdolny jest do ich przestrzegania.
84	Patrz: opinia psychiatryczna.
85	Opinia psychologiczno-seksuologiczna: niskie aspiracje intelektualne; skłonność do nadużywania alkoholu; brak zaburzeń preferencji seksualnych; postawa wycofania wobec kobiet; zahamowanie w sferze seksualnej; duże kompleksy w sferze seksualnej; zmiany organiczne w OUN; funkcje intelektualne poniżej przeciętnej; zaniżona samoocena; niedojrzałość; tłumienie emocji; silnie rozwinięta samokontrola; nadmierna wiara we własne możliwości; niski poziom energii i aktywności; orientacja heteroseksualna; brak cech pedofilii – zachowania wobec małoletnich miały raczej charakter zastępczego wykorzystania dziecka do zaspokojenia ciekawości seksualnej i prawdopodobnie wynikały – obok regresywnej postawy wobec sfery seksualnej życia – ze szkodliwego używania alkoholu, działającego odhamowująco na ośrodkowy układ nerwowy oraz normy moralne.
86	Wykluczono występowanie dewiacyjnych zaburzeń seksualnych, w tym także zaburzeń pedofilnych; brak zaburzeń psychotycznych oraz depresji; oskarżony zna i rozumie znaczenie norm społecznych, prawnych i moralnych i jest zdolny do ich przestrzegania.
87	Patrz: opinia psychiatryczna.
89	U oskarżonego występują cechy osobowości nieprawidłowej; jest osobą niedojrzałą emocjonalnie, cechuje go słaba kontrola emocji, miewa problemy z przewidywaniem skutków; te właściwości osobowościowe nie mają jednak wpływu na jego poczytalność; rozumie normy etyczno-moralne.
90	Patrz: opinia psychiatryczna.
92	Rozwój funkcji intelektualnych badanego kształtuje się poniżej przeciętnej; nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w obrębie zdolności oskarżonego do postrzegania, zapamiętywania, komunikowania i odtwarzania spostrzeżeń; wykluczono u niego istnienie zaburzeń psychotycznych, depresji, skłonności samobójczych czy zaburzeń o charakterze seksualnym.
93	Oskarżony ma cechy osobowości nieprawidłowej; cechuje go nieodpowiedzialność i brak poczucia akceptacji dla norm i zasad społecznych oraz prawnych; ma problemy z wyciąganiem wniosków z poprzednich doświadczeń.
95	Oskarżony ujawnia dobry poziom myślenia analityczno-syntetycznego i abstrakcyjnego; przeciętny zakres pamięci bezpośredniej; prawidłowo rozumie i uzasadnia sobie normy, zasady i reguły, jakie obowiązują w codziennym życiu.
96	Patrz: opinia psychiatryczna.
99	Patrz: opinia psychiatryczna.
99	Patrz: opinia psychiatryczna.

100	Oskarżony cierpi na zespół uzależnienia od alkoholu z towarzyszącymi mu typowymi zaburzeniami charakterologicznymi.
102	Oskarżony posiada poziom sprawności umysłowej poniżej przeciętnej; w zakresie osobowości jest niedojrzały społecznie i emocjonalnie; jest introwertyczny; ma trudności z nawiązywaniem satysfakcjonujących relacji z rówieśnikami; ma obniżone poczucie własnej wartości, podwyższony poziom lęku egzystencjalnego; obniżenie tolerancji stresu i frustracji.
104	Poziom intelektualny oskarżonego pozwala mu na zrozumienie norm społeczno-prawnych; jest on zdolny do kontroli sfery popędowej; działania oskarżonego podjęte w krytycznym czasie względem pokrzywdzonej nie miały motywacji chorobowej
105	Poziom funkcjonowania intelektualnego oskarżonego mieści się w dolnych granicach inteligencji przeciętnej; oskarżony zna i rozumie normy i zasady społecznego funkcjonowania, myślenie abstrakcyjne jest u niego rozwinięte w podstawowym stopniu; osobowość oskarżonego jest niedojrzała, z obniżonym krytycyzmem wobec własnej osoby i z dominacją sfery popędowej nad sferą poznawczą.
106	Poziom funkcjonowania intelektualnego oskarżonego mieści się w przedziale inteligencji przeciętnej; nie budzi wątpliwości rozwój zdolności myślenia logicznego, wnioskowania na podstawie posiadanej wiedzy; oskarżony rozumie i zna podstawowe normy i nakazy społeczne; oskarżony jest osobą umiarkowanie zrównoważoną emocjonalnie, prezentuje nieco podwyższoną tendencję do zachowań impulsywnych i ryzykownych; charakteryzuje go umiarkowana zdolność do kontrolowania swojego zachowania; może miewać trudności z radzeniem sobie ze stresem.
107	Poziom inteligencji oskarżonego jest niższy niż przeciętny; oskarżony ma stosunkowo dobre umiejętności rozumienia sytuacji społecznych oraz planowania i przewidywania w tych sytuacjach; nie jest upośledzony umysłowo ani chory psychicznie; rozumie normy i zasady rządzące życiem społeczno-moralnym oraz ma dobrą zdolność rozumienia sytuacji społecznych.
110	U oskarżonego występują tendencje do dokonywania nadmiernie pozytywnej autoprezentacji i pomniejszania znaczenia skutków własnego postępowania; osobowość tego rodzaju może cechować rys niedojrzałości i egocentryzmu.
111	U oskarżonego występują dewiacyjne zaburzenia seksualne; wykluczono zaburzenia psychotyczne, depresję oraz ruminacje suicydalne; oskarżony zna i rozumie znaczenie powszechnie przyjętych norm społecznych, moralnych i prawnych.
113	Opinia seksuologiczno-psychologiczna: u oskarżonego nie można stwierdzić zaburzeń preferencji seksualnych; oskarżony jest mężczyzną heteroseksualnym o popędzie skierowanym do dorosłych kobiet; motywacja zarzucanego mu czynu ma zatem charakter czynności pedofilnych zastępczych; poziom popędu seksualnego oskarżonego jest niski.
118	Sprawność umysłowa oskarżonego kształtuje się w normie, na poziomie przeciętnej; podczas badania zaobserwowano chwiejność emocjonalną; może to wskazywać na nieznaczne organiczne uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego prawdopodobnie związane z długoletnią intoksykacją alkoholem; u oskarżonego występuje zespół uzależnienia spowodowany używaniem alkoholu.

121	Oskarżony ma skłonności do tłumienia emocji negatywnych; jego strona społeczno-moralna nie budzi zastrzeżeń. Posiada osobowość zintegrowaną, zdrową, niewymagającą zabiegów terapeutycznych.
123	Patrz: opinia psychiatryczna.
124	Patrz: opinia psychiatryczna.
125	Czyn popełniony przez oskarżonego ma związek z jego uzależnieniem od alkoholu; oskarżony powinien poddać się leczeniu odwykowemu w warunkach zakładu zamkniętego, a w razie orzeczenia kary – z możliwością realizowania terapii odwykowej.
126	Wyniki badań w testach osobowości wskazują na zafałszowanie w kierunku przedstawiania się w zdecydowanie lepszym, korzystniejszym świetle oceny społecznej; inteligencja oskarżonego mieści się w granicy przeciętnej.
127	U oskarżonego stwierdzono zaburzenia osobowości z zaburzeniami o charakterze pedofilii.
130	Oskarżony ma zaburzenia procesów emocjonalnych z cechami niedojrzałości emocjonalno-społecznej; poziom intelektualny w zakresie inteligencji poniżej przeciętnej; właściwie rozumie on jednak zasady warunkujące życie społeczne.
132	Rozwój umysłowy oskarżonego przebiega na poziomie dolnej normy intelektualnej, na poziomie niższym niż przeciętny; stwierdzono także próbę zafałszowania profilu w kierunku lepszego przystosowania czy ochrony własnego obrazu.
134	Opinia psychologiczno-seksuologiczna: u oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń preferencji seksualnych (dewiacji) oraz żadnej z form parafilii; przemoc seksualna oskarżonego miała charakter popędowy, związany z sytuacyjnym wykorzystaniem pokrzywdzonej do zaspokojenia potrzeby seksualnej; oskarżony ze względu na nieprawidłowo kształtującą się osobowość wymaga podjęcia terapii seksuologicznej w warunkach ambulatoryjnych.
136	Opinia psychologiczno-seksuologiczna: u oskarżonego nie stwierdzono cech osobowości nieprawidłowej; obecne są umiarkowanie nasilone cechy zaburzeń osobowości typu dyssocjalnego (psychopatii); materiał dowodowy zebrany w sprawie pozwala na rozpoznanie u oskarżonego zaburzeń preferencji seksualnych pod postacią pedofilii heteroseksualnej.
137	Opinia psychologiczno-seksuologiczna: oskarżony posiada osobowość spójną bez cech rozpadu; jego osobowość jest niedokształcona, zaburzona, szczególnie w zakresie charakteru; jego zachowania wobec pokrzywdzonych były motywowane seksualnie i służyły rozładowaniu powstałego impulsu popędowego z dostępnym preferowanym obiektem.
142	Patrz: opinia psychiatryczna.
146	U oskarżonego wykluczono istnienie zmian organicznych w ośrodkowym układzie nerwowym oraz dewiacyjne zaburzenia seksualne, w tym również zaburzenia o charakterze pedofilnym; zna i rozumie znaczenie norm społecznych, moralnych i prawnych.

147	Wykluczono występowanie u oskarżonego dewiacyjnych zaburzeń seksualnych, w tym również zaburzeń pedofilnych; w badaniu nie ujawniono zaburzeń psychotycznych, depresji ani ruminacji suicydalnych.
152	Nie ujawniono dewiacyjnych zaburzeń seksualnych, w tym zaburzeń o charakterze pedofilnym; wykluczono zaburzenia psychotyczne, depresję oraz ruminacje suicydalne.
154	Potencjał intelektualny oskarżonego mieści się w granicach przeciętnego. Profil osobowości o silnych inklinacjach introwertycznych z cechami zahamowania emocjonalnego i tendencją do uruchamiania reakcji i mechanizmów typu neurotycznego.
162	W badaniu nie ujawniono zaburzeń seksualnych, w tym zaburzeń o charakterze pedofilnym.
165	Patrz: opinia psychiatryczna.
168	Poziom inteligencji oskarżonego – na pograniczu inteligencji niskiej i upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim.
176	Oskarżony funkcjonuje na poziomie upośledzenia umysłowego w stopniu umiarkowanym. Może brać udział w postępowaniu karnym.
177	Opinia seksuologiczno-psychologiczna: oskarżony nie spełnia kryteriów ogólnych dla zaburzeń preferencji seksualnych; czyn, którego się dopuścił, mógł być ewentualnie zastępczą (niepreferencyjną) formą realizacji potrzeb seksualnych; nie wymaga leczenia w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych.
184	Patrz: opinia psychiatryczna.
202	Patrz: opinia psychiatryczna.
204	Patrz: opinia psychiatryczna.
215	Patrz: opinia psychiatryczna.
217	Niższy niż przeciętny poziom intelektualny (ociężałość umysłowa); rozumie znaczenie powszechnie przyjętych norm społecznych i prawnych oraz jest zdolny do ich przestrzegania.
218	U oskarżonego rozpoznano upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim; proponuje się częściowe ubezwłasnowolnienie oskarżonego, co ma zabezpieczyć jego interesy i potrzeby.
220	Przeciętny poziom rozumienia norm społecznych, prawnych i moralnych; wykluczono dewiacyjne zaburzenia seksualne, zaburzenia psychotyczne i depresję.
222	Sprawność umysłowa w granicach upośledzenia w stopniu umiarkowanym; istotnie opóźniony rozwój umysłowy; osobowość spójna, infantylna; istnienie zmian w ośrodkowym układzie nerwowym.

223	Poziom funkcjonowania intelektualnego oskarżonego szacuje się w granicach upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim; osobowość zwarta, labilna emocjonalnie, bez zaburzeń o charakterze psychotycznym; brak uzależnień od alkoholu lub środków narkotycznych.
227	Oskarżony jest zdolny do prowadzenia obrony w sposób samodzielny i rozsądny; nieznaczne zakłócenia w funkcjonowaniu procesów poznawczych.
232	Oskarżony jest upośledzony umysłowo w stopniu lekkim; ujawnia cechy niedojrzałości psychospołecznej oraz nieumiejętność radzenia sobie z popędem seksualnym.
249	Zaburzenia preferencji seksualnych w postaci pedofilii; brak zaburzeń psychicznych, depresji, ruminacji suicydalnych.
256	U oskarżonego stwierdzono uwarunkowane sytuacyjnie skłonności do stanów obniżonego nastroju; nie ujawniono wskaźników, które mogłyby sugerować u oskarżonego obecność dewiacyjnych zaburzeń o charakterze seksualnym, w tym również zaburzeń pedofilnych; oskarżony zna i rozumie znaczenie powszechnie przyjętych norm społecznych i prawnych oraz zdolny jest do ich przestrzegania.

—

W stosunku do 160 sprawców (59,7% wszystkich sprawców) zdecydowano się przeprowadzić badania psychiatryczne. W ich następstwie stwierdzono, że żaden ze sprawców poddanych badaniom nie był niepoczytalny w czasie czynu, 9,4% sprawców miało w czasie czynu poczytalność w znacznym stopniu ograniczoną, 32,5% sprawców uzależnionych było od środków odurzających lub nadużywało środków odurzających, u 18,1% sprawców stwierdzono niższy niż przeciętny poziom inteligencji/obniżoną sprawność intelektualną, zaś u 38,8% sprawców stwierdzono występowanie innych niepokojących okoliczności (w tym zaburzeń osobowości).

Tabela 19. Opinia psychiatryczna

Kryterium	Liczba sprawców	% sprawców
Sprawcy, w stosunku do których sporządzono opinię psychiatryczną	160	59,7
Sprawcy, w stosunku do których nie sporządzono opinii psychiatrycznej	108	40,3

Tabela 20. Niepoczytalność; uzależnienie od środków odurzających; inteligencja niższa niż przeciętna; inne niepokojące okoliczności (na podstawie opinii psychiatrycznych)

Kryterium	Liczba sprawców	% opinii psychologicznych
Niepoczytalność	0	0
Poczytalność w znacznym stopniu ograniczona	15	9,4
Uzależnienie od środków odurzających/nadużywanie środków odurzających	52	32,5
Inteligencja niższa niż przeciętna/obniżona sprawność intelektualna	29	18,1
Inne niepokojące okoliczności (w tym zaburzenia osobowości)	62	38,8

Tabela 21. Wnioski z opinii psychiatrycznych

Numer ankiety	Wnioski z opinii psychiatrycznej
1	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: obniżona sprawność intelektualna do pogranicza upośledzenia umysłowego; ograniczona (ale nie w sposób znaczny) zdolność rozpoznania znaczenia czynu i kierowania swoim postępowaniem.
2	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; skłonność do nadużywania alkoholu; zdolność rozumienia znaczenia swoich czynów i pokierowania swym postępowaniem; brak cech uszkodzenia OUN.
4	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: inteligencja niższa niż przeciętna; brak objawów organicznego uszkodzenia mózgu; badany ma zmniejszoną zdolność do pokierowania swym postępowaniem w zakresie zachowań seksualnych, ale nie ma to przełożenia na sferę poczytalności oskarżonego; brak choroby psychicznej i upośledzenie umysłowego; uzależnienie od alkoholu; brak zaburzeń preferencji seksualnych; w czasie czynu był w pełni poczytalny.
5	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; zespół zależności alkoholowej; w czasie czynu poczytalny.
6	Brak choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego czy organicznych zaburzeń osobowości; osobowość dys socjalna; zespół uzależnienia spowodowany spożywaniem alkoholu; poczytalny w chwili czynu.
7	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: poczytalny; sprawność intelektualna w granicach normy; dyskretne wykładniki organicznego uszkodzenia centralnego układu nerwowego; osobowość o cechach histrionicznych z objawami zaburzeń adaptacyjnych związanych z aktualną sytuacją życiową i prawną; brak upośledzenia umysłowego; brak choroby psychicznej.

8	Brak choroby psychicznej; brak objawów psychotycznych, cech rozpadu osobowości; sprawność intelektualna w granicach normy; poczytalność w czasie czynu; biegli nie wypowiadają się co do ewentualnego rozpoznania parafilii.
9	Brak upośledzenia umysłowego i choroby psychicznej; niska norma intelektualna; brak zaburzeń spostrzegania, myślenia czy afektu; nie leczył się psychiatrycznie; poczytalny w czasie czynu.
10	Brak choroby psychicznej; brak wcześniejszego leczenia; brak upośledzenia umysłowego; brak uzależnień; cechy osobowości nieprawidłowej: lekceważenie norm społecznych, obniżona uczuciowość wyższa, instrumentalne traktowanie sfery seksualnej, trudności w odroczeniu gratyfikacji; orientacja heteroseksualna; zaburzenia zachowania mieszane tj. heteroseksualne tzw. fizjologiczne – współżycie seksualne z żoną i cechy zachowań parafilnych o charakterze pedofilnym – kazirodczym z biologicznym potomstwem, tj. preferowanie pedofilnie ukierunkowanego popędu seksualnego do rozładowania swojego napięcia erektywnego; brak cech organicznego uszkodzenia CUN; poczytalny w czasie czynu.
11	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; poczytalność w czasie czynu; dysfunkcyjny wzorzec zachowań, związany przede wszystkim z trudnościami adaptacyjnymi, manifestowanymi w relacjach interpersonalnych; kształtowanie się osobowości w przypadku badanego związane jest z cechami dysfunkcji.
12	Brak choroby psychicznej; intelekt – niska norma; łagodne zaburzenia funkcji poznawczych, pamięci, koncentracji uwagi; zespół zależności alkoholowej; cechy osobowości nieprawidłowej; w czasie czynu poczytalny; brak zaburzeń preferencji seksualnych.
13	Uwarunkowane sytuacyjnie zaburzenia o charakterze depresyjnym i lękowym; brak dewiacyjnych zaburzeń seksualnych; opiniowany zna i rozumie znaczenie powszechnie przyjętych norm oraz jest zdolny do ich przestrzegania; brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; poczytalny w czasie czynu.
15	Brak upośledzenia umysłowego; brak otępienia; brak choroby psychicznej; używanie szkodliwe alkoholu; brak uzależnienia od alkoholu lub innego środka psychoaktywnego; poczytalny w czasie czynu.
16	Brak upośledzenia umysłowego; brak otępienia; brak choroby psychicznej; używanie szkodliwe alkoholu; brak uzależnienia od alkoholu lub innego środka psychoaktywnego; poczytalny w czasie czynu.
22	Brak choroby psychicznej; obniżenie intelektu na pograniczu niskiej normy i upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim; zaburzenia osobowości; uzależnienie od alkoholu; poczytalność w czasie czynu.

23	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; nieprawidłowa, socjopatyczna struktura osobowości; nadpobudliwość; drażliwość; impulsywność ze skłonnością do agresji i autoagresji; wzmożony egocentryzm; niedokształcenie uczuciowości wyższej; nieumiejętność przewidywania skutków własnego postępowania; tendencja do natychmiastowego zaspakajania swych potrzeb emocjonalnych; tendencja do obwiniania innych za swe niepowodzenia życiowe; brak trwalszych i głębszych związków emocjonalnych z innymi ludźmi; trudności adaptacyjne; nieumiejętność wyciągania pozytywnych wniosków z doświadczeń życiowych; nieuporządkowane życie płciowe; tendencja do ulegania nałogom; uzależnienie alkoholowe; poczytalność w czasie czynu.
25	Kompleksowa opinia wydana przez psychiatrów, psychologa i seksuologa: brak choroby psychicznej; brak uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego; brak uzależnienia od alkoholu czy innych używek; brak zaburzeń preferencji seksualnych; zachowania przejawiane przez opiniowanego nosiły charakter pedofilii zastępczej i były z jego strony zachowaniami incydentalnymi (związanymi z frustracją jego potrzeb seksualnych, w okresie dokonania czynu nie miał żadnej partnerki seksualnej); zachowania opiniowanego służyły zaspokojeniu popędu płciowego.
28	Brak zaburzeń psychotycznych; brak niedorozwoju umysłowego; zespół zależności alkoholowej; poczytalność w czasie czynu.
33	Kompleksowa opinia wydana przez psychiatrów, psychologa i seksuologa: brak choroby psychicznej; rozwój intelektualny w granicach normy; brak upośledzenia umysłowego; brak otępienia; występowanie łagodnych zmian organicznych w ośrodkowym układzie nerwowym; poczytalny w czasie czynu; seksualna niedojrzałość emocjonalna; heteroseksualny; brak zaburzeń preferencji seksualnych; brak nasilonego popędu seksualnego; etiologia zachowań seksualnych wynikała z braku stałej, dorosłej partnerki seksualnej, dysfunkcji seksualnych występujących u opiniowanego (zaburzenia erekcji), struktury osobowości opiniowanego, jego stylu bycia, impulsywności oraz braku racjonalnej oceny sytuacji.
34	Brak choroby psychicznej; brak niedorozwoju umysłowego; uzależnienie od marihuany; osobowość o cechach dys socjalnych (skłonność do zachowań impulsywnych, nadużywania środków psychoaktywnych i alkoholu, egocentryzm, spłycona uczuciowość wyższa, niski poziom poczucia winy, problemy adaptacyjne); poczytalny w czasie czynu; mógł w czasie czynu pozostawać pod wpływem marihuany lub alkoholu.
36	Brak upośledzenia; brak choroby psychicznej; zespół zależności alkoholowej, co klinicznie przejawia się piciem wielodniowymi ciągami, utratą kontroli picia, występowaniem objawów abstynencyjnych, występowaniem zaburzeń charakterologicznych w postaci wzmożonego egocentryzmu, obniżenia uczuciowości wyższej, drażliwości, impulsywności, zaniku zainteresowań i planów życiowych, załamania linii życiowej, tendencji do obwiniania innych za swe niepowodzenia, braku krytycyzmu; poczytalny w czasie czynu.
37	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; cechy osobowości nieprawidłowej; poczytalny w czasie czynu.

38	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; uzależnienie od alkoholu; poczytalny w czasie czynu; w czasie popełnienia czynu był pod wpływem alkoholu; przed popełnieniem czynu długo nie współżył, mógł w związku z tym próbować realizować swój popęd seksualny w sposób zastępczy; miał wówczas ponad dwa promile w wydychanym powietrzu, a przy takim stężeniu alkoholu występuje wzrost napędu, wyraźna euforia, poczucie syntonii, zaburzenia krytycyzmu, może się ujawniać agresja, często dokonywane są czyny zabronione, gwałtowne; w stanie nietrzeźwości mogą się pojawić objawy odhamowania seksualnego; sprawność intelektualna w granicach normy.
39	Poczytalny w czasie czynu; brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; cechy osobowości dys socjalnej.
40	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; brak innych zakłóceń czynności psychicznych; uzależnienie od środków psychoaktywnych; cechy osobowości nieprawidłowej; poczytalny w czasie czynu.
41	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; brak innego zakłócenia czynności psychicznych; poczytalny w czasie czynu.
43	Brak upośledzenia umysłowego; choroba psychiczna pod postacią organicznych zaburzeń urojeniowych w okresie remisji oraz organiczne zaburzenia osobowości i padaczka; zmiany organiczne w ośrodkowym układzie nerwowym; drażliwość, wybuchowość, przejawianie niczym nieuzasadnionej agresji; przeciętny poziom intelektualny; osłabiony krytycyzm myślenia, skłonność do działań mało przemyślanych i impulsywnych; zaburzone wyrażanie emocji, potrzeb i impulsów; zaburzenia urojeniowe o charakterze urojeń prześladowczych; zmienność nastroju, nieumiejętność kontrolowania zachowań emocjonalnych i impulsywnych; w czasie czynu poczytalność w znacznym stopniu ograniczona.
44	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; rozpoznano szkodliwe używanie alkoholu (ale nie uzależnienie); w czasie czynu badany znajdował się prawdopodobnie w stanie upojenia alkoholowego prostego; brak poważniejszych odchyłeń osobowościowych; zna i rozumie obowiązujące normy społeczno-prawne i umie się do nich dostosować; poczytalny w czasie czynu.
45	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: brak zaburzeń funkcji behawioralno-poznawczych; funkcjonowanie intelektualne poniżej przeciętnej; badany jest zdolny do samodzielnego myślenia, wnioskowania, planowania i przewidywania konsekwencji swoich zachowań w relacji do czynu, o który jest podejrzany; poziom intelektualny pozwala na krytyczny odbiór rzeczywistości; brak zaburzeń o charakterze psychotycznym; brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; poczytalny w czasie czynu.
47	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: upośledzenie w stopniu lekkim; brak choroby psychicznej; obniżona zdolność myślenia abstrakcyjnego, przyczynowo-skutkowego, problemy z nabywaniem i przyswajaniem nowych informacji; stwierdzony deficyt intelektu powoduje, że ma obniżoną kontrolę swoich popędów, w tym popędu seksualnego; jego ograniczenia intelektualne utrudniają mu nawiązywanie prawidłowych relacji z osobami płci przeciwnej; poczytalność ograniczona w stopniu znacznym w czasie czynu.

48	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; brak innych zakłóceń czynności psychicznych; poczytalny w czasie czynu; poziom intelektualny w normie; brak zaburzeń sfery seksualnej; brak uzależnienia od alkoholu czy innych substancji psychoaktywnych.
49	Upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim; cechy osobowości nieprawidłowej; brak dewiacyjnych zaburzeń o charakterze seksualnym; brak zaburzeń psychotycznych, depresji, ruminacji suicydalnych; przeciętny poziom uspołecznienia; zna i rozumie powszechnie przyjęte normy społeczne i prawne oraz jest zdolny do ich przestrzegania; poczytalny w czasie czynu.
50	Średni stopień zmian organicznych w OUN; brak dewiacyjnych zaburzeń seksualnych; brak zaburzeń psychotycznych, depresji, ruminacji suicydalnych; w okresie objętym zarzutami nie był pod wpływem alkoholu; brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; brak innych zakłóceń czynności psychicznych; w czasie czynu poczytalny.
51	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; brak innych zakłóceń czynności psychicznych; poczytalność w czasie czynu; brak zaburzeń sfery seksualnej; brak uzależnienia od alkoholu.
52	Brak choroby psychicznej; upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim; poczytalny w czasie czynu; brak zaburzeń psychotycznych.
53	Poczytalny w czasie czynu; brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; osobowość nieprawidłowa; nadużywanie alkoholu (w czasie czynu był w stanie upojenia prostego); brak uzależnienia.
56	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; osobowość zaburzona w sferze emocjonalnej i społecznej oraz zespół zależności alkoholowej; poczytalny w czasie czynu.
57	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: brak choroby psychicznej; intelekt w granicach normy; uzależnienie od alkoholu oraz hazardu; pogranicze upośledzenia umysłowego; dyskretne zmiany organiczne w OUN; cechy osobowości nieprawidłowej; brak zaburzeń preferencji seksualnych; poczytalny w czasie czynu.
58	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: brak choroby psychicznej; upośledzenie umysłowe umiarkowane; organiczne zaburzenia osobowości i zachowania o czym świadczy skłonność do zachowań impulsywnych oraz odhamowanie sfery popędowej.
62	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; uzależnienie od alkoholu; brak zaburzeń o charakterze parafilicznym; w czasie czynu pod wpływem alkoholu; w czasie czynu poczytalny.
65	Poczytalny w czasie czynu; brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; uzależnienie od alkoholu; osobowość dys socjalna (nieprzewidywanie skutków własnego zachowania, nieliczenie się z konsekwencjami, niekorzystanie z doświadczeń, brak sprecyzowanej hierarchii wartości, kierowanie aktywności na zaspokajanie głównie doraźnych potrzeb, lekceważenie norm i zobowiązań społecznych).

67	Kompleksowa ekspertyza sądowa: dyskretne zmiany organiczne w obrębie OUN; funkcjonowanie intelektualne w normie; brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; brak zaburzeń osobowości; mniejsza zdolność kontrolowania popędów; skłonność do doświadczania napięć; niskie poczucie własnej wartości; zaburzenia erekcji; heteroseksualny; zaburzenia preferencji seksualnych pod postacią pedofilii; znacznie ograniczona poczytalność w czasie czynów.
68	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; brak zaburzeń seksualnych; poczytalny w czasie czynu.
69	Brak choroby psychicznej; encefalopatia pourazowa manifestująca się organicznymi zaburzeniami osobowości, padaczką oraz deficyt intelektu – pogranicze upośledzenia umysłowego; poczytalność w znacznym stopniu ograniczona.
70	Poczytalny w czasie czynu; brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; brak zaburzeń seksualnych; jeżeli dopuścił się czynu, to był to czyn pedofilny, lecz miał on charakter zastępczy.
71	Poczytalny w czasie czynu; brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; brak zaburzeń seksualnych; zaburzenia adaptacyjne.
74	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; brak innych zakłóceń czynności psychicznych; rozwój intelektualny w granicach normy; prawidłowo postrzega normy społeczno-prawne i ma umiejętność ich realizacji w życiu; poczytalny w czasie czynu.
75	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; brak innych zakłóceń czynności psychicznych; rozwój intelektualny w granicach normy; prawidłowo postrzega normy społeczno-prawne i ma umiejętność ich realizacji w życiu; poczytalny w czasie czynu.
76	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; zdradza cechy zaburzeń zachowania i psychicznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu – zespół uzależnienia od alkoholu; odchylenia w sferze charakteru uwarunkowane wieloczynnikowo; poczytalny w czasie czynu.
77	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; brak innych zakłóceń czynności psychicznych; sprawność intelektualna w normie; brak uzależnienia od alkoholu/narkotyków.
78	Brak choroby psychicznej i upośledzenia umysłowego; cechy osobowości niedojrzałej emocjonalnie; funkcje poznawcze w granicach normy; brak cech organicznego uszkodzenia CUN; brak zaburzeń pod postacią parafilii; zarzucane czyny mogą być zachowaniem zastępczym; zna i rozumie normy współżycia społecznego; poczytalny w czasie czynu.

79	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: przeciętne funkcjonowanie poznawcze, brak wtórnego obniżenia funkcji poznawczych na podłożu uszkodzenia CUN; osobowość zwarta, uboga, bez cech psychotycznych zaburzeń myślenia; cechy fazy ostrzegawczej zespołu uzależnienia od alkoholu; orientacja heteroseksualna; brak zaburzeń seksualnych; podwyższona wartość punktowa cech charakterystycznych dla osobowości paranoidalnej; prezentuje cechy płci kobiecej męczyzna; system wartości uniwersalnych w normie; preferowane wartości w sferze psychoseksualnej w normie; postawy rodzicielskie w normie; jeżeli zdarzenie miało miejsce, to motyw działania były pozaseksualne; brak choroby psychicznej, brak upośledzenia umysłowego, poczytalny w czasie czynu.
79	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: globalnie obniżone funkcjonowanie poznawcze; upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim; obniżenie funkcji poznawczych na podłożu uszkodzenia OUN w postaci dysfunkcji pamięci; brak zaburzeń emocjonalnych i zaburzeń myślenia o charakterze psychotycznym; osobowość bez rozpadu struktury, uboga – odpowiadająca poziomowi intelektualnemu; orientacja heteroseksualna; poziom libido na poziomie niższym niż przeciętny; brak zaburzeń seksualnych; jeżeli zdarzenie miało miejsce, to motyw działania były pozaseksualne; podwyższona wartość punktowa cech charakterystycznych dla osobowości paranoidalnej; cechy płci androgynicznej; system wartości uniwersalnych w normie; preferowane wartości w sferze psychoseksualnej w normie; brak choroby psychicznej; poczytalny w czasie czynu.
80	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; przebyte zaburzenia nerwicowe pod postacią ostrych reakcji na stres z dokonywaniem prób samobójczych; cechy zaburzonej osobowości oraz objawy uzależnienia od alkoholu; w okresie czasu obejmującym zarzut znajdował się pod wpływem alkoholu; poczytalny w czasie czynu.
81	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; brak zaburzenia struktury osobowości; brak cech dyssocjalnych; cechy osobowości nieprawidłowej; mała odporność na sytuacje stresowe; problemy z podejmowaniem decyzji; w sytuacjach napięć emocjonalnych przejawia skłonności do niekontrolowanego picia alkoholu; wykazuje obniżony krytycyzm wobec swych negatywnych zachowań; heteroseksualny; popęd seksualny poniżej normy; w osobowości podejrzanego takie cechy jak: stereotypia, sztywność myślenia, trudności w poradzeniu sobie z problemami, brak wiary w swoją męskość, zahamowanie w kontaktach z ludźmi; niski poziom popędu seksualnego oraz cechy osobowości badanego mogą usposabiać do epizodycznych zachowań typu dewiacyjnego – ekshibicjonizmu i zachowań pedofilnych; środkiem wyzwalającym dewiacyjne skłonności jest niewątpliwie spożyty alkohol; poczytalny w czasie czynu.
83	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; nieprawidłowe cechy osobowości oraz objawy uzależnienia mieszanego; poczytalny w czasie czynu.
84	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: obniżona sprawność intelektualna do pogranicza upośledzenia umysłowego; ograniczona (ale nie w sposób znaczny) zdolność rozpoznania znaczenia czynu i kierowania swoim postępowaniem.
85	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; skłonność do nadużywania alkoholu; zdolność rozumienia znaczenia swoich czynów i pokierowania swym postępowaniem; brak cech uszkodzenia OUN.

86	Nie stwierdzono u oskarżonego objawów choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego ani innych zakłóceń czynności psychicznych, stwierdzono natomiast zespół zależności alkoholowej; poczytalność oskarżonego w czasie czynu i w czasie postępowania karnego nie budziła wątpliwości.
87	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: brak objawów choroby psychicznej upośledzenia umysłowego czy innego zakłócenia czynności psychicznych; brak zamiarów samobójczych.
89	Oskarżony w czasie czynu mógł rozpoznać jego znaczenie i pokierować swoim postępowaniem; ma skłonności do wybielania siebie, przedstawiania siebie i swojego funkcjonowania w o wiele lepszym świetle niż ma to miejsce w rzeczywistości; próbuje zjednać sobie otoczenie, ukrywając swoje wady, bagatelizując błędy, szczególnie te, które nie są powszechnie społecznie akceptowane.
90	Opinia psychiatryczno-psychologiczno-seksuologiczna: oskarżony jest zdrowy psychicznie; nie występują i nie występowały u niego w przeszłości choroby psychiczne; jego sprawność intelektualna została oceniona jako prawidłowa; nie jest on również upośledzony umysłowo; ma nieprawidłową osobowość w postaci osobowości dysocjacyjnej, co jednak nie wpływa na poczytalność; nie jest uzależniony od środków odurzających ani substancji psychotropowych; przejawia zaburzenia preferencji seksualnych pod postacią pedofilii nieekskluzywnej (niewyłącznej), co również nie miało wpływu na jego poczytalność.
91	W chwili popełnienia czynu oskarżony miał zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem; brak upośledzenia umysłowego oraz choroby psychicznej; występuje jednak u niego uzależnienie od alkoholu; po spożyciu alkoholu oskarżony jest często nadmiernie pobudliwy i agresywny.
92	U oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń psychotycznych, zmian organicznych w OUN ani innego rodzaju zakłóceń czynności psychicznych; jego poczytalność w chwili popełnienia czynu nie budzi wątpliwości.
93	W chwili popełnienia czynu oskarżony miał zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem.
94	Opinia psychiatryczno-seksuologiczna: oskarżony nie cierpi na chorobę psychiczną, nie jest upośledzony umysłowo, ma jednak zaburzenia adaptacyjne oraz zespół zależności alkoholowej; brak zaburzeń preferencji seksualnych pod postacią parafilii.
95	Oskarżony nie cierpi na chorobę psychiczną, nie jest także upośledzony umysłowo; brak również innego zakłócenia czynności psychicznych; w czasie czynu miał zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem.
96	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: wykluczono u oskarżonego chorobę psychiczną oraz głębsze upośledzenie umysłowe; poziom umysłowy oceniono jako mieszczący się poniżej normy; osobowość zaburzona w przystosowaniu emocjonalnym i społecznym w wyniku uszkodzenia OUN; rozpoznano organiczne zaburzenia zachowania i osobowości; w chwili czynu miał ograniczoną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem w rozumieniu art. 31 § 2 k.k.

97	U oskarżonego występują cechy zaburzeń osobowości, jednak nie wpływają one ograniczająco na jego poczytalność w odniesieniu do zarzucanego mu czynu; brak także podstaw do kwestionowania poczytalności oskarżonego; warunki z art. 31 k.k. nie znajdują zastosowania.
98	U oskarżonego nie stwierdzono cech choroby psychicznej, ani upośledzenia umysłowego; rozpoznano natomiast zespół zależności alkoholowej, jednak uznano, że w czasie dokonywania czynów zabronionych miał on zachowaną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem; jego poczytalność nie budzi wątpliwości.
99	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: oskarżony nie przejawia cech choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego ani innego zakłócenia czynności psychicznych; jest niedostosowany społecznie, nie podejmuje ról społecznych typowych dla jego wieku i jest osobą o niższym od przeciętnego poziomie rozwoju intelektualnego.
99	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: brak objawów choroby psychicznej, ale rozpoznano upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim; biegli wykluczyli, aby w czasie czynu miał zniesioną zdolność rozpoznania jego znaczenia; miał on jednak w stopniu znacznym ograniczoną zdolność pokierowania swoim postępowaniem; jest niedojrzały i słabo przystosowany społecznie; w znacznym stopniu funkcjonuje w sposób typowy dla dziecka; lekceważy normy, nie wyciąga wniosków z doświadczeń; dominującym motywem jego działania jest poszukiwanie doraźnej przyjemności.
100	W chwili popełnienia czynu oskarżony miał zachowaną zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem.
101	Oskarżony nie cierpi na chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe ani inne, krótkotrwałe zaburzenia czynności psychicznych; ma osobowość nieprawidłową oraz skłonność do nadużywania alkoholu.
102	Oskarżony nie cierpi na chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe ani inne zakłócenie czynności psychicznych; ma cechy niedojrzalej osobowości; w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów miał zdolność rozpoznania ich znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem.
104	Oskarżony w chwili popełnienia czynu miał zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem; nie był chory psychicznie, upośledzony umysłowo ani też nie cierpiał na inne zakłócenie czynności psychicznych.
105	U oskarżonego rozpoznano lekkie upośledzenie umysłowe i zaburzenia osobowości; ma on jednak generalnie właściwą orientację w zakresie obowiązujących norm i zasad życia społecznego; w chwili czynu był zdolny do rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem.
107	Opinia seksuologiczno-psychiatryczna: oskarżony nie jest chory psychicznie; intelekt ma na poziomie niższym od przeciętnego, ale bez znamion upośledzenia umysłowego; zachowania oskarżonego należą do czynu pedofilnego zastępczego, nie ma powodu rozpoznawać pedofilii preferencyjnej; podczas popełnienia czynu miał on zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem.

108	Opinia psychiatryczno-seksuologiczna: oskarżony nie wykazuje cech zaburzeń preferencji seksualnych ani innych zaburzeń sfery seksualnej, które ograniczałyby lub znosiłyby poczytalność; czyn, którego się dopuścił, był zastępczą formą realizacji własnych chwilowych potrzeb seksualnych o charakterze sytuacyjnym i motywacji popędowej o obrazie czynu zastępczego nimfofilnego.
109	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo; rozpoznano u niego używanie szkodliwe substancji psychoaktywnych i osobowość nieprawidłowo kształtującą się; w czasie popełnienia czynu miał zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem; zdolność ta nie była ograniczona.
110	Oskarżony w czasie czynu miał zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem.
111	Oskarżony nie cierpi na chorobę psychiczną, nie jest upośledzony umysłowo; brak jest podstaw do kwestionowania jego poczytalności.
112	U oskarżonego nie rozpoznano choroby psychicznej; jest on natomiast upośledzony umysłowo w stopniu lekkim; rozpoznano u niego uzależnienie od alkoholu; w chwili popełnienia czynu oskarżony nie miał zniesionej ani ograniczonej zdolności rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem; może brać udział w toczącym się postępowaniu karnym.
113	W momencie popełniania zarzucanych czynów oskarżony był w stanie upojenia alkoholowego; w chwili popełniania czynów jego poczytalność nie budziła wątpliwości.
114	Oskarżony nie jest chory psychicznie, jego poziom intelektualny odpowiada upośledzeniu umysłowemu w stopniu umiarkowanym; w chwili popełnienia czynu miał w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem.
117	Podejrzanego cechuje wysoki iloraz inteligencji; nie odnotowano deficytów poznawczych w zakresie spostrzegania.
118	Oskarżony w chwili popełnienia czynu był poczytalny; rozpoznano u niego zespół uzależnienia spowodowany używaniem alkoholu.
120	Oskarżony w chwili popełnienia czynu miał zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem; nie był chory psychicznie, upośledzony umysłowo ani też nie cierpiał na inne zakłócenie czynności psychicznych.
121	Opinia psychiatryczno-seksuologiczna: u oskarżonego nie stwierdzono choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego; stwierdzono natomiast reakcję depresyjną sytuacyjną; u oskarżonego nie można stwierdzić zaburzeń preferencji seksualnych pod postacią parafilii, stwierdzono natomiast zachowania pedofilne zastępcze.
122	Oskarżony nie jest chory psychicznie; rozpoznano jednak u niego upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim; jego sprawność intelektualna odpowiada rozwojowi dziecka między 9 a 12 rokiem życia; w chwili popełnienia czynu był poczytalny.
123	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: brak podstaw do kwestionowania poczytalności oskarżonego; zna on i rozumie normy moralne oraz prawne.

124	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: oskarżony nie cierpi na chorobę psychiczną, ani nie jest upośledzony umysłowo; brak podstaw do kwestionowania jego poczytalności; poziom jego sprawności umysłowej pozwala na właściwe rozumienie, odbiór i interpretację docierających bodźców, mieści się w normie; w czasie zdarzenia pozostawał pod wpływem alkoholu, o którego wpływie na swój organizm wiedział; alkohol uwolnił u niego agresję i osłabił proces hamowania ekspresji potrzeb.
125	U oskarżonego nie występuje choroba psychiczna, upośledzenia umysłowe ani też inne zakłócenie czynności psychicznych; rozpoznano natomiast u niego osobowość zaburzoną; ma trudności z kontrolą zachowań popędowych; występuje u niego zespół zależności alkoholowej.
126	Brak podstaw do kwestionowania poczytalności oskarżonego w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów.
127	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo, a zatem rozumiał znaczenie popełnianych przez siebie czynów, ale jednocześnie ma on zaburzone preferencje seksualne pod postacią pedofilii oraz zaburzoną osobowość i w związku z tym miał ograniczona zdolność pokierowania swoim postępowaniem.
129	W odniesieniu do każdego z czynów zarzucanych oskarżonemu miał on zdolność pokierowania swoim postępowaniem oraz zdolność rozpoznania znaczenia tych czynów; ma on cechy osobowości dyssocjalnej.
130	W czasie popełnienia wszystkich przypisanych oskarżonemu czynów miał on zdolność rozpoznania ich znaczenia oraz pokierowania swoim postępowaniem; ma on zaburzenia procesów emocjonalnych z cechami niedojrzałości emocjonalno-społecznej; stwierdzono cechy nieprawidłowego rozwoju osobowości z ujawniającymi się na tym podłożu trudnościami adaptacyjnymi.
131	Brak podstaw do kwestionowania poczytalności oskarżonego w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów; stwierdzono nadużywanie przez oskarżonego alkoholu.
132	Oskarżony w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów był poczytalny; rozpoznano u niego zespół zależności alkoholowej.
134	U oskarżonego nie stwierdzono choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego; w chwili popełnienia czynu był poczytalny, może brać udział w postępowaniu karnym.
135	U oskarżonego nie stwierdzono choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego; jest on poczytalny; stwierdzono natomiast skłonność do nadużywania środków psychoaktywnych, przede wszystkim marihuany; analiza jego życia seksualnego nie wskazuje na to, aby przejawiał on jakiegokolwiek zaburzenia preferencji seksualnych.
136	W chwili popełnienia czynu oskarżony miał zachowaną zdolność rozumienia znaczenia czynu, ale ograniczoną w stopniu znacznym zdolność do kierowania swoim postępowaniem.
137	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo, a jego sprawność intelektualna mieści się w normie. Rozpoznano u niego zaburzenia osobowości typu dyssocjalnego oraz skłonność do nadużywania alkoholu.
138	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo, a jego sprawność intelektualna mieści się w normie.

139	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo.
140	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo; stwierdzono u niego nadużywanie alkoholu.
142	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo; może brać udział w toczącym się postępowaniu karnym.
143	U oskarżonego rozpoznano zakłócenia czynności psychicznych pod postacią organicznych zaburzeń osobowości i zachowania, uznając, iż w odniesieniu do zarzucanego mu czynu, zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem była w znacznym stopniu ograniczona.
144	Nie stwierdzono u oskarżonego choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego, ale rozpoznano zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane uzależnieniem od alkoholu.
147	U oskarżonego nie stwierdzono choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego.
150	Oskarżona nie cierpi na chorobę psychiczną, nie jest także upośledzona umysłowo, a jej sprawność intelektualna mieści się w normie.
153	U oskarżonego nie stwierdzono choroby psychicznej; stwierdzono natomiast lekkie upośledzenie umysłowe.
155	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo; nie stwierdzono także zaburzeń preferencji seksualnych.
162	U oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń seksualnych spełniających kryteria pedofilii; jego zachowania pedofilne miały charakter zastępczy.
165	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo; stwierdzono u niego cechy osobowości dyssocjalnej oraz szkodliwe używanie alkoholu; nie stwierdzono u niego zaburzeń preferencji seksualnych.
166	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo; nie występują także u niego zaburzenia ukierunkowania popędu seksualnego, ciężkie zбочzenia seksualne czy dewiacje.
168	W czasie popełnienia zarzucanych oskarżonemu czynów miał on zdolność rozpoznania ich znaczenia, jednak zdolność do pokierowania swoim postępowaniem miał ograniczoną w stopniu znacznym.
171	Oskarżony w chwili popełnienia czynu był w stanie zrozumieć jego znaczenie i pokierować swoim postępowaniem.
174	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo; rozpoznano u niego cechy uzależnienia od alkoholu.
175	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo.

176	Oskarżony nie jest chory psychicznie; jest upośledzony umysłowo w stopniu umiarkowanym; jest uzależniony od alkoholu; w chwili popełnienia czynu był poczytalny.
177	U oskarżonego nie rozpoznano choroby psychicznej; rozpoznano natomiast organiczne zaburzenia osobowości i zachowania oraz upośledzenie umysłowe stopnia lekkiego; w czasie popełnienia czynu miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem.
180	Nie rozpoznano u oskarżonego choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego; rozpoznano u niego cechy nieprawidłowej osobowości oraz uzależnienie od alkoholu.
183	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo.
184	U oskarżonego nie rozpoznano choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego ani innych poważnych zakłóceń czynności psychicznych; nie rozpoznano parafilii; nie stwierdzono uzależnienia ani używania szkodliwego środków psychoaktywnych (marihuana, alkohol); rozpoznano cechy zaburzonej osobowości.
186	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo; rozpoznano u niego zaburzenia lękowo-subdepresyjne.
190	Oskarżony funkcjonuje intelektualnie na poziomie pogranicza normy, nie jest człowiekiem chorym psychicznie ani upośledzonym umysłowo.
192	U oskarżonego nie stwierdzono choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego czy innego zakłócenia czynności psychicznych; rozpoznano zespół uzależnienia od alkoholu; powinien odbyć terapię uzależnienia od alkoholu również w ewentualnych warunkach penitencjarnych.
196	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo; wykazuje objawy zespołu zależności alkoholowej.
199	U oskarżonego nie rozpoznano choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego; rozpoznano natomiast zaburzenia depresyjne nawracające; nie wymaga on leczenia ani pobytu w oddziale psychiatrycznym.
202	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: u oskarżonego nie stwierdzono choroby psychicznej; stwierdzono upośledzenie umysłowe; w chwili popełnienia czynu miał znacznie ograniczoną zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem.
204	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: oskarżony nie miał w czasie czynu zniesionej ani w znacznym stopniu ograniczonej zdolności rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem; ujawnia cechy osobowości nieprawidłowej.
212	Oskarżony nie miał zniesionej ani w stopniu znacznym ograniczonej zdolności rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem.
214	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo; nie zachodzą wobec niego warunki z art. 31 k.k.

215	Opinia psychiatryczno-psychologiczna: oskarżony nie miał w chwili popełnienia czynów zniesionej ani w znacznym stopniu ograniczonej zdolności rozpoznania znaczenia czynów oraz pokierowania swoim postępowaniem.
217	U oskarżonego nie stwierdzono choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego ani innego zakłócenia czynności psychicznych.
218	Oskarżony cierpi na chorobę psychiczną – hebefrenię; charakteryzuje się ona dominacją objawów dezorganizacji i niedostosowania w zakresie myślenia i wypowiedzania się oraz w zakresie reakcji uczuciowych i motywów działania, które nadają zachowaniu chorych cechy chaotyczności, zmienności, małej przewidywalności; zdolność oskarżonego do pokierowania jego własnym postępowaniem jest znacznie ograniczona.
220	U oskarżonego nie stwierdzono choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego ani innego zakłócenia czynności psychicznych; stwierdzono natomiast zespół zależności alkoholowej.
222	Oskarżony jest upośledzony umysłowo, wykazuje znaczną niedojrzałość emocjonalną i społeczną.
223	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo; rozpoznano u niego encefalopatię o złożonej etiologii, która manifestuje się organicznymi zaburzeniami osobowości, deficytem intelektu i napadami padaczkowymi; w czasie popełnienia zarzucanych mu czynów miał w stosunku do nich ograniczoną w stopniu znacznym zdolność rozpoznania ich znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem.
224	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo; w czasie czynu nie miał zniesionej ani znacznie ograniczonej zdolności rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem.
228	Oskarżony nie cierpi na chorobę psychiczną ani nie jest upośledzony umysłowo; jego rozwój intelektualny znajduje się w granicach normy; nie jest uzależniony od alkoholu ani od środków psychoaktywnych.
230	U oskarżonego nie stwierdzono objawów choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego; rozpoznano osobowość nieprawidłową; stan psychiczny w czasie czynu nie znosił ani nie ograniczał zdolności oskarżonego do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem.
232	Oskarżony jest upośledzony umysłowo w stopniu lekkim; w chwili czynu miał on w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem; organiczne uszkodzenie centralnego układu nerwowego jest czynnikiem decydującym w przypadku oskarżonego o nieprawidłowo ukierunkowanej aktywności seksualnej.
235	U oskarżonego nie rozpoznano choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego.
238	U oskarżonego nie stwierdzono choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego ani innego zakłócenia czynności psychicznych; jego rozwój intelektualny mieści się w granicach normy.

239	U oskarżonego nie stwierdzono choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego; w czasie czynu znajdował się pod wpływem alkoholu; było to jednak upojenie alkoholowe proste – zachodzą warunki z art. 31 par. 3 k.k. Jego rozwój intelektualny mieści się w granicach normy.
244	Oskarżony nie jest chory psychicznie, jego funkcjonowanie intelektualne określono na poziomie upośledzenia umysłowego stopnia lekkiego; w chwili czynu miał w pełni zachowaną zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem.
245	Opinia psychiatryczno-seksuologiczna: brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; zaburzenia rozwoju seksualnego pod postacią znacznej niedojrzałości psychoseksualnej oraz cechy osobowości lękowej; brak zaburzeń preferencji seksualnych; heteroseksualny; poczytalny w czasie czynu; jeśli badany podjął aktywność seksualną z osobą małoletnią, to ze względu na traktowanie jej jako seksualnego obiektu zastępczego; zarzucone badanemu czyny można określić jako incydentalne kontakty homoseksualne o charakterze zastępczym; czynnikami, które mogły mieć wpływ na dokonywanie czynów, o jakie jest podejrzewany, były cechy osobowości lękowej charakterystyczne dla badanego oraz zaburzenia rozwoju psychoseksualnego pod postacią znacznej niedojrzałości psychoseksualnej (niezaspokojone potrzeby seksualne, niepewność co do własnej męskości, trudności w nawiązywaniu i utrzymywaniu bliskich relacji z kobietami dojrzałymi).
246	Brak zaburzeń psychotycznych afektywnych; brak upośledzenia umysłowego; brak innego zakłócenia czynności psychicznych; brak uzależnienia od alkoholu; zna i rozumie normy społeczne; poczytalny w czasie czynu.
247	Rozwój intelektualny w normie; brak choroby psychicznej; brak organicznego uszkodzenia OUN; nadużywanie alkoholu; nieprawidłowe cechy osobowości; poczytalny w czasie czynu.
249	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; zaburzenia preferencji seksualnych w postaci pedofilii; poczytalny w czasie czynu.
251	Brak choroby psychicznej; brak upośledzenia umysłowego; nieprawidłowe cechy osobowości (skłonność do nierespektowania obowiązujących norm, korzystanie w niewielkim zakresie z dotychczasowych doświadczeń życiowych, obniżona tolerancja frustracji z niskim progiem wyzwalania agresji, nieliczenie się z konsekwencjami podejmowanej aktywności, rzutowanie winy); poczytalny w czasie czynu.
252	Oskarżony nie zdradza objawów choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego.
253	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo; jego poczytalność w chwili czynu nie budzi wątpliwości.
254	U oskarżonego nie stwierdzono choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego ani innego zakłócenia czynności psychicznych; jego rozwój intelektualny mieści się w granicach normy; prawidłowo postrzega normy społeczno-prawne i posiada umiejętność ich realizacji.
256	U oskarżonego nie stwierdzono objawów choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego; w chwili czynu miał on zachowaną poczytalność.

258	Oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo; zarówno ekshibicjonizm, jak i pedofilny charakter czynu nie mają znaczenia przy ocenie jego poczytalności.
259	U oskarżonego nie stwierdzono objawów choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego.
261	Oskarżony w chwili czynu nie miał zniesionej ani w znacznym stopniu ograniczonej zdolności rozpoznania znaczenia czynu oraz pokierowania swoim postępowaniem.
262	U oskarżonego nie stwierdzono choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego; może brać udział w toczącym się postępowaniu.

c) Cechy dewiacji seksualnych

Spośród wszystkich spraw przeanalizowanych w ramach projektu badawczego, tylko w 130 (49,6% wszystkich spraw) zlecono sporządzenie opinii seksuologicznej.

W większości z nich nie stwierdzono u sprawców cech zaburzeń preferencji seksualnych. Wskazać wystarczy, że:

- w 12 sprawach (4,6% wszystkich spraw; 9,2% spraw, w których zlecono sporządzenie opinii seksuologicznej) stwierdzono u sprawców zaburzenia seksualne w postaci pedofilii;
- w 6 sprawach (2,3% wszystkich spraw; 4,6% spraw, w których zlecono sporządzenie opinii seksuologicznej) stwierdzono u sprawców inne zaburzenia preferencji seksualnych;
- w 115 sprawach (43,9% wszystkich spraw; 88,5% spraw, w których zlecono sporządzenie opinii seksuologicznej) nie stwierdzono u sprawców żadnych zaburzeń preferencji seksualnych.

W wielu opiniach wspomniano zaś o możliwości wystąpienia pedofilii zastępczej, którą jeden z biegłych scharakteryzował w sposób następujący: „(czyny pedofilne zastępcze – dop. KB) występują gdy praktyki seksualne z dziećmi mają charakter zastępczy, tj. partnerem preferowanym jest człowiek dojrzały, lecz wskutek trudności lub niemożności nawiązywania z nim kontaktu seksualnego, np. w przebiegu uzależnienia od alkoholu, możliwości zaspokojenia potrzeb seksualnych rozszerzone są na praktyki seksualne z dziećmi z powodu działania odhamowującego alkoholu, przy jednocześnie występujących zaburzeniach pożądania i erekcji /co zgłaszał

opiniowany/. Dochodzi wówczas do tego, że zawodzą mechanizmy neutralizujące seksualność w kontaktach między ludźmi dorosłymi a dziećmi”, oraz o zachowaniu się sprawców uwarunkowanym oddziaływaniem alkoholu, zaburzeniami osobowości, brakiem internalizacji norm moralnych i prawnych, potrzebą rozładowania chwilowego napięcia seksualnego czy frustracją z powodu niezaspokojenia potrzeb seksualnych.

Tabela 22. Wnioski z opinii seksuologicznych

Numer ankiety	Wnioski z opinii seksuologicznej
1	Poziom intelektualny dziecka w wieku wczesnoszkolnym; wystąpiła pedofilia zastępcza (opiniowany nie mogąc zaspokoić się z rówieśnikami wykorzystał dziecko); brak zaburzeń preferencji seksualnych, w tym skłonności do pedofilii; popęd seksualny wygaszony.
2	Patrz: opinia psychologiczna.
3	Brak zaburzeń preferencji seksualnych; czyn pedofilny, z uwagi na występujące zaburzenia erekcji, zastępczy; działanie oskarżonego miało charakter popędowy i sytuacyjny.
4	Brak zaburzeń preferencji seksualnych; rozpoznano czyny pedofilne zastępcze.
5	Brak patologii seksualnej; heteroseksualny; przeciętne potrzeby seksualne; preferuje kobiety dojrzałe; do dokonania czynu mogło przyczynić się uzależnienie od alkoholu, stan nietrzeźwości, dojrzały wygląd pokrzywdzonej oraz swoboda obyczajowa panująca w domu pokrzywdzonej, jak i własna swoboda obyczajowa opiniowanego.
6	Opinia seksuologiczno-psychiatryczna: inteligencja poniżej przeciętnej; brak zaburzeń funkcji poznawczych; zna i rozumie normy społeczne; brak dojrzałości emocjonalnej; nadużywanie alkoholu; agresywne reakcje; zaburzenia wzrodu; nie ma zrozumienia zakazu kazirodztwa; heteroseksualny; brak zaburzeń preferencji seksualnych; czynności pedofilne zastępcze; czynnikami, które mogły mieć wpływ na dokonanie czynu są: zaburzenie sprawności seksualnej, poczucie mniejszej wartości seksualnej z powodu zaburzeń wzrodu, czynniki sytuacyjno-lokalowe, czynniki osobowościowe w postaci podejmowania zachowań bez zważania na konsekwencje, upojenie alkoholowe.
7	Brak zaburzeń w postaci pedofilii.
8	Cechy osobowości nieprawidłowej wieloczynnikowo z niedokształceniem uczuciowości wyższej, obniżonym autokrytycyzmem oceny własnego postępowania, skłonność do alkoholizowania się; orientacja heteroseksualna; zaburzenia zachowania mieszane, tj. heteroseksualne tzw. fizjologiczne i cechy zachowań parafilnych o charakterze pedofilnym i kazirodczym. Biegły dopuścił u opiniowanego okresowe występowanie tzw. innych zachowań erotyczno-seksualnych o charakterze pedofilno-kazirodczym, motywowanych cechami nieprawidłowej osobowości, co bywa charakterystyczne dla kazirodztwa prostego.

9	Popęd płciowy ukierunkowany heteroseksualnie z predyspozycją do możliwych zachowań seksualnych zastępczych, mających związek z deficytami – fiksacją rozwoju psychoseksualnego, co może sprzyjać uruchamianiu ukrytych skłonności do zaburzonych zachowań seksualnych, na co nakłada się czynnik psychogeny, to jest specyficzna konstrukcja psychiczna, w tym niedojrzałość emocjonalna.
10	Brak choroby psychicznej i upośledzenia umysłowego; osobowość nieprawidłowa uwarunkowana wieloczynnikowo ze stępieniem uczuciowości wyższej, obniżonym autokrytycyzmem oceny własnego postępowania; orientacja heteroseksualna; zaburzenia zachowania mieszane tj. heteroseksualne tzw. fizjologiczne – współżycie seksualne z żoną i cechy zachowań parafilnych o charakterze pedofilnym – kazirodzym z biologicznym potomstwem tj. preferowanie pedofilnie ukierunkowanego popędu seksualnego do rozładowania swojego napięcia erektywnego; biegły dopuszcza okresowe występowanie tzw. innych zachowań erotyczno-seksualnych o charakterze pedofilno-kazirodzym motywowanych nieprawidłową osobowością – co bywa charakterystyczne dla kazirodztwa prostego.
11	Rozwój osobowości badanego podąża w nieprawidłowym kierunku; świadczyć o tym mogą m.in. lekceważenie norm i zasad panujących w społeczeństwie, łamanie prawa, nawykowe kłamstwo, nadużywanie substancji psychoaktywnych do 16 roku życia, niska tolerancja frustracji i próg wyzwiania agresji, skłonność do obwiniania innych; stwierdzone ADHD; brak zaburzeń preferencji seksualnych pod postacią pedofilii.
12	Wywiad seksuologiczny jest prawidłowy; rozwój seksualny jest przeciętny; badany nie był molestowany seksualnie; doświadczenia seksualne są jednak w części nieprawidłowe, przemocowe, zwłaszcza jak jest pod wpływem alkoholu; brak dysfunkcji seksualnych; brak zaburzeń preferencji seksualnej, w tym pedofilii; cechy osobowości nieprawidłowej; jeżeli opiniowany dopuścił się czynu, to mógł on wynikać z nieprzestrzegania norm społecznych w wyniku stwierdzonych u badanego nieprawidłowych cech osobowości oraz odhamowującego działania alkoholu; osobę młodej dziewczyny wybrał jako mniej zagrażającą niż dorosła kobieta.
13	Brak zaburzeń preferencji seksualnych spełniających kryteria pedofilii; karalne zachowania seksualne badanego mogły wynikać z braku internalizacji norm moralnych i prawnych; orientacja heteroseksualna.
16	Patrz: opinia psychologiczna.
22	Patrz: opinia psychologiczna.
23	Patrz: opinia psychologiczna.
25	Patrz: opinia psychiatryczna.
28	Brak zaburzeń seksualnych; karalne zachowania miały charakter zastępczy i mogły wynikać z braku internalizacji norm moralnych i prawnych oraz nadużywania alkoholu.
33	Patrz: opinia psychiatryczna.
36	Patrz: opinia psychologiczna.
40	Heteroseksualny; brak zaburzeń seksualnych; ewentualny czyn mógł być spowodowany brakiem internalizacji norm moralnych i prawnych oraz nadużywaniem alkoholu.

41	Brak zaburzeń seksualnych o charakterze dewiacyjnym; orientacja heteroseksualna; przeciętny poziom libido; brak istotnych zaburzeń czynnościowych.
42	Heteroseksualny; brak zaburzeń seksualnych; ewentualny czyn mógł być spowodowany brakiem internalizacji norm moralnych i prawnych oraz nadużywaniem alkoholu.
47	Upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim; brak dewiacyjnych zaburzeń o charakterze seksualnym; ewentualne, karalne zachowania seksualne badanego mogły wynikać z braku internalizacji norm moralnych; heteroseksualny.
48	Brak dewiacyjnych zaburzeń seksualnych; brak zaburzeń psychotycznych, depresji oraz ruminacji suicydalnych; zna i rozumie znaczenie norm społecznych, moralnych i prawnych oraz zdolny jest do ich przestrzegania; ewentualne, karalne zachowania seksualne badanego mogły wynikać z braku internalizacji norm moralnych i prawnych; heteroseksualny.
49	Upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim; cechy osobowości nieprawidłowej; brak dewiacyjnych zaburzeń o charakterze seksualnym; brak zaburzeń psychotycznych, depresji, ruminacji suicydalnych; przeciętny poziom uspołecznienia; zna i rozumie powszechnie przyjęte normy społeczne i prawne oraz jest zdolny od ich przestrzegania; ewentualne, karalne zachowania seksualne badanego mogły wynikać z braku internalizacji norm moralnych i prawnych oraz nadużywania alkoholu; heteroseksualny.
50	Średni stopień zmian organicznych w OUN; brak dewiacyjnych zaburzeń seksualnych; brak zaburzeń psychotycznych, depresji, ruminacji suicydalnych; ewentualne, karalne zachowania seksualne badanego nie mają podłoża dewiacyjnego, mogą być związane z brakiem internalizacji norm moralnych i prawnych.
51	Brak zaburzeń seksualnych; ewentualne, karalne zachowania badanego nie mają podłoża dewiacyjnego; heteroseksualny; przeciętny poziom libido; okresowe zaburzenia erekcji; osobowość nieco labilna emocjonalnie z przewagą reagowania zachowaniami impulsywnymi, z nieco osłabionym ego i obniżoną tolerancją na frustrację.
52	Brak zaburzeń preferencji seksualnych; cechy niedojrzałości emocjonalnej w sferze zachowań seksualnych, prawdopodobnie związane z poziomem wykształcenia lub dysfunkcjami osobowości, lecz bez oznak patologii; brak agresywnych zachowań seksualnych; możliwe zachowania pedofilne zastępcze.
53	Brak dewiacji seksualnej; heteroseksualny; brak dysfunkcji seksualnych; jeżeli dopuścił się zarzuconych czynów, to były to czyny kwalifikowane do grupy kontaktów zastępczych.
56	Brak dewiacji seksualnej; heteroseksualny; brak dysfunkcji seksualnych; jeżeli dopuścił się zarzuconych czynów, to były to czyny kwalifikowane do grupy kontaktów zastępczych.
57	Brak zaburzeń preferencji seksualnych; cechy osobowości nieprawidłowej; jeżeli opiniowany dokonał zarzuconego mu czynu, to mógł on wynikać z nieprzestrzegania norm społecznych w wyniku nieprawidłowych cech osobowości oraz odhamowującego działania alkoholu.

58	Brak zaburzeń preferencji seksualnej; jeżeli dokonał zarzucanych mu czynów, to mogły one wynikać z umiarkowanego upośledzenia umysłowego oraz organicznych zaburzeń osobowości i odhamowanymi w związku z tym potrzebami seksualnymi. Wybranie dziecka jako obiektu seksualnego należy traktować jako wybranie obiektu seksualnego zastępczego (łatwiej dostępnego niż nawiązanie relacji np. z dorosłą partnerką).
67	Patrz: opinia psychiatryczna.
71	Heteroseksualny; brak zaburzeń seksualnych; ewentualne, karalne zachowania seksualne badanego mogły wynikać z braku internalizacji norm moralnych i prawnych.
73	Jeżeli badany dopuścił się zarzucanych mu czynów, to ich etiologii należałoby doszukiwać się głównie w jego popędzie seksualnym; badania osobowości u badanego ujawniły dość istotne nasilenie objawów typowych dla grupy zaburzeń osobowości o charakterze lękowym; brak zaburzeń preferencji seksualnych.
74	Brak dewiacji seksualnej; heteroseksualny; jeżeli miałby się dopuścić zarzucanych mu czynów, to byłyby to czyny kwalifikowane do grupy kontaktów zastępczych.
75	Brak dewiacji seksualnej; heteroseksualny; brak dysfunkcji seksualnych; jeżeli dopuścił się zarzucanych mu czynów, to były to czyny pedofilne kwalifikowane do grupy kontaktów zastępczych.
76	Patrz: opinia psychologiczna.
78	Rozwój psychoseksualny lekko opóźniony, co wynika prawdopodobnie z życia w dysfunkcyjnej rodzinie biologicznej, następnie w domu dziecka oraz w rodzinie zastępczej; przed inicjacją seksualną; ubogie doświadczenie z pieszczotami, jakimi obdarzają się pary; brak dobrej więzi z matką, co rekompensuje szukając w partnerkach bardziej opiekunek, przyjaciółek niż kochanek; wyolbrzymia szacunek dla kobiet okazywany przez hamowanie swoich biologicznie i obyczajowo uwarunkowanych potrzeb seksualnych; widoczne elementy kompleksu madonny; nie zidentyfikował się z rolą męską, choć usiłuje to zrobić; brak parafilii; zarzucone czyny mogą być zachowaniem zastępczym z dużą komponentą dziecięcych, niedojrzałych zachowań erotycznych; elementy kompleksu madonny, które utrudniają mu w stopniu znacznym nawiązanie relacji seksualnej z młodą kobietą, nie funkcjonują jako hamulce wobec małoletnich sióstr; jego osobowość sprawia, że w siostrach nie widzi kobiet; jeżeli dokonywał czynów, o które jest podejrzany, to w jego subiektywnej ocenie nie przekraczały one dziecięcych zabaw; w czasie inkryminowanym badany zdradzał cechy osobnika niedojrzałego psychoseksualnie; motywacja do inkryminowanych zachowań wynikała z popędu płciowego, ale realizowana była w sposób niedojrzały, a wyłamanie popędu wynikało z niewłaściwych kompetencji; opóźniona inicjacja seksualna, nieporadność zachowań, brak specyficznie erotycznych pieszczot wiąże się z elementami kompleksu madonny; wobec małoletnich sióstr kompleks ten zwierzał? nieskuteczne, czyli niekompetentne zestawy poglądów i zachowań.
81	Heteroseksualny, popęd seksualny poniżej normy; niski poziom popędu seksualnego oraz cechy osobowości badanego mogą usposabiać do epizodycznych zachowań typu dewiacyjnego – ekshibicjonizmu i zachowań pedofilnych; środkiem wyzwalającym dewiacyjne skłonności jest niewątpliwie spożyty alkohol.
83	Brak zaburzeń seksualnych; karalne zachowania seksualne badanego mogą wynikać z uzależnienia od alkoholu i braku internalizacji norm moralnych i prawnych.

84	Poziom intelektualny dziecka w wieku wczesnoszkolnym; wystąpiła pedofilia zastępcza (nie mogąc zaspokoić się z rówieśnikami, wykorzystał dziecko); brak zaburzeń preferencji seksualnych, skłonności do pedofilii; popęd seksualny wygaszony.
85	Patrz: opinia psychologiczna.
86	Nie stwierdzono zaburzeń seksualnych spełniających kryteria pedofilii; ewentualne karalne zachowania seksualne mogły wynikać z braku internalizacji norm moralnych i prawnych oraz nadużywania alkoholu; badany prezentuje orientację heteroseksualną i nie wymaga leczenia seksuologicznego.
87	Nie jest dotknięty zaburzeniami preferencji seksualnych, w tym pod postacią pedofilii; ma trudności w nawiązywaniu relacji z kobietami; jego zachowanie miało charakter impulsywnego zachowania popędowego; powinien być objęty terapią seksuologiczną, aby zmniejszyć ryzyko powtórzenia przez niego w przyszłości podobnych, zastępczych impulsywnych zachowań wobec dzieci.
89	U oskarżonego stwierdzono zaburzenia preferencji seksualnych w postaci pedofilii heteroseksualnej, która jest utrwalona i ma charakter zaburzenia powtarzającego się; zachodzi wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez niego podobnych czynów w przyszłości.
90	Patrz: opinia psychiatryczna.
91	U oskarżonego nie występują zaburzenia preferencji seksualnych, przy czym biegły rozpoznał u oskarżonego skłonność do zachowań pedofilnych związanych z uzależnieniem od alkoholu.
92	U oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń dewiacyjnych, mogących skutkować ograniczeniem zdolności do pokierowania postępowaniem; ewentualne karalne zachowania seksualne oskarżonego nie mają związku z zaburzeniami preferencji seksualnych.
93	Brak zaburzeń seksualnych spełniających kryteria dewiacji pedofilnej; nie stwierdzono zaburzeń seksualnych czynnościowych; ewentualne karalne zachowania seksualne mogły wynikać z braku internalizacji norm moralnych i prawnych; nie wymaga leczenia seksuologicznego.
94	Patrzy: opinia psychiatryczna.
95	Brak oznak dysfunkcji seksualnych u badanego; w przebiegu czynu obecne są elementy typowe dla sadyzmu seksualnego (zaburzenia preferencji seksualnych pod postacią sadyzmu).
96	Brak zaburzeń seksualnych spełniających kryteria dewiacji pedofilnej; zachowania seksualne oskarżonego mogły wynikać z braku internalizacji norm moralnych i prawnych; nie wymaga leczenia seksuologicznego.
97	Brak jest przesłanek, by rozpoznać u oskarżonego zaburzenia preferencji seksualnych; nie prezentuje także zaburzeń funkcji seksualnych; stwierdzono natomiast występowanie objawów zaburzeń osobowości; analiza przebiegu zdarzenia w ocenie biegłego wskazuje, że oskarżony działał pod wpływem motywacji o charakterze mieszanym (seksualnym i pozaseksualnym); czyn popełniony wobec małoletniej był zdeterminowany czynnikami osobowościowymi i sytuacyjnymi, nie zaś zaburzeniami preferencji seksualnych.

100	U oskarżonego brak zaburzeń preferencji seksualnych, motywacja zarzucanego mu czynu związana była z odhamowującym wpływem alkoholu nałożonym na popęd seksualny osoby z objawami zmian w obszarze osobowości, powiązanych z zespołem zależności alkoholowej.
101	U oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń preferencji seksualnych ani żadnych symptomów choroby. Oskarżony nie wymaga leczenia farmakologicznego, jest jednak wskazana terapia psychologiczna.
102	Brak jest podstaw do przyjęcia występowania u oskarżonego zaburzeń preferencji seksualnych w sensie parafilii; zachowania oskarżonego z uwagi na wiek pokrzywdzonej należy kwalifikować do zastępczych zachowań seksualnych, czynów pedofilnych.
104	Nie rozpoznano u oskarżonego zaburzeń sfery seksualnej pod postacią dewiacji – w tym przypadku pedofilii; czyny, których się dopuścił, miały charakter sytuacyjny, nie wynikały z zaburzonej seksualności, lecz z braku właściwej oceny sytuacji oraz z niedojrzałości psychoseksualnej nieadekwatnej do wieku metrykalnego oskarżonego.
105	U oskarżonego rozpoznano zaburzenia o charakterze parafilii pod postacią pedofilii z cechami preferencji zachowań pedofilnych, o charakterze tzw. innych zachowań seksualnych; oskarżony wymaga terapii specjalistycznej psychiatryczno-seksuologicznej w warunkach ambulatoryjnych oraz stałego nadzoru opiekunów.
106	U oskarżonego brak podstaw do rozpoznania zaburzeń preferencji seksualnych oraz skłonności do wybierania osób małoletnich jako preferowanych obiektów seksualnych.
107	Patrz: opinia psychiatryczna.
108	Patrz: opinia psychiatryczna.
110	Incydent homoseksualizmu, a zarazem pedofilii u oskarżonego jest prawdopodobnie skutkiem długotrwałego niepowodzenia w zaspokajaniu potrzeb seksualnych, a zarazem biseksualnej orientacji płciowej oskarżonego, u którego tendencje homoseksualne były tłumione albo nieuświadomiane.
111	U oskarżonego stwierdzono zaburzenia o charakterze dewiacyjnym złożonym (transwestytyzm fetyszystyczny, ekshibicjonizm).
112	Brak u oskarżonego jakichkolwiek symptomów dewiacji seksualnej, w tym pedofilii; nie ujawnia jakichkolwiek dysfunkcji seksualnych; jeżeli miałby się dopuścić zarzucanych czynów, byłyby to czyny pedofilne kwalifikowane do grupy kontaktów zastępczych.
113	Patrz: opinia psychologiczna.
114	U oskarżonego stwierdzono upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim (w jego dolnym zakresie) na granicy umiarkowanego; nie znaleziono u niego przesłanek, które upoważniałyby do rozpoznania u niego zaburzeń preferencji seksualnych, w tym pod postacią pedofilii; ryzyko popełnienia takiego samego lub podobnego czynu przez oskarżonego jest niskie.

116	Oskarżony ma prawidłowy rozwój psychoseksualny, a jego dotychczasowe związki świadczą o braku zaburzeń psychoseksualnych; czyny jego nie wynikają ze skłonności pedofilskich, lecz z niewłaściwej oceny wieku pokrzywdzonej; zachowanie oskarżonego wobec pokrzywdzonej nie wynikało z przesłanek dewiacyjnych.
117	U oskarżonego można dostrzec pewne nasilenia cech zaburzeń osobowości o typie anankastycznym - przede wszystkim sztywność w myśleniu i działaniu, skupienie na szczegółach, planowanie, drobiazgowość, przeżywanie lęku; występują także u niego cechy osobowości o typie dysocjalnym; oskarżony nie jest pedofilem; jego czyny wobec pokrzywdzonej były podejmowane w okresie, kiedy to osłabła częstotliwość jego stosunków seksualnych z partnerką.
118	Nie stwierdzono u oskarżonego symptomów jakiegokolwiek dewiacji seksualnej, w tym pedofilii.
119	U oskarżonego nie stwierdzono symptomów jakiegokolwiek dewiacji seksualnej, w tym pedofilii; jeżeli miałby się dopuścić podobnych czynów, byłyby to czyny pedofilne kwalifikowane do grupy kontaktów zastępczych.
120	U oskarżonego nie odnaleziono przesłanek pozwalających na rozpoznanie u niego zaburzeń seksualnych, w tym zaburzeń pod postacią pedofilii; jeżeli oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów, to ich genezy należałoby doszukiwać się głównie w jego sfrustrowanym popędzie seksualnym.
121	Patrz: opinia psychiatryczna.
123	U oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń sfery seksualnej, w tym zaburzeń pod postacią pedofilii.
124	Nie ma podstaw do rozpoznania u oskarżonego zaburzeń preferencji seksualnych oraz występowania dysfunkcji seksualnych, w tym pod postacią nadmiernego popędu.
125	U oskarżonego występuje parafilia w postaci gwałciicielstwa; zachowanie oskarżonego w stosunku do pokrzywdzonej ma charakter zachowania pedofilnego o charakterze zastępczym.
126	Nie rozpoznano u oskarżonego zaburzeń preferencji seksualnych, w tym o typie pedofilii; zachowanie oskarżonego w stosunku do pokrzywdzonej wskazuje na występowanie u niego zachowań o charakterze pedofilnym zastępczym.
127	U oskarżonego stwierdzono zaburzenia preferencji seksualnych o charakterze pedofilii.
128	Postępowanie oskarżonego w sferze seksualnej wydaje się ujawniać zachowania charakteryzujące go jako osobę o cechach osobowości nieprawidłowej.
129	Oskarżony nie wykazuje zakłóceń psychicznych o podłożu seksualnym; jego zachowania wobec małoletniej pokrzywdzonej to zachowania nimfofilne, dotyczące osób, które w różnorodnych okolicznościach pod wpływem różnorodnych czynników podejmują kontakty seksualne z dzieckiem, pomimo iż nie są dewiantami; zachowania te mają charakter zastępczy.

130	Nie stwierdzono u oskarżonego zaburzeń seksualnych spełniających kryteria dewiacji; zarzucane oskarżonemu zachowania mogły wynikać z braku internalizacji norm moralnych i prawnych; ze względu na powtarzalność tych zachowań wymaga leczenia seksuologicznego w warunkach oddziału specjalnego.
131	U oskarżonego nie ma symptomów jakiejkolwiek dewiacji seksualnej, w tym pedofilii; jeśli miałby dopuścić się zarzucanych mu czynów, to byłyby to czyny kwalifikowane do grupy kontaktów zastępczych.
132	U oskarżonego nie ma podstaw do rozpoznania zaburzeń preferencji seksualnych oraz dysfunkcji seksualnych, w tym pod postacią nadmiernego popędu seksualnego; czyny, których się dopuścił, stanowiły wyłącznie zastępcze zachowania o charakterze pedofilnym.
134	Patrz: opinia psychologiczna.
136	Patrz: opinia psychologiczna.
137	Patrz: opinia psychologiczna.
138	Oskarżony posiada orientację heteroseksualną; nie można stwierdzić, że oskarżony cierpi na zaburzenia preferencji seksualnych.
139	Nie stwierdzono, aby oskarżony miał zaburzone preferencje seksualne pod postacią parafilii; jego zachowania miały charakter zachowań pedofilnych zastępczych.
140	U oskarżonego brak jest podstaw do rozpoznania zaburzeń preferencji seksualnych.
142	U oskarżonego nie stwierdzono parafilii pedofilnej; zarzucane mu zachowania seksualne mają charakter zachowań zastępczych; badany powinien być objęty terapią psychologiczną i seksuologiczną w okresie odbywania kary.
143	Nieemożność podjęcia przez oskarżonego współżycia z przyczyn somatycznych spowodowała stłumienie jego potrzeb seksualnych; zachowania pedofilne mogą mieć charakter zachowań zastępczych, a nie wynikać z preferowania dziecka jako partnera seksualnego.
144	Oskarżony ma zaburzenia preferencji seksualnych w postaci pedofilii o typie kazirodczej pedofilii zastępczej; istnieje wysokie prawdopodobieństwo ponownego popełnienia takiego czynu; wymaga długotrwałego leczenia w zamkniętym ośrodku specjalistycznym.
146	Nie stwierdzono u oskarżonego zaburzeń seksualnych o charakterze dewiacyjnym (pedofilnym).
147	Wykluczono u oskarżonego występowanie dewiacyjnych zaburzeń seksualnych, w tym zaburzeń pedofilnych; ewentualne karalne zachowania seksualne nie miały podłoża dewiacyjnego.
152	U oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń seksualnych spełniających kryteria dewiacji pedofilnej; karalne zachowania seksualne miały charakter zastępczy.
168	Oskarżony spełnia kryteria zaburzeń preferencji seksualnych co do wyboru obiektu seksualnego pod postacią pedofilii; wymaga leczenia związanego z zaburzeniami preferencji seksualnych.

174	U oskarżonego nie występują zaburzenia preferencji seksualnych; jego zachowania wobec pokrzywdzonej należy zaliczyć do zachowań seksualnych zastępczych, które ze względu na wiek pokrzywdzonej kwalifikują się do pedofilii zastępczej (niepreferencyjnej).
175	Zarzucane oskarżonemu zachowanie ma charakter zastępczego zachowania seksualnego, które ze względu na wiek pokrzywdzonej zakwalifikować należy do zachowań zwanych pedofilią zastępczą.
176	U oskarżonego nie rozpoznano zaburzeń preferencji seksualnych (parafilii); jego zachowanie zaliczyć należy do czynów pedofilnych zastępczych.
177	Patrz: opinia psychologiczna.
180	Występujące u oskarżonego cechy pedofilii nie mają charakteru wyłącznego (czyny pedofilne zastępcze); istnieje prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego ponownie podobnych czynów zabronionych; wymaga leczenia związanego z zaburzeniami preferencji seksualnych.
183	U oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń preferencji seksualnych, w tym również pod postacią pedofilii; jego zachowania miały charakter zachowań pedofilnych zastępczych.
184	Patrz: opinia psychiatryczna.
186	Nie rozpoznano u oskarżonego zaburzeń preferencji seksualnych; jeżeli oskarżony dokonał zarzucanych mu czynów, to motywacją tych zachowań był jego popęd seksualny i nieprawidłowo odczytane i zinterpretowane zachowanie pokrzywdzonej, a gwałt miał charakter zgwałcenia sytuacyjnego; istnieje małe prawdopodobieństwo popełnienia w przyszłości podobnych czynów.
197	Nie ma podstaw do zdiagnozowania u oskarżonego zaburzeń preferencji seksualnych (parafilii) pod postacią pedofilii; zarzucany mu czyn można określić jako czyn pedofilny, który może być udziałem osoby niewykazującej objawów pedofilii.
199	U oskarżonego nie stwierdzono parafilnych (dewiacyjnych) zaburzeń sfery seksualnej, tj. zaburzeń psychoseksualnych o typie pedofilnym.
212	U oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń preferencji seksualnych; zarzucane mu czyny mają charakter zastępczych zachowań seksualnych, które ze względu na wiek pokrzywdzonych zaliczyć należy do zachowań zwanych pedofilią zastępczą.
214	Oskarżony nie ujawnia zaburzeń w sferze seksualnej związanej z preferencją seksualną.
217	U oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń seksualnych o charakterze dewiacyjnym, prezentuje on orientację heteroseksualną; jego karalne zachowania mogły wynikać z braku internalizacji norm moralnych i prawnych.
220	U oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń seksualnych o charakterze dewiacyjnym, w tym zaburzeń pedofilnych; jego karalne zachowania nie mają podłoża dewiacyjnego, mogą wynikać z nadużywania alkoholu; skłonności do zachowań seksualnych oskarżony może wykazywać po spożyciu alkoholu.

222	U oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń preferencji seksualnych ani pod postacią pedofilii, ani pod postacią zoofilii; jego zachowanie miało charakter zastępczego zachowania pedofilnego.
224	U oskarżonego nie stwierdzono parafilii pod postacią pedofilii; czyn, którego się dopuścił, był czynem pedofinym, lecz miał charakter zastępczy.
227	Brak jednoznacznych podstaw do stwierdzenia zaburzeń preferencji seksualnych; bezwzględna konieczność podjęcia terapii w celu eliminacji dysfunkcyjnych zachowań.
230	U oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń preferencji seksualnych, w tym również pod postacią pedofilii; zachowania oskarżonego w stosunku do pokrzywdzonej miały charakter zastępczego wykorzystania dziecka; motywacja tych zachowań wynika z popędu seksualnego nałożonego na nieprawidłowe cechy osobowości o charakterze osobowości dys socjalnej.
232	U oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń seksualnych o charakterze dewiacji pedofilnej; zachowania pedofilne mają u niego charakter zastępczy.
235	Rozwój sfery psychoseksualnej oskarżonego jest prawidłowy, tak jak i poziom popędu (ukierunkowanego biseksualnie), pobudliwości i potencji seksualnej; nie stwierdzono zaburzeń preferencji seksualnych pod postacią parafilii (dewiacji właściwej), a więc wymagającej leczenia seksuologicznego.
237	U oskarżonego nie stwierdzono symptomów jakiegokolwiek dewiacji seksualnej, w tym pedofilii; nie ujawnia on jakichkolwiek dysfunkcji seksualnych; jeżeli miałby się dopuścić zarzucanych czynów, byłyby to czyny pedofilne kwalifikowane do grupy kontaktów zastępczych.
238	Oskarżony nie ujawnia symptomów jakiegokolwiek dewiacji seksualnej, w tym pedofilii; jego zachowania miały charakter czynów pedofilnych zastępczych.
239	Nie stwierdzono u oskarżonego symptomów jakiegokolwiek dewiacji seksualnej, w tym pedofilii; nie ujawnia on jakichkolwiek dysfunkcji seksualnych; jeżeli miałby dopuścić się zarzucanych mu czynów, byłyby to czyny pedofilne kwalifikowane do grupy kontaktów zastępczych.
240	U oskarżonego nie stwierdzono symptomów jakiegokolwiek dewiacji seksualnej, w tym pedofilii; nie ujawnia on jakichkolwiek dysfunkcji seksualnych; jeżeli miałby się dopuścić zarzucanych czynów, byłyby to czyny pedofilne kwalifikowane do grupy kontaktów zastępczych.
241	Oskarżony nie przejawia żadnych symptomów dewiacji seksualnej, w tym pedofilii; nie ujawnia także jakichkolwiek dysfunkcji seksualnych; jeżeli miałby dopuścić się zarzucanych mu czynów, byłyby to czyny pedofilne zastępcze.
245	Patrz: opinia psychiatryczna.
247	Zaburzenia preferencji seksualnych pod postacią pedofilii; nasilenie cech osobowości o typie osobowości anankastycznym oraz schizoidalnym (nieprawidłowe cechy osobowości); etiologii zachowań zarzucanych badanemu należy doszukiwać się głównie w jego zaburzeniach preferencji seksualnych nałożonych na nieprawidłowe cechy osobowości.

249	Orientacja biseksualna; zaburzenia preferencji seksualnych w postaci pedofilii; brak zaburzeń psychotycznych, depresji, ruminacji suicydalnych.
253	U oskarżonego nie stwierdzono dysfunkcji seksualnych; nie ujawnia on dewiacji seksualnych, w tym pedofilii; jego kontakty seksualne z pokrzywdzoną miały charakter zastępczy.
254	Nie stwierdzono jakichkolwiek symptomów dewiacji seksualnej, w tym pedofilii; oskarżony dopuścił się czynów pedofilnych kwalifikowanych do grupy kontaktów zastępczych.
256	Nie stwierdzono u oskarżonego zaburzeń seksualnych spełniających kryteria dewiacji pedofilnej; jego zachowanie wynikało z braku internalizacji norm moralnych i prawnych; oskarżony nie wymaga leczenia seksuologicznego.
258	Jeżeli opisane w zarzutach zachowanie oskarżonego miało charakter incydentalny, to nie należy stwierdzić u niego zaburzeń preferencji seksualnych; jednak w wypadku potwierdzenia w życiu podejrzanego powtarzalności podobnych zachowań, należy u niego rozpoznać zaburzenia preferencji seksualnych pod postacią ekshibicjonizmu.
259	U oskarżonego nie stwierdzono zaburzeń seksualnych spełniających kryteria dewiacji pedofilnej; ewentualne karalne zachowania seksualne mogły wynikać z braku internalizacji norm moralnych i prawnych oraz nadużywania alkoholu; nie wymaga on leczenia seksuologicznego.

4.3. Informacje dotyczące sprawców i ich ofiar

Płeć sprawcy

Tabela 23. Płeć sprawcy

Płeć sprawcy	Częstość	Procent
mężczyzna	266	99,3
kobieta	2	0,7

W zdecydowanej większości spraw sprawcami przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletnich byli mężczyźni – 266 osób, co stanowi 99,3%. W gronie sprawców znalazły się zaledwie dwie kobiety (0,7%).

Wiek sprawcy

Tabela 24. Wiek sprawcy

Przedział wiekowy	Częstość	Procent
poniżej 20	60	22,4
20 – 29	66	24,6
30 – 39	52	19,4
40 – 49	43	16
50 – 59	30	11,2
60 – 69	13	4,9
70 – 79	4	1,5

Najwięcej sprawców znajduje się w przedziale wiekowym 20 – 29 lat. Jest to 66 osób, co stanowi 24,6%. Niewiele mniej sprawców, bo 60 należy do przedziału wiekowego poniżej 20 lat (22,4%). Do przedziału wiekowego 30 – 39 lat zaliczyć natomiast należy 52 osoby (19,4%). W przedziale 40 – 49 lat znajdują się 43 osoby (16%). 30 sprawców to osoby należące do przedziału wiekowego 50 – 59 lat (11,2%), zaś 13 do przedziału 60 – 69 lat (4,9%). Zaledwie 4 sprawców można zakwalifikować do przedziału wiekowego 70 – 79 lat (1,5%). Wskazać należy nadto,

że najmłodszy sprawca w chwili popełnienia czynu zabronionego miał lat 16, zaś najstarszy – 76.

Obywatelstwo sprawcy

Tabela 25. Obywatelstwo sprawcy

Obywatelstwo	Częstość	Procent
polskie	266	99,2
islandzkie	1	0,4
romskie	1	0,4

Najwięcej sprawców to obywatele Polski – 266 osób, co stanowi 99,2%. Tylko jeden sprawca to osoba z obywatelstwem islandzkim. Wśród sprawców znalazła się także jedna osoba z obywatelstwem romskim.

Wykształcenie sprawcy

Tabela 26. Wykształcenie sprawcy

Wykształcenie	Częstość	Procent
brak	7	2,6
podstawowe	78	29,1
zasadnicze zawodowe	81	30,2
gimnazjalne	40	14,9
średnie	54	20,2
wyższe	8	3,0

Najwięcej sprawców, bo aż 81 to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, co stanowi 30,2%. Niewiele mniej, bo 78 osób to sprawcy z wykształceniem podstawowym (29,1%). 54 sprawców miało wykształcenie średnie (20,2%). Z wykształceniem gimnazjalnym mamy do czynienia w przypadku 40 sprawców (14,9%), zaś z wykształceniem wyższym w przypadku zaledwie 8 sprawców (3,0%). 7 sprawców to osoby bez wykształcenia (2,6%).

Źródło utrzymania/status sprawcy

Tabela 27. Źródło utrzymania/status sprawcy

Źródło utrzymania/status sprawcy	Częstość	Procent
praca	82	30,6
praca dorywcza	58	21,6
przedsiębiorca	7	2,6
rolnik	4	1,4
emerytura	18	6,7
renta	15	5,5
uczeń	5	1,8
student	1	0,4
na utrzymaniu innej osoby	28	10,5
bezrobotny, zasiłek	32	11,9
praca dorywcza, na utrzymaniu innej osoby	1	0,4
renta, na utrzymaniu innej osoby	2	0,8
praca dorywcza, renta	2	0,8
na utrzymaniu innej osoby, bezrobotny, zasiłek	4	1,5
praca dorywcza, rolnik	1	0,4
praca dorywcza, bezrobotny, zasiłek	1	0,4
praca, emerytura	1	0,4
renta, bezrobotny, zasiłek	4	1,5
praca dorywcza, emerytura	1	0,4
uczeń, na utrzymaniu innej osoby	1	0,4

Najwięcej sprawców to osoby, których źródłem utrzymania jest praca (82, co stanowi 30,6%). Tylko z prac dorywczych utrzymywało się 58 sprawców (21,6%). 32 sprawców to osoby bezrobotne (11,9). 28 osób to sprawcy będący na utrzymaniu innej osoby (10,5). Na emeryturze znajdowało się 18 sprawców (6,7). Dla 15 osób źródłem utrzymania była renta (5,5). Wśród sprawców znalazło się również m.in. 7 przedsiębiorców, 4 rolników, 6 uczniów i 1 student.

Płeć pokrzywdzonego

Tabela 28. Płeć pokrzywdzonego

Płeć pokrzywdzonego	Częstość	Procent
mężczyzna	42	12,3
kobieta	299	87,7

Zdecydowana większość pokrzywdzonych, bo aż 299 osób to osoby płci żeńskiej (87,7%). Pokrzywdzeni płci męskiej stanowią zaledwie 12,3% (42 osoby).

Wiek pokrzywdzonego

Tabela 29. Wiek pokrzywdzonego

Wiek pokrzywdzonego	Częstość	Procent
1	3	0,9
2	4	1,2
3	1	0,3
4	7	2,0
5	8	2,4
6	14	4,1
7	15	4,4
8	24	7,0
9	18	5,3
10	20	5,9
11	21	6,2
12	24	7,0
13	57	16,7
14	70	20,5
15	44	12,9
16	5	1,5
17	6	1,7

Najmłodsza z osób pokrzywdzonych miała zaledwie rok, najstarsza – 17 lat. Nieco ponad 1/5 pokrzywdzonych (70 osób, co stanowi 20,5%) to osoby w wieku 14 lat. 57 pokrzywdzonych to osoby w wieku 13 lat (16,7%). 44 pokrzywdzonych miało 15 lat (12,9%). 24 pokrzywdzonych to osoby w wieku 8 lat (7,0%). Tyle samo ofiar znajdowało się w wieku 12 lat. 21 ofiar miało 11 lat (6,2%). Niewiele mniej, bo 20 osób to pokrzywdzeni w wieku 10 lat (5,9%). 18 ofiar znajdowało się w wieku 9 lat (5,3), zaś 15 w wieku 7 lat (4,4%). Niewiele mniej ofiar (14, co stanowi 4,1%) to osoby mające 6 lat. W wieku 5 lat było 8 pokrzywdzonych (2,4%), w wieku 4 lat – 7 pokrzywdzonych (2,0%), zaś w wieku 17 lat – 6 osób (1,7%). 5 pokrzywdzonych miało 16 lat (1,5%), 4 – 2 lata (1,2%), 3 zaledwie rok (0,9%), natomiast jedna ofiara znajdowała się w wieku 3 lat (0,3%).

Relacja sprawca – ofiara

Tabela 30. Relacja sprawca – ofiara

Relacja	Częstość	Procent
dziecko (w tym adoptowane)	30	8,8
inny członek rodziny	58	17,0
znajomy	187	54,8
obcy	64	18,8
inne	2	0,6

Najczęściej sprawcami przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletnich byli ich znajomi (187 przypadków, co stanowi 54,8%). Osoby obce wobec pokrzywdzonych dopuściły się przedmiotowych czynów zabronionych w 64 przypadkach, co stanowi 18,8%. Sprawcami byli także inni członkowie rodziny. Z taką sytuacją mamy do czynienia w 58 przypadkach (17%). Rodzice (w tym rodzice adopcyjni) dopuścili się czynów zabronionych w 30 przypadkach (8,8%).

Relacja sprawca – ofiara w sytuacji, gdy pokrzywdzonymi były osoby płci żeńskiej

Tabela 31. Relacja sprawca – ofiara w sytuacji, gdy pokrzywdzonymi były osoby płci żeńskiej

Relacja	Częstość	Procent
dziecko (w tym adoptowane)	30	10,0
inny członek rodziny	52	17,4
znajomy	158	52,9
obcy	58	19,4
inne	1	0,3

Najczęściej sprawcami przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę pokrzywdzonych płci żeńskiej byli ich znajomi. Z taką sytuacją mamy do czynienia aż w 158 przypadkach.

Relacja sprawca – ofiara w sytuacji, gdy pokrzywdzonymi były osoby płci męskiej

Tabela 32. Relacja sprawca – ofiara w sytuacji, gdy pokrzywdzonymi były osoby płci męskiej

Relacja	Częstość	Procent
dziecko (w tym adoptowane)	0	0
inny członek rodziny	6	14,3
znajomy	29	69,0
obcy	6	14,3
inne	1	2,4

Sprawcami przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę pokrzywdzonych płci męskiej byli najczęściej ich znajomi. Na uwagę zasługuje fakt, że w ani jednym przypadku sprawcą takiego przestępstwa na szkodę osób płci męskiej nie był rodzic (w tym przysposabiający).

Liczba ofiar, wobec których dany sprawca dopuścił się czynu zabronionego pod groźbą kary

Tabela 33. Liczba ofiar, wobec których dany sprawca dopuścił się czynu zabronionego pod groźbą kary

Liczba ofiar	Częstość
1	229
2	20
3	8
4	8
5	2
6	0
7	1

Najwięcej sprawców, bo aż 229, dopuściło się czynu zabronionego tylko wobec jednej ofiary. 20 sprawców popełniło czyn zabroniony na szkodę dwóch osób, 8 sprawców – na szkodę 3 osób, podobnie 8 sprawców – na szkodę 4 osób. Dwóch sprawców dopuściło się czynu zabronionego wobec 5 osób, zaś jeden aż wobec siedmiu pokrzywdzonych.

Różnica wieku pomiędzy pokrzywdzonym a sprawcą

Tabela 34. Różnica wieku pomiędzy pokrzywdzonym a sprawcą

Różnica wieku	Częstość
do 5 lat	61
5 – 10 lat	52
11 – 15 lat	25
16 – 20 lat	31
21 – 25 lat	32
26 – 30 lat	28
31 – 35 lat	30
36 – 40 lat	31
41 – 45 lat	14
46 – 50 lat	11
51 – 55 lat	10
56 – 60 lat	10
61 – 65 lat	4
66 – 70 lat	2

Najmniejsza różnica wieku pomiędzy pokrzywdzonym a sprawcą wyniosła zaledwie 1 rok, zaś największa 69 lat. W 61 przypadkach różnica wieku między sprawcą a pokrzywdzonym wyniosła do 5 lat. Najczęściej występującą różnicą wieku było 5 lat – z taką sytuacją mamy do czynienia w 21 przypadkach.

Czy sprawca przyznał się do popełnienia czynu zabronionego?

Tabela 35. Przyznanie się do popełnienia czynu zabronionego

Przyznanie się	Częstość	Procent
sprawca przyznał się	114	42,5
sprawca nie przyznał się	150	56
sprawca częściowo się przyznał	4	1,5

Większość sprawców nie przyznała się do popełnienia czynu zabronionego (150 osób, co stanowi 56%). 114 sprawców przyznało się do popełnienia czynu zabronionego (42,5%). 4 osoby (1,5%) przyznały się jedynie częściowo (np. do popełnienia tylko części spośród zarzucanych im czynów zabronionych).

Forma stadialna czynu zabronionego popełnionego przez sprawcę

Tabela 36. Forma stadialna

Forma stadialna	Częstość	Procent
tylko dokonanie	251	93,7
tylko usiłowanie	9	3,3
zarówno usiłowanie, jak i dokonanie ¹⁰	8	3,0

Najczęściej sprawcy przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletnich dopuszczali się tych czynów w formie dokonania. Było tak w 251 przypadkach, co stanowi 93,7%. Tylko w 9 przypadkach mamy do czynienia z usiłowaniem dokonania czynu zabronionego (3,3%). W 8 przypadkach natomiast sprawcy dopuścili się zarówno usiłowania, jak i dokonania czynów zabronionych (3,0%).

¹⁰ W przypadku, gdy sprawca dopuścił się więcej niż jednego czynu zabronionego.

Forma zjawiskowa czynu zabronionego popełnionego przez sprawcę

Tabela 37. Forma zjawiskowa

Forma zjawiskowa	Częstość	Procent
tylko sprawstwo pojedyncze	259	96,6
tylko współsprawstwo	8	3,00
zarówno sprawstwo pojedyncze, jak i pomocnictwo ¹¹	1	0,4

W zdecydowanej większości spraw skazani wypełnili znamiona przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletnich w formie sprawstwa pojedynczego. Było tak w 259 przypadkach, co stanowi 96,6%. Tylko w 8 przypadkach mamy do czynienia ze współsprawstwem (3,0%). W jednej ze spraw sprawca wypełnił znamiona czynów zabronionych zarówno w formie sprawstwa pojedynczego, jak i pomocnictwa (0,4%).

¹¹ W przypadku, gdy sprawca dopuścił się więcej niż jednego czynu zabronionego.

4.4. Informacje dotyczące kar wymierzonych sprawcom

Kara wymierzona sprawcy

Tabela 38. Kara wymierzona sprawcy¹²

Kara	Częstość
grzywna – 100 stawek dziennych po 30 zł	1
5 miesięcy ograniczenia wolności	1
6 miesięcy ograniczenia wolności	1
10 miesięcy ograniczenia wolności	4
11 miesięcy ograniczenia wolności	1
1 rok ograniczenia wolności	2
3 miesiące pozbawienia wolności	1
6 miesięcy pozbawienia wolności	5
6 miesięcy pozbawienia wolności + grzywna	3
10 miesięcy pozbawienia wolności	1
10 miesięcy pozbawienia wolności+ grzywna	1
1 rok pozbawienia wolności	12
1 rok pozbawienia wolności + grzywna	4
1 rok i 2 miesiące pozbawienia wolności + grzywna	1
1 rok i 4 miesiące pozbawienia wolności	2
1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
2 lata pozbawienia wolności	120
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	26
2 lata i 2 miesiące pozbawienia wolności	1
2 lata i 3 miesiące pozbawienia wolności	1

¹² W przypadku, gdy w ramach danej sprawy sprawca dopuścił się więcej niż jednego czynu zabronionego, uwzględniano karę łączną.

2 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności	2
2 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności + grzywna	1
2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	6
2 lata i 8 miesięcy pozbawienia wolności	1
2 lata i 10 miesięcy pozbawienia wolności	1
3 lata pozbawienia wolności	10
3 lata pozbawienia wolności + grzywna	1
3 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności	1
3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	6
3 lata i 8 miesięcy pozbawienia wolności	3
4 lata pozbawienia wolności	15
4 lata i 2 miesiące pozbawienia wolności	1
4 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	2
5 lat pozbawienia wolności	9
5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności	2
6 lat pozbawienia wolności	5
6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności	2
7 lat pozbawienia wolności	2
7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
8 lat pozbawienia wolności	5
10 lat pozbawienia wolności	1
12 lat pozbawienia wolności	2

Warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej wobec sprawcy kary

Tabela 39. Warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej wobec sprawcy kary

Warunkowe zawieszenie wykonania kary	Częstość	Procent
tak	147	54,9
nie	121	45,1

W większości spraw – w przypadku aż 147 sprawców (54,9%) sądy zdecydowały się na zastosowanie środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary.

Zmiany w drugiej instancji

Tabela 40. Zmiany w drugiej instancji

Zmiany	Częstość
brak zmian	76
zmiana kwalifikacji prawnej	5
podwyższenie wymierzonej sprawcy kary	2
obniżenie wymierzonej sprawcy kary	7
warunkowe zawieszenie wykonania wymierzonej kary	3
doprecyzowanie czasu obowiązywania środka karnego	1
orzeczenie środka karnego	1
doprecyzowanie czasu popełnienia czynu zabronionego	1
doprecyzowanie odległości, na jaką zakazano sprawcy zbliżyć się do pokrzywdzonego	1
uchylenie środka karnego	1
brak wyroku sądu II instancji lub brak informacji o tym, czy została wniesiona apelacja	170

W 76 przypadkach sądy II instancji nie dokonywały zmian w zakresie rozstrzygnięć podjętych przez sądy I instancji. Jeśli już decydowały się one na zmiany, to zmiany te polegały m. in. na obniżeniu wymierzonej sprawcy kary (tak w 7 przypadkach), podwyższeniu orzeczonej kary (tylko 2 przypadki), czy też na warunkowym zawieszeniu wykonania orzeczonej przez sąd I instancji kary (tak w 3 przypadkach).

Warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej wobec sprawcy kary w poszczególnych kategoriach wiekowych

Tabela 41. Warunkowe zawieszenia wykonania kary wobec sprawcy w poszczególnych kategoriach wiekowych

Kategoria wiekowa sprawcy	Liczba sprawców, wobec których zastosowano warunkowe zawieszenie wykonania kary	Procent
poniżej 20 lat	40	66,7
20 – 29 lat	43	65,2
30 – 39 lat	17	32,7
40 – 49 lat	17	39,5
50 – 59 lat	20	66,7
60 – 69 lat	9	69,2
70 – 79 lat	1	25,0

Warunkowe zawieszenie wykonania kary stosowane było najczęściej wobec sprawców znajdujących się w grupie wiekowej 60 – 69 lat, zaś najrzadziej wobec sprawców należących do grupy wiekowej 70 –79.

Kary wymierzane sprawcom w poszczególnych kategoriach wiekowych¹³

Tabela 42. Kary wymierzane sprawcom w przedziale wiekowym poniżej 20 lat

Kara	Częstość
grzywna- 100 stawek dziennych po 30 zł	1
10 miesięcy ograniczenia wolności	3
rok ograniczenia wolności	1
6 miesięcy pozbawienia wolności	3
rok pozbawienia wolności	2
2 lata pozbawienia wolności	40
2 lata pozbawienia wolności+ grzywna	3
3 lata pozbawienia wolności	3
3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	2
4 lata i 2 miesiące pozbawienia wolności	1
8 lat pozbawienia wolności	1

¹³ W przypadku, gdy w ramach danej sprawy sprawca dopuścił się więcej niż jednego czynu zabronionego, uwzględniano karę łączną.

Karą, którą najczęściej wymierzano sprawcom w przedziale wiekowym poniżej 20 lat, była kara 2 lat pozbawienia wolności. Wymierzoną ją bowiem wobec aż 40 sprawców należących do tego przedziału wiekowego.

Tabela 43. Kary wymierzane sprawcom w przedziale wiekowym 20 – 29 lat

Kara	Częstość
5 miesięcy ograniczenia wolności	1
10 miesięcy ograniczenia wolności	1
6 miesięcy pozbawienia wolności + grzywna	2
1 rok pozbawienia wolności	2
1 rok pozbawienia wolności + grzywna	2
2 lata pozbawienia wolności	37
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	7
2 lata i 2 miesiące pozbawienia wolności	1
2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	2
2 lata i 8 miesięcy pozbawienia wolności	1
2 lata i 10 miesięcy pozbawienia wolności	1
3 lata pozbawienia wolności	2
3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
4 lata pozbawienia wolności	1
5 lat pozbawienia wolności	2
6 lat pozbawienia wolności	1
6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
8 lat pozbawienia wolności	1

Karą, którą najczęściej wymierzano sprawcom w przedziale wiekowym 20 – 29 lat była kara 2 lat pozbawienia wolności. Wymierzoną ją bowiem wobec aż 37 sprawców należących do tego przedziału wiekowego.

Tabela 44. Kary wymierzane sprawcom w przedziale wiekowym 30 – 39 lat

Kara	Częstość
3 miesiące pozbawienia wolności	1
6 miesięcy pozbawienia wolności	1
10 miesięcy pozbawienia wolności	1
1 rok pozbawienia wolności	1
1 rok pozbawienia wolności + grzywna	1
1 rok i 2 miesiące pozbawienia wolności + grzywna	1
1 rok i 4 miesiące pozbawienia wolności	2
2 lata pozbawienia wolności	11
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	5
2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	4
3 lata pozbawienia wolności	4
3 lata pozbawienia wolności + grzywna	1
3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	2
3 lata i 8 miesięcy pozbawienia wolności	1
4 lata pozbawienia wolności	4
5 lat pozbawienia wolności	4
5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
6 lat pozbawienia wolności	1
6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
7 lat pozbawienia wolności	1
7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
8 lat pozbawienia wolności	2
10 lat pozbawienia wolności	1

W przedziale wiekowym 30 – 39 lat wobec aż 11 sprawców orzeczono karę 2 lat pozbawienia wolności. Pięciokrotnie orzeczono natomiast karę pozbawienia wolności wraz z grzywną.

Tabela 45. Kary wymierzane sprawcom w przedziale wiekowym 40 – 49 lat

Kara	Częstość
11 miesięcy ograniczenia wolności	1
6 miesięcy pozbawienia wolności	1
1 rok pozbawienia wolności	3
1 rok pozbawienia wolności + grzywna	1
1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
2 lata pozbawienia wolności	13
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	4
3 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności	1
3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
4 lata pozbawienia wolności	8
5 lat pozbawienia wolności	2
5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
6 lat pozbawienia wolności	3
7 lat pozbawienia wolności	1
12 lat pozbawienia wolności	2

W przedziale wiekowym 40 – 49 lat wobec aż 13 sprawców orzeczono karę 2 lat pozbawienia wolności. Ośmiokrotnie natomiast wymierzono karę 4 lat pozbawienia wolności.

Tabela 46. Kary wymierzane sprawcom w przedziale wiekowym 50 – 59 lat

Kara	Częstość
6 miesięcy ograniczenia wolności	1
1 rok ograniczenia wolności	1
10 miesięcy pozbawienia wolności + grzywna	1
1 rok pozbawienia wolności	3
2 lata pozbawienia wolności	13
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	4
3 lata pozbawienia wolności	1
3 lata i 8 miesięcy pozbawienia wolności	2
4 lata pozbawienia wolności	1
4 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	2
5 lat pozbawienia wolności	1

W przedziale wiekowym 50 – 59 lat wobec aż 13 sprawców orzeczono karę 2 lat pozbawienia wolności. Karę 2 lat pozbawienia wolności wraz z grzywną wymierzono natomiast czterokrotnie.

Tabela 47. Kary wymierzane sprawcom w przedziale wiekowym 60 – 69 lat

Kara	Częstość
6 miesięcy pozbawienia wolności + grzywna	1
1 rok pozbawienia wolności	1
2 lata pozbawienia wolności	4
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	3
2 lata i 3 miesiące pozbawienia wolności	1
2 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności + grzywna	1
4 lata pozbawienia wolności	1
8 lat pozbawienia wolności	1

W przedziale wiekowym 60 – 69 lat karę 2 lat pozbawienia wolności wymierzono wobec 4 sprawców. Wobec 3 sprawców wymierzono natomiast karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny.

Tabela 48. Kary wymierzane sprawcom w przedziale wiekowym 70 – 79 lat

Kara	Częstość
2 lata pozbawienia wolności	2
2 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności	2

Przyznanie się sprawcy do popełnienia czynu zabronionego a wymierzona wobec niego kara¹⁴

Tabela 49. Przyznanie się sprawcy do popełnienia zarzucanego mu czynu zabronionego a wymierzona wobec niego kara

Kara wymierzona sprawcy, który przyznał się do popełnienia czynu zabronionego	Częstość
5 miesięcy ograniczenia wolności	1
10 miesięcy ograniczenia wolności	2
1 rok ograniczenia wolności	1
6 miesięcy pozbawienia wolności	3
6 miesięcy pozbawienia wolności + grzywna	3
10 miesięcy pozbawienia wolności	1
1 rok pozbawienia wolności	9
1 rok pozbawienia wolności + grzywna	2
1 rok i 4 miesiące pozbawienia wolności	2
2 lata pozbawienia wolności	58
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	12
2 lata i 3 miesiące pozbawienia wolności	1
2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	2
2 lata i 10 miesięcy pozbawienia wolności	1
3 lata pozbawienia wolności	4
3 lata pozbawienia wolności + grzywna	1
3 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności	1
3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
3 lata i 8 miesięcy pozbawienia wolności	1
4 lata pozbawienia wolności	2
5 lat pozbawienia wolności	2
5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
8 lat pozbawienia wolności	3

¹⁴ W przypadku, gdy w ramach danej sprawy sprawca dopuścił się więcej niż jednego czynu zabronionego, uwzględniano karę łączną.

Karą, która najczęściej była wymierzana sprawcy w sytuacji, gdy przyznał się on do popełnienia czynu zabronionego, była kara 2 lat pozbawienia wolności. Sądy decydowały się na jej wymierzenie w przypadku 58 sprawców. Najłagodniejszą karą wymierzoną sprawcy w sytuacji przyznania się do popełnienia czynu zabronionego była kara 5 miesięcy ograniczenia wolności, zaś najsurowszą – kara 8 lat pozbawienia wolności.

Kara wymierzona wobec sprawcy w sytuacji, gdy nie przyznał się on do popełnienia czynu zabronionego¹⁵

Tabela 50. Kara wymierzona sprawcy w sytuacji, gdy nie przyznał się on do popełnienia czynu zabronionego

Kara	Częstość
Grzywna – 100 stawek dziennych po 30 zł	1
6 miesięcy ograniczenia wolności	1
10 miesięcy ograniczenia wolności	2
11 miesięcy ograniczenia wolności	1
1 rok ograniczenia wolności	1
3 miesiące pozbawienia wolności	1
6 miesięcy pozbawienia wolności	2
10 miesięcy pozbawienia wolności+ grzywna	1
1 rok pozbawienia wolności	3
1 rok pozbawienia wolności + grzywna	2
1 rok i 2 miesiące pozbawienia wolności + grzywna	1
1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
2 lata pozbawienia wolności	61
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	13
2 lata i 2 miesiące pozbawienia wolności	1
2 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności	2

¹⁵ W przypadku, gdy w ramach danej sprawy sprawca dopuścił się więcej niż jednego czynu zabronionego, uwzględniano karę łączną.

2 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności + grzywna	1
2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	4
2 lata i 8 miesięcy pozbawienia wolności	1
3 lata pozbawienia wolności	6
3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	4
3 lata i 8 miesięcy pozbawienia wolności	2
4 lata pozbawienia wolności	12
4 lata i 2 miesiące pozbawienia wolności	1
4 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	2
5 lat pozbawienia wolności	7
5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
6 lat pozbawienia wolności	5
6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności	2
7 lat pozbawienia wolności	2
7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
8 lat pozbawienia wolności	2
10 lat pozbawienia wolności	1
12 lat pozbawienia wolności	2

Karą, która najczęściej wymierzana była sprawcy w sytuacji, gdy nie przyznał się on do popełnienia czynu zabronionego była kara 2 lat pozbawienia wolności. Sądy decydowały się na jej wymierzenie w przypadku 61 sprawców. Najłagodniejszą karą wymierzoną sprawcy w sytuacji braku przyznania się do popełnienia czynu zabronionego była kara grzywny – 100 stawek dziennych po 30 zł każda, zaś najsurowszą – kara 12 lat pozbawienia wolności.

Kary wymierzane wobec sprawcy w sytuacji, gdy został on skazany za czyn z art. 200 § 1 k.k.¹⁶

Tabela 51. Kary wymierzane wobec sprawcy w sytuacji, gdy został on skazany za czyn z art. 200 § 1 k.k.

Kara	Częstość
Grzywna – 100 stawek dziennych po 30 zł	1
10 miesięcy ograniczenia wolności	4
3 miesiące pozbawienia wolności	4
6 miesięcy pozbawienia wolności	2
6 miesięcy pozbawienia wolności + grzywna	1
1 rok pozbawienia wolności	7
2 lata pozbawienia wolności	80
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	14
2 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności	1
2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	3
2 lata i 8 miesięcy pozbawienia wolności	1
3 lata pozbawienia wolności	5
4 lata pozbawienia wolności	3

Karą najczęściej wymierzaną wobec sprawcy skazanego za czyn z art. 200 § 1 k.k. jest kara 2 lat pozbawienia wolności. Najłagodniejszą karą jest kara grzywny – 100 stawek dziennych po 30 zł każda, zaś najsurowszą – kara 4 lat pozbawienia wolności.

¹⁶ W przypadku, gdy w ramach danej sprawy sprawca dopuścił się więcej niż jednego czynu zabronionego, uwzględniano kary jednostkowe wymierzane za poszczególne czyny.

Kary wymierzone wobec sprawcy w sytuacji, gdy został on skazany za czyn z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (czyn ciągły)¹⁷

Tabela 52. Kary wymierzone wobec sprawcy w sytuacji, gdy został on skazany za czyn z art. 200 § 1 w zw. z art. 12 k.k. (czyn ciągły)

Kara	Częstość
1 rok ograniczenia wolności	2
6 miesięcy pozbawienia wolności	3
1 rok pozbawienia wolności + grzywna	1
2 lata pozbawienia wolności	50
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	7
2 lata i 2 miesiące pozbawienia wolności	1
2 lata i 3 miesiące pozbawienia wolności	1
2 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności	1
2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	5
2 lata i 10 miesięcy pozbawienia wolności	1
3 lata pozbawienia wolności	1
3 lata pozbawienia wolności + grzywna	1
3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	2
4 lata pozbawienia wolności	4

Karą najczęściej wymierzaną wobec sprawcy skazanego za czyn z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. jest kara dwóch lat pozbawienia wolności. Najłagodniejszą karą jest kara 1 roku ograniczenia wolności, zaś najsurowszą – kara 4 lat pozbawienia wolności. Nie sposób nie zauważyć, że nawet popełnienie czynu z art. 200 § 1 k.k. w ramach czynu ciągłego, o którym mowa w art. 12 k.k., nie wpływa na znaczące zaostrzenie wymiaru kary, albowiem podobnie jak w przypadku skazania tylko na podstawie art. 200 § 1 k.k. (nie w warunkach czynu ciągłego), najsurowszą karą

¹⁷ W przypadku, gdy w ramach danej sprawy sprawca dopuścił się więcej niż jednego czynu zabronionego, uwzględniano kary jednostkowe wymierzone za poszczególne czyny.

wymierzaną sprawcom w analizowanych sprawach była również kara 4 lat pozbawienia wolności.

W art. 200 § 1 k.k. ustawodawca wskazał, że najniższą karą, jaką można wymierzyć sprawcy za popełnienie stypizowanego w tym przepisie czynu jest kara 2 lat pozbawienia wolności, zaś najwyższą – kara 12 lat pozbawienia wolności. („Kto obcuje płciowo z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszcza się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadza ją do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.”). Analiza przedmiotowych spraw doprowadziła do wniosku, że w zdecydowanej większości przypadków (130 z 206) za popełnienie tego czynu zabronionego sądy wymierzają sprawcom karę 2 lat pozbawienia wolności, czyli najniższą karę, jaką przewiduje za tenże czyn art. 200 § 1 k.k. Niekiedy bywa i tak, że wymierzana jest kara poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, a nawet kara łagodniejszego rodzaju – grzywna czy też kara ograniczenia wolności. Taki stan rzeczy prowadzić powinien do rozważenia, czy treść art. 200 § 1 k.k. nie wymaga wprowadzenia doń pewnych zmian. O ile nie budzi kontrowersji zakaz podejmowania kontaktów seksualnych pomiędzy osobami dorosłymi a dziećmi wbrew woli tych ostatnich, gdzie granica lat 15, przed ukończeniem których zachowania o charakterze seksualnym podejmowane wobec małoletnich są niedopuszczalne i zgodnie z wolą ustawodawcy, uznawane za zabronione pod groźbą kary, a co za tym idzie, podlegające odpowiedzialności karnej, o tyle kwestia ta nie jest już tak oczywista w sytuacji, gdy do obcowania płciowego, czy też innych czynności seksualnych dochodzi pomiędzy osobami, między którymi występuje nieznaczną różnicą wieku, w pełni dobrowolnie i za obopólną zgodą tych osób. Nie ulega chyba wątpliwości, że sytuacji takiej nie można zrównać z przypadkiem, kiedy to zachowania, o których mowa w art. 200 § 1 k.k. wobec małoletniego poniżej lat 15 bez jego zgody, częstokroć w wyniku nadużycia zaufania, podejmuje osoba dorosła.

Jak wskazuje R. Krajewski, „Mając na względzie art. 115 § 2 k.k., zgodnie z którym przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu sąd bierze w szczególności pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, jak również postać zamiaru oraz motywację sprawcy, nie sposób nie dostrzegać, że (...) wówczas, gdy sprawca dopiero co osiągnął granicę wieku odpowiedzialności karnej, a jego partner jest

małoletnim w wieku nieco tylko poniżej 15 lat, do ich zachowań seksualnych doszło dobrowolnie, często przy rodzącym się między nimi uczuciu, a zatem nie doszło do jakiegokolwiek szkody, motywacja sprawcy była pozytywna, jaki to przymiot mają także okoliczności popełnienia czynu, a jego społeczna szkodliwość z reguły jest znikoma. W konsekwencji zachowanie takie na podstawie art. 1 § 2 k.k. nie stanowi przestępstwa, czego skutkiem powinno być niewszczywanie postępowania w ogóle bądź jego umorzenie”¹⁸.

Być może warto byłoby wprowadzić regulację, w myśl której w szczególnie uzasadnionych wypadkach, podyktowanych m.in. nieznaczną różnicą wieku, obopólną zgodą czy więzami uczuciowymi łączącymi osoby, pomiędzy którymi dochodzi do obcowania płciowego czy też do innej czynności seksualnej, sąd miałby możliwość np. odstąpienia od wymierzenia kary. Refleksja taka jest wynikiem spostrzeżenia w toku analizy przedmiotowych spraw, że w tego typu sytuacjach sądy starają się wymierzać sprawcom możliwie jak najniższe kary. Być może warto byłoby więc przyznać im rzeczywiście podstawę prawną do tego, aby w takich sytuacjach od wymierzenia kary w ogóle odstąpić.

M. Płatek postuluje nawet wyłączenie bezprawności tego typu zachowań. Autorka ta stoi bowiem na stanowisku, że „Wskazane byłoby (...) rozważenie wprowadzenia do kodeksu karnego kontratypu dopuszczenia się obcowania płciowego lub niekaralności czynu, gdy różnica wieku między małoletnim sprawcą i ofiarą nie przekracza 3–4 lat, a z okoliczności sprawy wynika, że nie doszło do nadużycia zaufania ofiary”¹⁹.

Przeciwnicy takiego poglądu powołują się najczęściej na opinie specjalistów z dziedziny psychologii, psychiatrii, seksuologii czy pedagogiki, w myśl których, zbyt wczesne podejmowanie aktywności seksualnej przez małoletnich pociąga za sobą więcej negatywnych niż pozytywnych konsekwencji. M. Filar wskazuje jednak, że pogląd o negatywnym wpływie czynników seksualnych na małoletnich, jeżeli przy

¹⁸ R. Krajewski, *Prawnokarne aspekty dobrowolnej aktywności seksualnej małoletnich*, Prokuratura i Prawo 2012, nr 10, s. 10

¹⁹ M. Płatek, *Pozorna ochrona dziecka przed wykorzystaniem seksualnym (po nowelizacji k.k.)*, Państwo i Prawo, 2011, nr 2, s. 17

czynach tych nie występowały elementy zmuszania, nigdy nie został przekonująco udowodniony i ma raczej charakter tezy intuicyjnej²⁰.

Jak wskazuje M. Płatek, „Istniejąca rozpiętość w określeniu wieku zgody wśród państw członkowskich Rady Europy potwierdza, iż to nie wzgląd na autonomię seksualną dziecka, lecz inne, tradycyjne względy decydują o jego wyznaczeniu. W Turcji wiek ten wynosi lat 18, na Cyprze – 17, w Belgii – 16, w Polsce – 15, w Bułgarii – 14, w Hiszpanii – 13 (za zgodą rodziców). Nowy trend w tym względzie daje się zaobserwować tam, gdzie stosunkowo niski wiek zgody uzależniony jest od niewielkiej różnicy wiekowej partnerów, jak np. we Włoszech (13, gdy różnica wieku między osobami wchodzącymi w relacje nie jest wyższa niż 3 lata)”²¹.

Kary wymierzane wobec sprawcy w sytuacji, gdy został on skazany za czyn z art. 200 § 1 k.k. oraz art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zależności od różnicy wieku pomiędzy pokrzywdzonym a sprawcą²²

Tabela 53. Różnica wieku wynosząca do 5 lat a kara

Kara	Częstość
Grzywna – 100 stawek dziennych po 30zł	1
10 miesięcy ograniczenia wolności	1
1 rok ograniczenia wolności	2
6 miesięcy pozbawienia wolności	3
1 rok pozbawienia wolności	3
2 lata pozbawienia wolności	39
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	2

²⁰ M. Filar, *Problemy reformy prawa karnego w Polsce w zakresie przestępczości seksualnej*, Palestra 1995, nr 7-8, s. 26

²¹ M. Płatek, op. cit., s. 11

²² W przypadku, gdy w ramach danej sprawy sprawca dopuścił się więcej niż jednego czynu zabronionego, uwzględniano kary jednostkowe wymierzane za poszczególne czyny.

Tabela 54. Różnica wieku wynosząca od 6 do 10 lat a kara

Kara	Częstość
10 miesięcy ograniczenia wolności	3
6 miesięcy pozbawienia wolności + grzywna	1
1 rok pozbawienia wolności	1,
2 lata pozbawienia wolności	31
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	4
2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
4 lata pozbawienia wolności	1

Tabela 55. Różnica wieku wynosząca od 11 do 15 lat a kara

Kara	Częstość
2 lata pozbawienia wolności	9
2 lata i 10 miesięcy pozbawienia wolności	1
3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1

Tabela 56. Różnica wieku wynosząca od 16 do 20 lat a kara

Kara	Częstość
2 lata pozbawienia wolności	15
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	2
2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	4

Tabela 57. Różnica wieku wynosząca od 21 do 25 lat a kara

Kara	Częstość
6 miesięcy pozbawienia wolności	1
2 lata pozbawienia wolności	3
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	4
2 lata i 2 miesiące pozbawienia wolności	1
2 lata i 8 miesięcy pozbawienia wolności	1
3 lata pozbawienia wolności	4
3 lata pozbawienia wolności + grzywna	1
4 lata pozbawienia wolności	1

Tabela 58. Różnica wieku wynosząca od 26 do 30 lat a kara

Kara	Częstość
3 miesiące pozbawienia wolności	4
2 lata pozbawienia wolności	7
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	3
2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1

Tabela 59. Różnica wieku wynosząca od 31 do 35 lat a kara

Kara	Częstość
1 rok pozbawienia wolności + grzywna	1
2 lata pozbawienia wolności	5
2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
4 lata pozbawienia wolności	1

Tabela 60. Różnica wieku wynosząca od 36 do 40 lat a kara

Kara	Częstość
1 rok ograniczenia wolności	1
2 lata pozbawienia wolności	8
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	3
2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
3 lata pozbawienia wolności	1

Tabela 61. Różnica wieku wynosząca od 41 do 45 lat a kara

Kara	Częstość
1 rok pozbawienia wolności	2
2 lata pozbawienia wolności	5
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	2
3 lata pozbawienia wolności	1
4 lata pozbawienia wolności	1

Tabela 62. Różnica wieku wynosząca od 46 do 50 lat a kara

Kara	Częstość
1 rok pozbawienia wolności	1
2 lata pozbawienia wolności	3
2 lata i 3 miesiące pozbawienia wolności	1

Tabela 63. Różnica wieku wynosząca od 51 do 55 lat a kara

Kara	Częstość
2 lata pozbawienia wolności	2

Tabela 64. Różnica wieku wynosząca od 56 do 60 lat a kara

Kara	Częstość
2 lata pozbawienia wolności + grzywna	1
4 lata pozbawienia wolności	3

Tabela 65. Różnica wieku wynosząca od 61 do 65 lat a kara

Kara	Częstość
2 lata pozbawienia wolności	3

Tabela 66. Różnica wieku wynosząca od 66 do 70 lat a kara

Kara	Częstość
2 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności	2

Kary wymierzane sprawcom za przestępstwo zgwałcenia²³

Tabela 67. Kary wymierzane sprawcom za przestępstwo zgwałcenia

Kara	Częstość
1 rok pozbawienia wolności	1
1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
2 lata pozbawienia wolności	7
2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	1
3 lata pozbawienia wolności	8
3 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności	1
3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności	2
4 lata pozbawienia wolności	5
5 lat pozbawienia wolności	7
6 lat pozbawienia wolności	2
8 lat pozbawienia wolności	3

²³ W przypadku, gdy w ramach danej sprawy sprawca dopuścił się więcej niż jednego czynu zabronionego, uwzględniano kary jednostkowe wymierzane za poszczególne czyny.

Najniższą karą wymierzoną wobec sprawcy za przestępstwo zgwałcenia była kara 1 roku pozbawienia wolności, zaś najwyższą – kara 8 lat pozbawienia wolności. Aż ośmiokrotnie wymierzono sprawcom karę 3 lat pozbawienia wolności. Karę 2 lat pozbawienia wolności wymierzono w 7 przypadkach, podobnie jak karę 5 lat pozbawienia wolności.

5. Wnioski

W następstwie przeprowadzonych badań ustalono, co następuje:

- nie można w sposób jednoznaczny i niebudzący żadnych wątpliwości ustalić przyczyn przestępczości seksualnej skierowanej przeciwko osobom małoletnim, a przynajmniej nie sposób uczynić tego w oparciu o samą analizę akt spraw karnych dotyczących przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności;
- w oparciu o analizę akt spraw karnych dotyczących przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności stwierdzić należy, że nie sposób traktować jako głównej przyczyny przestępczości seksualnej skierowanej przeciwko osobom małoletnim zaburzeń preferencji seksualnych sprawców (w przeanalizowanych sprawach zaburzenia tego rodzaju stwierdzano bardzo rzadko). Specjaliści (przede wszystkim seksuolodzy) dużo częściej wspominali o możliwości wystąpienia tzw. pedofilii zastępczej oraz o zachowaniu się sprawców uwarunkowanym oddziaływaniem alkoholu, zaburzeniami osobowości, brakiem internalizacji norm moralnych i prawnych, potrzebą rozładowania chwilowego napięcia seksualnego czy frustracją potrzeb seksualnych;
- w oparciu o analizę akt spraw karnych stwierdzić należy, że nie sposób wykazać bezpośredniej zależności pomiędzy popełnianiem przestępstw seksualnych na szkodę osób małoletnich a uzależnieniem sprawców od środków odurzających, ich obniżoną sprawnością intelektualną czy zaburzeniami osobowości, choć przyznać należy, że w wielu przypadkach elementy te (przynajmniej pierwszy i trzeci) mogą odgrywać rolę decydującą;
- w oparciu o analizę akt spraw karnych stwierdzić należy, że nie sposób wykazać jakiegokolwiek przełożenia uprzedniej karalności sprawców na popełnianie przez nich (później) przestępstw seksualnych na szkodę osób małoletnich;
- w oparciu o analizę akt spraw karnych stwierdzić należy, że:

- a) sprawcami przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę osób małoletnich byli najczęściej mężczyźni;
- b) najwięcej sprawców znajdowało się w przedziale wiekowym 20 – 29 lat;
- c) najwięcej sprawców to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Niewiele mniej – z wykształceniem podstawowym;
- d) zdecydowana większość pokrzywdzonych to osoby płci żeńskiej;
- e) nieco ponad 1/5 pokrzywdzonych to osoby w wieku 14 lat;
- f) sprawcami przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę osób małoletnich były najczęściej osoby im znajome;
- g) najmniejsza różnica wieku pomiędzy pokrzywdzonym a sprawcą wyniosła zaledwie 1 rok, największa zaś – 69 lat. Najczęściej występującą różnicą wieku było 5 lat;
- h) większość sprawców nie przyznała się do popełnienia czynu zabronionego;
- i) najczęściej sprawcy przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę osób małoletnich dopuszczali się tych czynów w formie dokonania. Jeśli natomiast mowa o formach zjawiskowych, to najczęściej występującą formą było sprawstwo pojedyncze;
- j) w większości spraw sądy stosowały warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej wobec sprawcy kary;
- k) warunkowe zawieszenie wykonania kary stosowane było najczęściej wobec sprawców znajdujących się w grupie wiekowej 60 – 69 lat, najrzadziej zaś – wobec sprawców należących do grupy wiekowej 70 – 79;
- l) karą najczęściej wymierzaną sprawcom czynu zabronionego z art. 200 § 1 k.k. była kara 2 lat pozbawienia wolności;
- m) najniższą karą wymierzoną sprawcy przestępstwa zgwałcenia była kara 1 roku pozbawienia wolności, najwyższą zaś – kara 8 lat pozbawienia wolności. Aż ośmiokrotnie wymierzano sprawcom tego czynu karę 3 lat pozbawienia wolności;
- n) być może zasadne byłoby dokonanie pewnych zmian w poszczególnych regulacjach Rozdziału XXV Kodeksu karnego.

6. Bibliografia:

- Bielski M., *Część szczególna Rozdział XXV*, [w:] *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 117-277 k.k.*, wyd. IV, red. A. Zoll, Warszawa 2013 r. [online]. LEX, 2017-07-05 19:13 [dostęp: 2017-07-31 21:12]. Dostępny w Internecie: <https://sip.lex.pl/#/komentarz/587374881/172321>;
- Bocheński M., *Prawnokarna reakcja wobec sprawców przestępstw z art. 197 kk i art. 200 kk w świetle teorii i badań empirycznych*, Warszawa 2016;
- Filar M., *Problemy reformy prawa karnego w Polsce w zakresie przestępczości seksualnej*, Palestra 1995, nr 7-8, s. 26;
- Kłaczyńska N., *Komentarz do art. 204 k.k.*, [w:] *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, red. J. Giezek, Warszawa 2014 [online]. LEX, 2017-06-03 15:58 [dostęp: 2017-07-31 20:51]. Dostępny w Internecie: <https://sip.lex.pl/#/komentarz/587370910/168350>;
- Konarska-Wrzosek V., *Kategorie dzieci i młodzieży wyodrębnione w poszczególnych gałęziach prawa (małoletni, nieletni, młodociani)*, [w:] *Prawny system postępowania z nieletnimi w Polsce*, Warszawa 2013 r. [online]. LEX, 2017-04-27 07:19 [dostęp: 2017-06-25 11:53]. Dostępny w Internecie: <https://sip.lex.pl/#/monografia/369278063/6>;
- Krajewski R., *Prawnokarne aspekty dobrowolnej aktywności seksualnej małoletnich*, Prokuratura i Prawo 2012, nr 10, s. 10;
- Płatek M., *Pozorna ochrona dziecka przed wykorzystaniem seksualnym (po nowelizacji k.k.)*, Państwo i Prawo, 2011, nr 2, s. 17;
- Pospiszyl K., *Przestępstwa seksualne*, Warszawa 2009.